

pismo jest kontynuacją kwartalnika Pomagamy sobie w pracy

B BLIOTEKARZ O P O L S K I

Nr 2/2017 (LXI)

ISSN 2083-7321

Jubileusz 75-lecia urodzin i 50-lecia debiutu książkowego Tadeusza Soroczyńskiego. Spotkanie prowadził Janusz Ireneusz Wójcik (fot. Mateusz Łuczak)

W numerze m.in.:

Katarzyna Ostrowska-Pałyga

Kronika działalności bibliotek w woj. opolskim w 2016 roku

Rozmowy biblioteczne

Agnieszka Hałubiec

Biblioteka małym wydawcą

Ilona Gnacy

Głośne czytanie i nie tylko ...

Barbara Kmieciak

Baza Wiedzy – system zintegrowany i integrujący

800-lecie Opola

Mirosława Koćwin, Barbara Giedrojć

Wystawa „Oppolia, Oppeln, Opole” w WBP w Opolu

Kordian Michalak

Opolanie – jacy są... Rozmowy z twórcami polskiej kultury

Nie tylko „powietrzem i miłością” – rozmowa z Teresą Nietykszą

Więcej artykułów spis treści

**"Bibliotekarz Opolski" - internetowe pismo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej
im. Emanuela Smołki w Opolu**

Numer 2/2017 ukazał się w internecie 10 kwietnia 2017

"Bibliotekarz Opolski" jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska

ISSN 2083-7321

Redakcja:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Barbara Giedroń
Agnieszka Hałubiec
Hanna Jamry
Violetta Łabędzka
Małgorzata Pindera
Piotr Polus

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego

Barbara Kmiecik

Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej

Bożena Budrewicz

Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa w Opolu

Bożena Ratajczak-Olszewska

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu

Dagmara Kawoń-Noga

Skład:

Łukasz Brudnik
Agnieszka Hałubiec

Adres redakcji:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Emanuela Smołki w Opolu
45-081 Opole, ul. Piastowska 20
tel. (77) 453 64 75
e-mail: redakcja@bibliotekarzopolski.pl

www.bibliotekarzopolski.pl

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	4
-------------------	---

BIBLIOTEKA

<i>Katarzyna Ostrowska-Pałyga, Kronika działalności bibliotek publicznych w woj. opolskim w 2016 r.</i>	5
---	---

Rozmowy biblioteczne

<i>Agnieszka Hałubiec, Biblioteka małym wydawcą - wywiad z pracownikami GBP w Gogolinie</i>	35
---	----

<i>Ilona Gnacy, Głośne czytanie i nie tylko</i>	39
---	----

<i>Barbara Kmiecik, Baza Wiedzy – system zintegrowany i integrujący</i>	43
---	----

Relacje

<i>Magdalena Janus, O tym, że „Bóg ma się dobrze...” - spotkanie z Mariuszem Muszczyńskim, teologiem, pastorem i misjonarzem w MBP</i>	45
--	----

<i>Ewa Dorosz, Konkurs pt. „Warto poznać...” . Prace laureatów</i>	49
--	----

<i>Elżbieta Dziewońska, Przejrzeć się w tekstach</i>	52
--	----

<i>Agnieszka Hałubiec, Kwartał w Opolskich Dyskusyjnych Klubach Książki Styczeń-luty-marzec 2017</i>	55
--	----

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

<i>Małgorzata Pindera, Audiobooki z bibliotecznej kolekcji</i>	58
--	----

<i>Agnieszka Hałubiec, Na regale Przegląd nowości wydawniczych</i>	61
--	----

<i>Aleksandra Okulus, Prasoteka. Subiektywny przegląd czasopism Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu</i> . 64

800-lecie Miasta Opola

<i>Mirosława Koćwin, Barbara Giedroń, 800-lecie Opola Wystawa „Oppolia, Oppeln, Opole” w WBP w Opolu</i>	69
--	----

REGION

<i>Kordian Michalak, Opolanie – jacy są... Rozmowy z twórcami opolskiej kultury . Nie tylko „powietrzem i miłością” – rozmowa z Teresą Nietykszą</i>	75
--	----

<i>Hanna Jamry, Nowości o Śląsku Opolskim – propozycje do księgozbioru podręcznego</i>	80
--	----

W bibliotecznym obiektywie. Spotkania – wernisaże – jubileusze	83
---	----

Od Redakcji

Podczas ostatniego kolegium redakcyjnego rozgorzała dyskusja nad kondycją czytelnictwa i niezaprzeczalnego wkładu bibliotek w promocję spraw książki i czytania. Wielokrotnie pisaliśmy o inicjatywach opolskich bibliotekarzy i ich ogromnym zaangażowaniu. Wysiłki są niepodważalne. A efekty? Co z naszym czytaniem? Co jeszcze można zrobić, w co się zaangażować? Czy przekonujemy do czytania tych już przekonanych? Jak dotrzeć do tych nieprzekonanych?

Nadal działamy. Liczymy na wsparcie. Czy przyjdzie ono ze strony planowanej ustawy o jednolitej cenie książki? Czy ruch ten faktycznie ożywi polskie czytelnictwo? Będziemy na pewno obserwować skutki nowej legislacji, kiedy ta wejdzie w życie. Czujemy się w obowiązku, aby odnotowywać ważne działania czynione na rzecz czytelnictwa. Przyjrzymy się również efektom.

Póki co, promujemy dobre działania naszych bibliotekarzy i ich wysiłki. Nie inaczej jest w tym numerze. Zainaugurowany w pierwszym wydaniu tego roku nowy cykl tekstów-rozmów z bibliotekarzami - kontynuujemy. Tym razem rozmawiamy o działaniach wydawniczych z pracownikami biblioteki w Gogolinie. Odnotowujemy w kronikarskim stylu wydarzenia w bibliotekach w 2016 roku, a także co działo się w minionym kwartale w opolskich DKK. Inspiracji nam nie brakuje. Dzielimy się i czekamy na więcej.

Redakcja Bibliotekarza Opolskiego

Katarzyna Ostrowska-Pałyga
Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

BIBLIOTEKA

Kronika działalności bibliotek publicznych w woj. opolskim w 2016 r.

I. Podstawowe dane liczbowe

31 grudnia 2016 r. w województwie opolskim działało **312** bibliotek publicznych i ich filii. W bibliotekach zarejestrowano **153 906** czytelników tj. **2452** mniej niż w 2015 r. Czytelnicy wypożyczyli na zewnątrz **2 868 970** materiałów bibliotecznych tj. o **65294** mniej niż w 2015 r.

II. Współpraca międzynarodowa WBP w Opolu w 2016 r.

W dniach 29 lutego – 03 marca 2016 r. gościła w Opolu delegacja bibliotekarzy ze Środkowoczeskiej Biblioteki Naukowej w Kladnie: mgr Petra Havelková – PR, PhDr. Radek Liška – kierownik funkcji regionalnych, mgr Jarmila Obermayerova – dyrektor Muzeum Antonina Dworzaka w Wysokiej pod Przybramem oraz František Veselý – kierowca. Dzięki współpracy bibliotek opolanie mogli obejrzeć w Galerii WuBePe wystawę „*Antoni Dworzak – życie i twórczość*”. Goście z Czech zwiedzili agendy WBP, Zamek w Rogowie Opolskim, GBP w Gogolinie, Dolnośląską Bibliotekę Publiczną oraz Panoramę Raclawicką i Muzeum Narodowe we Wrocławiu.

W dniach 7-9 kwietnia 2016 r. delegacja z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu brała udział w uroczystościach 450-lecia Biblioteki Naukowej w Ołomuńcu. Opolscy bibliotekarze zwiedzili klasycystyczny pałac otoczony parkiem krajobrazowym w miejscowości Čechy pod Kosířem, będący w ubiegłych stuleciach siedzibą arystokratycznego rodu Silva-Tarouca oraz największą kolekcję historycznych powozów.

W dniach 19-23 kwietnia 2016 r. Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu odwiedziła delegacja bibliotekarzy z Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej z Iwano-Frankiwska na Ukrainie. Goście zwiedzili Wojewódzką Bibliotekę Publiczną, jej agendy oraz oddziały. Dyrektor ukraińskiej biblioteki, wygłosiła wykład dla pracowników WBP na temat działalności swojej placówki. Bibliotekarze z Ukrainy odwiedzili także m.in.: zamek z zabytkowymi zbiorami w Rogowie Opolskim, JuraPark w Krasiejowie, bibliotekę w Strzelcach Opolskich, Politechnikę Wrocławską, muzeum wody "Hydropolis" we Wrocławiu, Muzeum w Łambinowicach oraz bibliotekę w Korfantowie.

W dniach 19-22 kwietnia 2016 r. pracownicy Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. E. Smółki w Opolu przebywali z wizytą w LBZ / Pfälzische Landesbibliothek w Speyer w Niemczech. Delegacja w składzie: Violetta Łabędzka – kierownik Działu Udostępniania, Mirosława Koćwin – kierownik Oddziału Zbiorów Specjalnych, Barbara Giedrojc – pracownik Oddziału Zbiorów

Specjalnych, Tadeusz Zarwański – kierowca, miała możliwość poznania organizacji oraz form pracy biblioteki. W ramach współpracy między naszymi bibliotekami otwarta została wystawa „*Herrenlos! Schlesische Klöster zwischen Aufhebung und Berufung*” (“Opuszczone! Klasztory na Śląsku między rozwiązaniem a powołaniem”) stworzona wspólnie przez Muzeum Ziemi Górnośląskiej w Ratingen, Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu oraz LBZ / Pfälzische Landesbibliothek. Wystawa miała na celu prezentację rozwoju kulturalnego i religijnego Śląska, wprowadzała w świat klasztoru informując o różnorodność życia konsekrowanego zakonów. Część informacyjna uzupełniono zbiorami zabytkowymi Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.

W dniach 4-6 maja 2016 r. Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Opolu odwiedziła delegacja bibliotekarzy z Biblioteki Naukowej w Ołomuńcu w Czechach. Opole odwiedzili: dyrektor Jitka Holásková, Petra Kubíčková, Rostislav Krušínský, Jiří Glonek i Lubomír Novotný. Goście zapoznali się z działalnością Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, wysłuchali koncert w Filharmonii Opolskiej, zwiedzili Muzeum Śląska Opolskiego, zamek w Mosznej, a także wzięli udział w otwarciu wystawy „*Chrzest Polski w starych księgach opisany*”.

W dniach 20-24 czerwca 2016 r. bibliotekarze WBP w Opolu gościli w partnerskiej Bibliotece Komitatu im. Vörösmarty Mihály w Székesfehérvár na Węgrzech. Opolską delegację reprezentowali: Dorota Kania - kierownik Działu Gromadzenia i Opracowania Zbiorów, Justyna Pezda - pracownik Działu Udostępniania, Agnieszka Hałubiec - instruktor Działu Instrukcyjno-Metodycznego, Robert Dudek - kierowca. Dzięki gościnności węgierskich kolegów opolska delegacja mogła zwiedzić i zapoznać się z pracą biblioteki im. Vörösmarty Mihály w Székesfehérvár, zwiedzić ważne miejsca kultury i stanowiska przyrodnicze komitatu Fejer. Bogaty program wizyty obejmował m.in.: zwiedzanie zamku w Martonvásár, arboretum w Sukoró, muzeum Vörösmarty Mihály, a także bibliotek w Hantos i w Sárbogárd.

W dniach 21-26 sierpnia 2016 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej gościła delegacja bibliotekarzy z Państwowej Publicznej Biblioteki Naukowej w Białymostku. Do Opola przyjechali: Nadezda Rozhkova – dyrektor biblioteki, Svetlana Kapustina - kierownik działu metodycznego, Olga Lesnykh - kierownik kulturalnego centrum biblioteki i Galina Goleva- dyrektor centralnej biblioteki rejonu rakitańskiego. Goście zapoznali się z pracą wszystkich działów i agend WBP, zwiedzili też m.in.: zamek w Rogowie Opolskim, bibliotekę oraz Muzeum Dzierżona w Kluczborku, Park Nauki i Ewolucji Człowieka w Krasiejowie, Muzeum Wsi Opolskiej, bibliotekę w Gogolinie, a także Afrykarium we Wrocławiu.

W dniach 3-8 października 2016r. delegacja pracowników z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu w składzie Tadeusz Chrobak - dyrektor WBP, Hanna Jamry - kierownik Działu Informacji, Bibliografii i Promocji, Teresa Zarwańska - kierownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego, Elżbieta Kobienia - pracownik Działu Finansowo-Księgowego, Tomasz Cygan - pracownik Działu Udostępniania, Robert Dudek - kierowca, przebywała w okręgu iwano-frankińskim na zaproszenie Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej im. I. Franki w Iwano-Frankiwsku. Opolscy bibliotekarze mieli możliwość przyrzeć się pracy biblioteki publicznej w Kałuszu, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Iwano-Frankiwsku oraz jej filii w mieście i na wsi, Obwodowej Publicznej Biblioteki Naukowej im. I. Franki w Iwano-Frankiwsku, a także bibliotek rejonów Wierchowiny i Jaremcze.

W dniach 24-26 października 2016 r. delegacja pracowników Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu w składzie: Katarzyna Ostrowska-Pałyga, instruktor Działu Instrukcyjno-Metodycznego,

Kordian Michalak, pracownik Działu Informacji, Bibliografii i Promocji, Krzysztof Koss, kierownik Biblioteki Muzycznej oraz Tadeusz Zarwański, kierowca, przebywała w Czeskich Budziejowicach na zaproszenie tamtejszej Południowoczeskiej Biblioteki Naukowej. Celem wyjazdu było otwarcie przywiezionej z WBP wystawy: *"Polscy laureaci literackiej nagrody Nobla"* oraz wymiana doświadczeń zawodowych.

W dniach 7-10 listopada 2016 r. w Państwowej Bibliotece Naukowej w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja) przebywała delegacja bibliotekarzy z WBP: Mirosława Wąsowicz, Małgorzata Pindera i Robert Dudek. Nasi pracownicy wzięli udział w międzynarodowej konferencji *„Biblioteka i usługi biblioteczne w środowisku cyfrowym”*, w której uczestniczyli bibliotekarze ze słowackich i czeskich bibliotek naukowych w Bańskiej Bystrzycy, Bratysławie, Koszycach, Preszowie oraz Czeskich Budziejowicach. Mirosława Wąsowicz i Małgorzata Pindera przedstawiły referat połączony z prezentacją pt. *„Portale i usługi biblioteczne w środowisku cyfrowym w Polsce na przykładzie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu”*. Opolscy bibliotekarze mieli możliwość zapoznania się z działalnością agend Państwowej Biblioteki Naukowej w Bańskiej Bystrzycy, zwiedzali także muzeum i zabytki miasta.

III. Konferencje i narady

18 marca 2016 r. Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych województwa opolskiego. W programie przewidziano m.in.: podsumowanie i omówienie działalności bibliotek publicznych w woj. opolskim w 2015 r. oraz przybliżenie tematyki związanej z pracą bibliotek na rzecz osób niepełnosprawnych. Gośćmi konferencji byli Olgierd Kosiba, prezes Zarządu Towarzystwa Tłumaczy i Wykładowców Języka Migowego „Gest”, Aleksandra Włodarczyk, sekretarz tegoż towarzystwa oraz Agnieszka Kwolek i Michał Janowski Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”.

10 maja 2016 r. VII Forum Opolskich Środowisk Literackich. Udział w Forum zapowiedzieli: Harry Duda, Teresa Nietyksza, Marian Buchowski, Witold Sułek, ks. Marek Lis i Tomasz Zacharewicz. Spotkanie poprowadzi Kordian Michalak.

Goście opowiedzieli o poruszających ich tematach mających istotny wpływ na ich twórczość. Były to m.in. rozrachunki z przeszłością, krachem idei i wartości we współczesnym świecie, dyskusja o dylematach etycznych człowieka we współczesnej literaturze, o tym, czym są dobro i zło, moralność, sumienie, wolność i odpowiedzialność.

26 września 2016 r. Konferencja dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych województwa opolskiego. W programie przewidziano m.in.: omówienie wyników działalności bibliotek publicznych w I półroczu 2016 r. oraz zwiedzanie Muzeum Wsi Opolskiej

15-16 października 2016 r. Ogólnopolska Konferencja Genealogów. W programie przewidziano wykłady dotyczące m.in.: nieznanych jeszcze zasobów archiwów państwowych i kościelnych przydatnych podczas poszukiwań przodków, metryk zabużańskich, heraldyki czy badań genetycznych. Podczas spotkania pasjonaci mogli zapoznać się z projektami, produktami oraz usługami adresowanymi do genealogów. Gośćmi konferencji byli pracownicy archiwów, uniwersytetów oraz stowarzyszeń genealogicznych

IV. Szkolenia

W 2016 r. **Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki** była organizatorem 39 szkoleń z wielu dziedzin mających na celu wzrost kompetencji zawodowych pracowników bibliotek publicznych w województwie opolski. Organizowano szkolenia w formie wykładów, warsztatów, konferencji i seminariów. Ciekawsze działania podjęte przez WBP w Opolu w zakresie doskonalenia zawodowego to m.in.:

- cykl szkoleń komputerowych na tematy tworzenia bazy katalogowej w formacie Marc 21
- szkolenie „Kontrola zarządca”
- cykl szkoleń poświęconych systemowi Mak +
- cykl szkoleń „Tablety w bibliotece”
- cykl szkoleń „ABC działalności informacyjnej w bibliotece”
- cykl szkoleń „Trudne kwerendy – zaawansowana działalność informacyjna w bibliotekach publicznych”
- szkolenie „Graficzne narzędzia dostępne online do wykorzystania w bibliotece”
- szkolenie „E-booki na wynos”
- szkolenie „Gamifikowanie wydarzeń kulturalnych oraz literatury pięknej na urządzenia mobilne”
- szkolenie „Media społecznościowe”
- szkolenie „Excel dla zaawansowanych
- szkolenie „Prezi – prezentacja trochę inaczej”
- szkolenie „Czas pracy w instytucji kultury”
- kurs dla pracowników nowo zatrudnionych w bibliotekach publicznych

V. Wystawy objazdowe

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zorganizowała 11 wystaw objazdowych:

„A jak już będę tam, na górze, to czasem tu do was na ziemię zejść...”

Wystawa prezentuje życie i twórczość Agnieszki Osieckiej – polskiej poetki, znanej przede wszystkim jako autorki tekstów piosenek. Życie i działalność bohaterki wystawy prześledzić można na podstawie zdjęć oraz wspomnień samej Agnieszki Osieckiej oraz jej przyjaciół. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Reńskiej Wsi, Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Otmuchowie, Gminnej Bibliotece Publicznej w Murowie.

„Gol! Gool! Gool! Piłka nożna w literaturze” Futbol jest piękny, bo nieprzewidywalny. Każde następne mistrzostwo stanowią kolejną zagadkę. Odkrywają swoje karty dopiero na samym końcu, gdy jest już po wszystkim. Chwilę potem przechodzą do historii, dopisując jej kolejne rozdziały. Wyczekują ciągu dalszego.

I tak, co cztery lata”. (Konrad Wojciechowski: Kronika mistrzostw Europy). Wystawa prezentuje piłkę nożną opisaną słowami m.in. Williama Szekspira, Tadeusza Boya Żeleńskiego, Kazimierza Wierzyńskiego, Włodzimierza Wysockiego. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jemielnicy.

„Obrazki z przeszłości w akwafortach Kajetana Wincentego Kielisińskiego”

Kajetan Wincenty Kielisiński na małych formach graficznych ukazał życie codzienne mieszkańców XIX w polskich miast i wsi. Na akwafortach zarejestrował stroje monarchów, obrzędy, panoramy

miast, zamki lub ich ruiny. Wystawa liczy 11 plansz formatu 70x100 cm. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju.

„Poezja jest magiczną stroną życia...” Wystawa poświęcona jest Renacie Blicharz - opolskiej poetce, felietonistce, blogerke i recenzentce, która w 2013 roku świętowała 30-lecie pracy twórczej. Na 7 planszach można obejrzeć zdjęcia poetki, przeczytać fragmenty wierszy i prześledzić jej drogę literacką. Ekspozycja w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku.

„Sławni Opolanie” Wystawa prezentuje sylwetki wybranych postaci osób pochodzących z Opolszczyzny i związanych z ziemią opolską zwłaszcza z powiatem opolskim ziemskim. Są to osoby żyjące w różnych okresach historycznych i działające w różnych sferach życia takich jak nauka, kultura, polityka i sport. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pokoju.

„Słowem malowane – ilustracje do dzieł Henryka Sienkiewicza” Wystawa przedstawia dzieła malarskie inspirowane powieściami Henryka Sienkiewicza, wśród prezentowanych prac znajdują się prace Piotra Stachewicza do „Quo Vadis” oraz „Rodziny Połanieckich” Bartka Zwycięzcy, serię rysunków Juliusza Kossaka do „Ogniem i mieczem”. Wśród ilustratorów dzieł Sienkiewicza znajdziemy również nazwiska Konstantego Górskiego, Adama Setkowicza, Józefa Brandta, Stanisława Batowskiego, Włodzimierza Tetmajera i współczesnych nam m.in. Jana Marcina Szancera, Szymona Kobylńskiego, Janusza Stannego, Franciszka Maśluszczaka. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jemielnicy, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Grodkowie.

„Śmiechu warte - Edward Marszałek” Edward Marszałek ujrzał światło dzienne w maju 1921 w Pewli Ślemieńskiej, w Beskidzie Żywieckim. Dzisiaj spogląda na swoje życie znaczone trudami, radością i przemożnym dążeniem do życiowego sukcesu. Różne etapy pracy zawodowej uwieńczone były zawsze sukcesem. Kierowanie zespołami ludzkimi, talent organizacyjny wysoko ceniono, stąd często stawiano go na odpowiedzialnych stanowiskach, tam gdzie się waliło i wymagało naprawy. Zawsze był społecznikiem; w Opolu są ślady tej działalności w postaci tablic pamiątkowych i obelisków, które postawione zostały z jego inicjatywy. Od ponad 20 lat pomaga Polakom poszkodowanym przez III Rzeszę, (jako wiceprezes takiegoż stowarzyszenia), w uzyskaniu przez nich stosownych odszkodowań. Góralska krew, uciążliwość ludzi i wrażliwość na piękno budziło w nim potrzebę wyrażenia swoich emocji i przeżyć. Sięga po ołówki i pędzle od najmłodszych lat. Zawsze uważał, że śmiech to zdrowie i warto się pośmiać z siebie i taką też okazję stworzyć innym. Wystawiał swoje karykatury będąc kuracjuszem w wielu sanatoriach w Polsce. Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Gogolinie.

„Śpiewamy Tuwima” Wystawa powstała w ramach obchodów roku Juliana Tuwima. Prezentuje teksty poety, które ubrane w dźwięki, przetrwały w postaci niebanalnych utworów muzycznych. Twórczość Tuwima zainspirowała kompozytorów różnorodnej muzyki. Jego wiersze doczekały się aranżacji i wykonań zarówno artystów teatralnych, kabaretowych jak i wykonawców popowych, rockowych czy punkowych. Na wystawie prezentujemy plejadę niezwykle wybitnych wykonawców. *Od Hanki Ordonówny, Mieczysława Fogga, Marka Grechuty czy Czesława Niemena po współczesne zespoły takie jak Strachy na Lachy, Buldog czy Akurat.* Ekspozycja w Gminnej Bibliotece Publicznej w Rudnikach

„Wielkanoc na dawnej pocztówce” Wystawa prezentuje 90 najstarszych przedwojennych pocztówek wielkanocnych pochodzących z wydawnictw polskich, niemieckich, francuskich, rosyjskich oraz węgierskich. Kartki te zdumiewają swoją tematyczną różnorodnością i motywami, na co z pewnością nie miały wpływ miał fakt, że ich projektem zajmowali się niejednokrotnie znani rysownicy oraz ilustratorzy. Wszystkie pocztówki pochodzą ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej

w Opolu. Ekspozowana w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku, Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Grodkowie.

„William Shakespeare – wystawa z okazji 450. rocznicy urodzin dramaturga” Wystawa William Shakespeare przygotowana została z okazji 450 rocznicy urodzin dramaturga. Poświęcona jest postaci pisarza, jego twórczości poetyckiej jak i dramatycznej, a także specyfice teatru elżbietańskiego, który rozwijał się za czasów Shakespeare’a. Ekspozowana w Miejskiej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Ozimku.

„Zamki i Pałace Śląska Opolskiego” Wystawa przedstawia zamki i pałace znajdujące się na Śląsku Opolskim w początkach dwudziestego wieku. Fotograf Robert Weber utrwalił urok niejednokrotnie nieistniejących już dziś, czy popadających w ruinę obiektów. Ekspozowana w Gminnej Bibliotece Publicznej w Walcach.

VI. Spotkania autorskie

W 2016 r. WBP w Opolu zorganizowała 111 spotkań autorskich w tym 48 w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki.

VII. Programy i projekty

Analiza Funkcjonowania Bibliotek

Analiza Funkcjonowania Bibliotek jest projektem realizowanym przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przy współpracy Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych oraz Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie jednolitych metod oraz narzędzi systematycznej oceny działania bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych opartych na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności w obrębie poszczególnych typów bibliotek, włączając w to badania satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych. W projekcie uczestniczyło 30 bibliotek publicznych z województwa opolskiego.

Dyskusyjne Kluby Książki

W województwie opolskim w 2016 roku działało 55 Dyskusyjnych Klubów Książki. Kluby funkcjonują przy bibliotekach publicznych w: Baborowie, Brzegu, Głubczycach (Wypożyczalnia i Oddział dla Dzieci), Głuchołazach, Gogolinie, Kamieniu Śląskim (filia GBP w Gogolinie), Malni (filia GBP w Gogolinie), Grodkowie, Jemielnicy, Piotrówce (filia GBP w Jemielnicy) Kamienniku, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku, Krapkowicach, Lewinie Brzeskim, Łosiowie (filia MiGBP w Lewinie Brzeskim), Lubszy, Kościerzycach (filia GBP w Lubszy), Jasienicy Dolnej (filia BP w Łambinowicach), Wierzbii (filia BP w Łambinowicach), Murowie, Namysłowie, Nysie, Białej Nyskiej (filia MiGBP w Nysie), Oleśnie, Olszance, Opolu – WBP Biblioteka Austriacka, MBP – wypożyczalnia centralna, filia nr 7,

filia nr 18, Oddział Dziecięcy, Otmuchowie, Kałkowie (filia BP w Otmuchowie), Paczkowie, Pakostawicach, Prusinowicach (filia GBP w Pakostawicach), Pokoju, Popielowie, Kartowicach, (filia GBP w Popielowie), Starych Siołkowicach (filia GBP w Popielowie), Prudniku – filia nr 1, Strzelcach Opolskich – w filii miejskiej, Zielinie (filia GBP w Strzelcach), Nakle – klub dla dzieci i dla dorosłych (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Przyworach (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Raszowej (filia GBP w Tarnowie Opolskim), Tułowicach, Walcach, Zębownicach, Zdieszowicach, Żyrowej (filia MiGBP w Zdieszowicach).

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Priorytet 2 Infrastruktura bibliotek 2016-2020. Nabór I

Miejska Biblioteka Publiczna im. Księcia Ludwika I w Brzegu „Przebudowa wraz z adaptacją pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych i zakup wyposażenia MBP Brzeg” 1 725 713 zł

Namysłowski Ośrodek Kultury „Modernizacja oraz wyposażenie Biblioteki Publicznej w Namysłowie” 897 800 zł

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach „ Zakup wyposażenia dla Filii dla dzieci i Filii Nr 1 w Krapkowicach ul. Sienkiewicza” 52 500 zł

Centrum Kultury w Głuchołazach „Budowa Biblioteki Gminnej w Głuchołazach” 2 000 000 zł

„Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2016 r.”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach 28507,73 zł „Komputeryzacja i podniesienie standardów bibliotek w Krapkowicach”

Strzelecki Ośrodek Kultury Strzelce Opolskie 30 000 zł „Interaktywna biblioteka miejscem twórczych działań”

Konsorcjum Opolskie Biblioteki Publiczne

Od 15 grudnia 2012 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im E. Smołki w Opolu działa Konsorcjum Opolskie Biblioteki Publiczne, które oferuje swoim czytelnikom darmowy dostęp do książek elektronicznych znajdujących się na platformie IBUK Libra należącej do Wydawnictwa PWN. W 2016 r. w konsorcjum uczestniczyło 18 bibliotek publicznych województwa opolskiego a ich czytelnicy mieli bezpłatny dostęp do 1619 publikacji elektronicznych z zakresu: nauk ekonomicznych, humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, społecznych oraz informatyki, medycyny, prawa i literatury faktu. Aby skorzystać z oferty czytelnicy mogą się zgłaszać do bibliotek po indywidualne kody aktywacyjne dostępu do platformy IBUK Libra.

System biblioteczny MAK +

MAK+ jest elektronicznym, zintegrowanym systemem bibliotecznym, stworzonym i rozwijanym przez Instytut Książki. System umożliwia tworzenie elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnienie zasobów oraz prowadzenie statystyki bibliotecznej. Praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową.

Jednolity, centralny system komputerowy MAK+, oferowany jest wszystkim bibliotekom bez względu na formę organizacyjną.

W 2016 r. w woj. opolskim z systemu Mak + korzystało 22 biblioteki główne ¹

1. Ośrodek Kultury Biblioteka Publiczna w Byczynie
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzęstowicach
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Domaszowicach
4. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Głogówku
5. Centrum Kultury. Biblioteka Publiczna w Głuchołazach
6. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Kietrzu
7. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Kolonowskim
8. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Korfantowie
9. Gminna Biblioteka Publiczna w Lasowicach Wielkich
10. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim
11. Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka Publiczna w Łambinowicach
12. Namysłowski Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna
13. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Olszance
14. Dom Kultury w Ozimku. Miejska i Gminna biblioteka Publiczna w Ozimku
15. Biblioteka Publiczna w Paczkowie
16. Gminna Biblioteka Publiczna w Polskiej Cerekwi
17. Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie
18. Gminna Biblioteka Publiczna w Skarbimierzu
19. Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczowie
20. Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie
21. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zawadzkiem
22. Gminny Ośrodek Informacji Kultury i Czytelnictwa w Zębowicach

Zakup nowości wydawniczych do bibliotek

Program finansowany ze środków Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek”. Celem Programu, realizowanego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2014-2020, jest wzbogacenie i odnowienie księgozbiorów bibliotek publicznych. Zadaniem Programu jest wzmocnienie bibliotek publicznych poprzez stały dopływ nowości wydawniczych, a w konsekwencji zwiększenie oferty czytelniczej dla użytkowników bibliotek.

VIII. Rankingu Bibliotek 2016

W 2016 roku Instytut Książki i „Rzeczpospolita” nagrodziły samorządy najbardziej zaangażowane w kulturalny rozwój swojej gminy.

W kategorii – najlepsze w województwie:

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach zajęła pierwsze miejsce i uzyskała 267,33 punktów

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie zajęła drugie miejsce uzyskując 230,06 punktów

Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie zajęła trzecie miejsce i uzyskała 226,03 punktów

---

¹ Analiza działalności bibliotek publicznych w mieście –gminie w roku 2016r. Materiały własne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

IX. Jubileusze bibliotek

9 września 2016 r. 70-lecie działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Kluczborku

28 września 2016 r. 20-lecie działalności Filii Bibliotecznej w Dylakach Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Ozimku

9 grudnia 2016 r. 70-lecie działalności Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Głubczycach

X. Działalność promocyjna wybranych bibliotek

Miejska Biblioteka Publiczna w Brzegu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

marzec - Spotkanie z Dušanem Saviciem, autorem z Bośni w trasie po Polsce z tłumaczką Agnieszką Żuchowską Arent

kwiecień - Spotkanie z Robertem Szmidem

maj - Spotkanie z Łukaszem Orbitowskim pt. „Inne widma”

maj - Spotkanie z Wojciechem Widłakiem

czerwiec - Spotkanie z Robertem Makłowiczem

czerwiec - Spotkanie z Tomaszem Duszyńskim

wrzesień - Spotkanie z Gają Kołodziej

wrzesień - Spotkanie z Janem Grzegorzczakiem

listopad - Spotkanie z Marią Jastrzębską autorką tomu poetyckiego „Cedry z Walpole Park”

listopad - Spotkanie z Ewą Fonfarą promujące książkę pt. „Brzeg. Tajemniczy. Legendarny. Twój”

Gminna Biblioteka Publiczna w Chrzastowicach

styczeń - Bajkowa kraina, Spotkanie z baśniami afrykańskimi dla przedszkolaków

luty - Turniej szachowy i gier planszowych

marzec - Konkurs kroszonkarski

maj - Tydzień Bibliotek

październik – Urodziny książkowego i pluszowego misia. Misiowe spotkania dla przedszkolaków

listopad - Rok Jana Brzechwy. Spotkania dla uczniów szkół podstawowych

grudzień - Jasełka

styczeń - grudzień - Wystawy tematyczne - „1050 Rocznica Chrztu Polski”, „Wrocław Europejska Stolica Kultury”, „Światowe Dni Młodzieży”, „Urodziny Pluszowego Misia”, „Adwokat, który pisał wiersze”, „Halloween”

cykl lekcji bibliotecznych

Gmina Biblioteka Publiczna w Domaszowicach

marzec - Podsumowanie konkursu „Stroik Wielkanocny 2016”

kwiecień - Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

lipiec – sierpień - Wakacje z biblioteką

październik - Spotkanie autorskie z Magdaleną Zarębską

listopad - Obchody 11- Listopada w Bibliotece

grudzień - III edycja Gminnego Konkursu „Stroik Bożonarodzeniowy”

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Głogówku

marzec - Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem

kwiecień - Finał gminnego konkursu „Lofting- przyjaciel zwierząt”

kwiecień - Spotkanie autorskie z Markiem Baronem

kwiecień – „Dzień Ziemi” - literacko-plastyczne zajęcia integracyjne
wrzesień - Spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
listopad - „Dzień Pluszowego Misia”

Biblioteka Publiczna w Głuchołazach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
luty - Ferie w bibliotece
luty – Międzynarodowy Dzień Bezpiecznego Internetu
maj - Cykl lekcji bibliotecznych pod hasłem „Poznajemy bajki i wiersze Urszuli Kozłowskiej”
maj - Biesiada czytelnicza
czerwiec - Spotkanie z Piotrem Charczukiem, autorem książki „Grypula”
czerwiec - 6 edycja ogólnopolskiej akcji „Odjazdowy Bibliotekarz”
czerwiec - Uroczysta gala podsumowująca całoroczny projekt pt. „Poznajemy legendy opolskie i dolnośląskie”,
sierpień - „Bodypaintingu”- czyli o sztuce malowania ciała
sierpień - Głośne czytanie na Małym Rynku przy Urzędzie Miejskim
wrzesień - Rajd dla czytelników z okazji Międzynarodowego Dnia Turystyki
październik - Konkurs ortograficzny „Dyktando 2016”
październik - Spotkanie autorskie z Piotrem Milewskim
listopad - Obchody Światowego Dnia Postaci z bajek
listopad - Światowy Dzień Pluszowego Misia
grudzień - Mikołajkowe warsztaty dla czytelników
grudzień – Spotkanie z Krzysztofem Kaspryszynem, instruktorem nauki pływania w ramach Wirtualne podróże po Europie
Spotkania z pasjami raz w miesiącu
Warsztaty rękodzieła dla dorosłych

Gminna Biblioteka Publiczna w Gogolinie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
kwiecień - Spotkanie autorskie Agnieszka Lingas – Łoniewska
kwiecień - Koncert poezji Kuby Michalskiego
kwiecień – Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk
maj - II Otwarte Dyktando gminy Gogolin „Mistrz Ortografii 2016”
maj - listopad - Cykl spotkań z projektu „Spotkajmy się w bibliotece” wspólnie ze Stowarzyszeniem Miłośników Ziemi Gogolińskiej „O śląskich książkach kucharskich i śląskiej kuchni w bibliotece”
czerwiec - Spotkanie z Wojciechem Jagielskim
czerwiec - Dyskusja panelowa z lokalnymi miłośnikami historii lokalnej
lipiec - Senioriada – wieczór poetycko – literacki „Słowo poezja i taniec – twórczość nie tylko do szuflady”
lipiec - Senioriada – opowieści nie z tej bajki – wspólne beranie dziadków z wnukami
lipiec - Święto biblioteki na stadionie miejskim w Gogolinie
wrzesień - Narodowe czytanie
wrzesień - Spotkanie autorskie z Hanną Cygler w Kamieniu Śląskim
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
grudzień - Spotkanie autorskie z licealistką Maja Kopeć, autorką książek „Całkiem (nie)szczęśliwa historia” , „Zapomnij mi”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Grodkowie

- Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
- styczeń - Wystawa „Agatha Christie – 40 rocznica śmierci”
- styczeń - Wystawa „Historia muzycznej jesieni”
- luty - Ferie w grodkowskiej bibliotece i jej filiach
- luty - Promocja książki „Z dziejów Grodkowa i ziemi grodkowskiej”
- luty - Warsztaty rękodzieła „Zabawki z filcu”
- luty - Spotkanie z cyklu „Cała Polska czyta dzieciom”
- luty - Wystawa „Świat zwierząt w obiektywie Renaty i Grzegorza Lenartów”
- marzec - „Wielkanocne tradycje”- zajęcia z grupami przedszkolnymi
- marzec - Dzień gier planszowych
- marzec - Warsztaty rękodzieła „Jaja wielkanocne zdobione metodą kanzashi”
- marzec - Wystawa „Pastelowanie – wystawa prac Henryka Lewickiego”
- kwiecień - Światowy Dzień Książki dla Dzieci – spotkania z grupami przedszkolnymi i uczniami szkoły podstawowej
- kwiecień - Gminny Konkurs Regionalny dla kl. IV „Czy znasz dzieje Grodkowa”
- kwiecień - Gminny Konkurs Regionalny dla gimnazjum „Z przeszłości i teraźniejszości Miasta i Gminy Grodków”
- kwiecień - Warsztaty rękodzieła „Szydełkowanie dla początkujących”
- kwiecień - Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem
- kwiecień - Spotkanie bibliotekarzy z okazji Dnia Bibliotekarza
- kwiecień - Biesiada Literacka
- kwiecień - Spotkanie z grodkowską tłumaczką języka angielskiego – Agnieszką Cioch
- kwiecień - VI Konferencja Bibliotek Powiatu Brzeskiego
- kwiecień - Wystawa „70 lat Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Grodkowie”
- czerwiec - Spotkanie autorskie z Elżbietą Bednarczyk
- czerwiec - Spotkanie autorskie z Robertem Makłowiczem
- czerwiec - Spotkanie z Wiesławem Łągiewką
- czerwiec - Spotkanie z cyklu „Cała Polska czyta dzieciom”
- lipiec – sierpień - Wakacje w bibliotece w Grodkowie i na filiach
- lipiec – sierpień - Wystawa autorska Anny Adasiak
- lipiec – sierpień - Wystawa „Motocross – historia grodkowskiego Auto Moto Klubu”
- wrzesień - „Czytanie w Plenerze”
- wrzesień - Narodowe Czytanie „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza
- wrzesień - Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania
- wrzesień - Spotkanie promujące książkę T. Greniucha „Pod komendą Bartka”
- wrzesień - Wystawa „Słowem malowane - ilustracja dzieł Henryka Sienkiewicza”
- wrzesień - Spotkanie z Hanną Cygler
- wrzesień - Obchody 70-lecia Biblioteki w Ratuszu-spotkanie autorskie ze Stanisławem Nicieją
- październik - „Sobotnie spotkanie z książką”
- październik - Październik Miesiącem Dobroci dla Zwierząt-zajęcia biblioteczne
- październik - Spotkanie z cyklu „Cała Polska czyta dzieciom”
- październik - Spotkanie z cyklu „Czego nie wiesz o Grodkowie” ze Stanisławem Kurnatowskim
- październik - Warsztaty rękodzieła „Proste ozdoby świąteczne wykonane na szydełku”
- październik - Wystawa „Historia Pałacu w Kopicach”
- listopad - Wystawa „11 listopada rocznica odzyskania niepodległości”
- listopada - Światowy Dzień Pluszowego Misia – zajęcia biblioteczne
- listopad - „Sobotnie spotkanie z książką”

listopad - Występ Kabaretu „Nie do zdarcia”
listopad - Spotkanie z cyklu „Czego nie wiesz o Grodkowie” z Wandą Małgorzatą Cebulką
grudzień - Tradycje Świąt Bożego Narodzenia – zajęcia biblioteczne
grudzień - IV Dzień Gier Planszowych
grudzień - Wystawa „Dawnych ksiązek czar... ulubione książki naszych dziadków, rodziców i nasze”
grudzień - Wystawa „Dzisiaj w Betlejem – o zwyczajach świąt Bożego Narodzenia”

Gminna Biblioteka Publiczna w Izbicku

styczeń - Wystawa „100 rocznica urodzin Jacka Londona”
maj - Spektakl teatralny „Kot w butach”
maj - Pogadanka „Henryk Sienkiewicz, życie i twórczość”
wrzesień - Wystawa „Ewa Szelburg Zarembina”
listopad - Wystawa „Maria Pawlikowska-Jasnorzewska
grudzień - Wystawa „Gabriela Zapolska”

Gminna Biblioteka Publiczna w Jemielnicy

luty - Warsztaty zdobienia pisanek metodą Kanzashi
marzec - Dzień Kobiet we współpracy ze świetlicą wiejską
maj - czerwiec - Wystawa (w spichlerzu) związana z początkami państwa polskiego
maj - Wystawa „Gol, gol!”
maj - Teatrzyk „Kot w butach” i „Skarbnikowe dary”
październik - Spotkanie dla gimnazjalistów z Tomaszem Sobanią, autorem książki „Speculo”
sierpień - Międzynarodowe spotkanie w bibliotece (piłkarze z Zimbabwe, Francji i Ukrainy)
sierpień - Wystawa pt. „Co Strzelec o nas pisał” na przestrzeni 18 lat swojego istnienia
listopad - Jubileusz biblioteki w Jemielnicy
grudzień - Mikołajki we współpracy z świetlicą wiejską

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Kamienniku

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Wieczór kolęd
styczeń - Dzień babci i dziadka (występy dzieci w inscenizacji pt. „Królowa śniegu”
styczeń - Bal przebierańców dla najmłodszych czytelników
marzec - Gminny Konkurs Recytatorski „Julian Tuwim”
marzec - Teatrzyk dla dzieci „O psotnym krasnalku”
kwiecień - Konkurs plastyczny „Budzimy naszą wyobraźnię”
maj - Dzień Matki – występy dzieci
czerwiec - Konkursy, gry, zabawy
lipiec - „Piknik na Florydzie” – wycieczka dla dzieci
październik - Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk
listopad - Konkurs Pieśni Patriotycznej
listopad - Spotkanie autorskie z Violetką Piasecką
listopad - Rocznica Odzyskania Niepodległości
listopad - „Polscy Poeci Dzieciom”, prezentacja wierszy polskich poetów w wykonaniu dzieci
grudzień - Zabawa Mikołajkowa
grudzień - Pogadanka o zdrowym odżywianiu

Miejska Biblioteka Publiczna w Kędzierzynie-Koźlu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Spotkanie dla młodzieży z Marcinem Prusem w ramach projektu „Zawód z pasją”

styczeń - „Biała gorączka” - wystawa fotografii Jacka Hugo – Badera
styczeń - Kędzierzyn-Koźle większy niż Paryż – wystawa fotografii Justyny Łabuś
styczeń - Salon Muzyki i Literatury pt. „Kolędowanie w bibliotece”. Przy fortepianie Tadeusz Bratus, prowadzenie Izabela Migocz
styczeń - VII finał czytelniczo – ekologicznej akcji dla przedszkolaków pt. „Przyjaciel przyrody i książek”. Wyjazd do Opery Śląskiej w Bytomiu spektakl pt. „Dziadek do orzechów”; wręczenie nagród i dyplomów przedszkolom biorącym udział w projekcie
styczeń - Spotkanie z Szymonem Wróblem autorem książki o ks. prof. Józefie Tischnerze, pt. „Jego oczami”
luty - eKko Ferie w bibliotece
luty - Posiedzenie jury XXIII edycji ogólnopolskiego konkursu literackiego „Krajobrazy słowa”
luty - Spotkanie autorskie z Markiem Baronem, poświęcone promocji książki „Wokół tajemnicy Medziugorja”
luty - Spotkanie autorskie z Waldemarem Więckiewiczem, poświęcone promocji książki „Dwie ulice na krzyż. Wydarzyło się na Pogorzelcu”
luty - Spotkanie z podróżnikiem i fotografem Romanem Sygumą pt. „Gruzja”
marzec - „Żołnierze wyklęci na ziemi kozielskiej” – wykład Bogusława Rogowskiego
marzec - Spotkanie z Tomaszem Sobanią, autorem powieści pt. „Speculo” (ramach cyklu „Zawód z pasją”)
marzec - Spotkanie z Romanem Pankiewiczem w ramach cyklu „Klub Podróżnika”
marzec - Ekko-warsztaty tworzenia bomb kwiatowych. Zajęcia prowadzone przez Fundację Wiedzieć Więcej
marzec - Kędzierzyńsko-Kozielskie obchody 1050. Rocznicy Chrztu Polski
marzec - Rodzinne czytanki w bibliotece „Wiosenna Wielkanoc”
marzec - Salon Muzyki i Literatury pt. „Wiosenne impresje”. Gośćmi salonu byli Adam Zając (skrzypce), Aleksandra Kielar-Machura (fortepian) oraz uczniowie PSM II st. im. L. Różyckiego w Gliwicach: Szymon Homoncik (skrzypce), Krystian Migocz (skrzypce). Prowadzenie i śpiew – Izabela Migocz
kwiecień - Noc z Andersenem
kwiecień - Noc Poetów i Turniej Jednego Wiersza - impreza literacka dla młodzieży
kwiecień - Gala finałowa XXIII edycji ogólnopolskiego konkursu literackiego Krajobrazy Słowa
kwiecień - Rodzinne Czytanki w bibliotece - „Dlaczego lisy są rude”
kwiecień - Klub Podróżnika – spotkanie z Leszkiem Szczasnym pt. „Afryka”
kwiecień - Obchody Międzynarodowego Dnia Ziemi
kwiecień - Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich
maj - Urodziny Pisarza – dzień z Henrykiem Sienkiewiczem cykl wydarzeń poświęconych H. Sienkiewiczowi. W ramach projektu MKiDN „Sienkiewiczomania. Z Pisarzem Pod Rękę”
maj – Tydzień bibliotek pt. „Biblioteka inspiruje”
maj - Spotkanie autorskie dla dzieci z Andrzejem Żakiem
maj - Spotkanie autorskie z Romanem Czejarkiem
maj - Warsztaty komiksowe z Maciejem Kurem
maj - Salon Muzyki i Literatury pt. „Co przyśniło się Williamowi Szekspirowi pewnej letniej nocy?”
maj - Wykład dr. hab. Jacka Mydli „Hamlet Szekspira: zjawą, groza i ... dinozaur”
czerwiec - Dzień Dziecka: „Gdzie jest Fredka? czyli porządki Misia Zdzisia” – przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru Moralitet
czerwiec - „Dobre rady wiewiórki Majki” - przedstawienie dla dzieci w wykonaniu Teatru Inspiracja
czerwiec - Spotkanie autorskie dla dzieci z Katarzyną Ryrych

czerwiec - Komiksowe warsztaty plastyczne dla dzieci pt. „W podróż po Afryce” (w ramach projektu „Sienkiewiczomania. Z Pisarzem pod rękę”)

czerwiec - Wystawa fotografii Justyny Łabuś „Chrzcielnice województwa opolskiego”

czerwiec - Spotkanie autorskie z Katarzyną Kojzar poświęcone książce „Profesor Skalski. Lekarz od cudów”, prowadzenie, Łukasz Pietrzyk

czerwiec - Spotkanie autorskie z podróżnikiem Robertem Makłowiczem

czerwiec - Noc Bibliotek

Spotkanie autorskie z Małgorzatą i Michałem Kuźmińskimi, prowadzenie: Anna Goc

Impreza dla dzieci i rodziców „Szukanie zaginionego skarbu - mali detektywi

Gra detektywistyczna „Śledztwo w bibliotece”

Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką, prowadzenie: Marta Prochera

czerwiec - Spotkanie autorskie z Andrzejem Kernerem na temat książki „Bóg urodził się na Wschodzie”

czerwiec - Wernisaż wystawy „Kobieta zmienną jest” przygotowanej przez Środowiskowy Dom Samopomocy „Promyczek”

czerwiec - Salon Muzyki i Literatury „Kraj rodzinny matki mej”. Gość salonu – Chór Echo Kresów pod dyrekcją Adama Wołkowskiego

lipiec – sierpień - Eko wakacje w bibliotece – zajęcia dla dzieci

wrzesień - Narodowe Czytanie – „Quo Vadis” H. Sienkiewicza, w ramach realizacji projektu pt. „Sienkiewiczomania. Z Pisarzem pod rękę”

wrzesień - Wystawa poplenerowa VI Międzynarodowych spotkań malarskich „Kędzierzyn-Koźle 2016”

wrzesień - Obchody Europejskich Dni Dziedzictwa 2016

wrzesień - Wernisaż wystawy Elżbiety Gąsowskiej i Danuty Marczewskiej pt. Naprawdę jaka jesteś...

wrzesień - Wystawa pt. Art of books

wrzesień - Spotkanie z Szymonem Hołownią, w ramach realizacji projektu pt. „Sienkiewiczomania. Z Pisarzem pod rękę”

październik - Malarstwo Stanisława Kawali – wernisaż wystawy

październik - Trzy w jednym – wernisaż wystawy malarstwa Agnieszki Galantowicz, Marty Galantowicz i Katarzyny Ludwig

październik - Warsztaty z kodowania w ramach projektu „Link do przyszłości. Zaprogramuj swoją karierę”

październik - Spotkanie autorskie z Krzysztofem Spadło, promocja książki pt. „Skazaniec”

listopad - Wernisaż wystawy poplenerowej uczniów PG nr 4 w Kędzierzynie-Koźlu pt. „Zamek w Mosznej – słowem, pędzlem, obiektywem”

listopad - Spotkanie z Magdaleną Zawadzką (w ramach projektu „Sienkiewiczomania. Z Pisarzem pod rękę”)

listopad - Tydzień ekologiczny w bibliotece

grudzień - Spotkanie z Bartoszem Michalakiem, połączone z promocją książki pt. „WAJDA. Kronika wypadków filmowych”

grudzień - Świąteczny konkurs zdobienia pierników, organizowany przez MOPS w Kędzierzynie-Koźlu

grudzień - „Martwa natura, ale kolorowa!” - wernisaż wystawy prac plastycznych Publicznego Ogniska Artystycznego w Kędzierzynie-Koźlu

grudzień - Spotkanie z Marcinem Prusem, połączone z promocją książki pt. „Mistrzem być!”. Spotkanie poprowadzi Łukasz Pietrzyk

grudzień - Salon Muzyki i Literatury pt. „W kręgu królowych Starożytnego Egiptu” promocja książki Ewy Kassali „Boska Nefretete”.

Gość salonu: Dorota Stasikowska – Woźniak; przy fortepianie: Andrzej Filipek; śpiew i prowadzenie: Izabela Migocz

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Kietrze

marzec - Spotkanie autorskie z Kajetanem Rajskim
maj - Czytanie bajek przez Zastępcę Burmistrza Miasta i Dyrektora MGOK
październik - Spotkanie autorskie z Andrzejem Kernerem
październik - Spotkanie autorskie z ks. Władysławem Zarębczanem
listopad - Spotkanie autorskie z Wojciechem Wenclem
listopad - Dzień Pluszowego Misia

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Kluczborku

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
luty - Przedstawienie dla dzieci „Baśniowy pokój” w wykonaniu Teatru Dobrego Serca z Warszawy
luty - maj - Wystawa „Karate Mistrzowie. Andrzej Olech i Kluczborski Klub Karate” cyklu „Galeria osobistości Ziemi Kluczborskiej”
marzec - VI Przegląd Poezji „Spotkanie z poezją”
maj - „Odjazdowy Bibliotekarz”
czerwiec - „Kryminalna Noc” w ramach ogólnopolskiej akcji Noc Bibliotek
czerwiec - lipiec - Wystawa „Sercem malowane - Kluczbork w kwiatach” głównym organizatorem Stowarzyszenie Regionu Kluczborskiego Kobietom-Mammograf
lipiec – sierpień - Wystawa „Z kresowego albumu – pocztówki” ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu
wrzesień - Narodowe Czytanie „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza
wrzesień - Wystawy z okazji jubileuszu 70-lecia naszej biblioteki – „70 lat minęło” oraz „Biuro rzeczy znalezionych”
wrzesień - Spotkanie z pisarzem Janem Grzegorzczakiem
październik - Spotkanie z Agnieszką Chrobot i Małgorzatą Pasznicą, promujące tomik wierszy „Na fali czasu” i płytę „Duszy śpiew”
październik - Wystawa „Kolory życia” – obrazy Aliny Mrugały
październik - „Ikona i pop ikona” – wystawa zorganizowana przez Fundację Artem Silesiam Promovere
listopad - Spotkanie z pisarką Lidią Czyż
listopad - „Senior dla Seniora w Bibliotece”, spotkanie humorystyczno-artystyczne integrujące lokalne organizacje działające na rzecz seniorów
grudzień - „Mikołajki z Książką” i spotkanie z pochodzącą z Kluczborka Anną Filiks, autorką książki dla dzieci „W pogoni za chłopcem, co ma pięć dłoni”
grudzień - Spotkanie Wigilijne „Jest taki dzień...”

Biblioteka i Centrum Kultury w Kolonowskiem

kwiecień - Spotkanie z Aleksandrą Starczewską – Wojnar i Małgorzatą Izykowską, autorkami książki „Ty besty! ty kamelo! Wydanej przez archiwum Państwowe w Opolu
maj - Współorganizacja imprezy „Staniszczce Małe - artystyczne” –koncerty, wystawy
czerwiec - Noc bibliotek – udział aktorów z Teatru Fundacji Tworzenia i Promowania Sztuki - ależ Gustawie
czerwiec – listopad - Konkurs „Zarazam czytaniem więc wygrywam”
lipiec - Spotkanie autorskie z Magdaleną Zarębską
wrzesień - Warsztat literackie w ramach projektu „Za forhangiem” Magdalena Zarębska i Jerzy Kaufmann

Gminna Biblioteka Publiczna w Komprachcicach

luty - Noc w bibliotece

kwiecień - Spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem
kwiecień - Spotkanie z Urszulą Stefanowską-Gruchot
czerwiec - Spotkanie autorskie z Elizą Piotrowską
wrzesień - Spotkanie z Anną Dydzik
listopad - Spotkanie z Barbara Woś

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Korfantowie

marzec - Promocja książki „Pąsowej róży kwiat”
kwiecień - Spotkanie autorskie z Ewą Chotomską
maj - Powiatowy konkurs recytatorski pt. „Majowe Spotkania z Poezją”
czerwiec - Noc w bibliotece
wrzesień - Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem
grudzień - Gminny konkurs recytatorski pn. „Boże Narodzenie w poezji”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Krapkowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Ferie zimowe z książką – blok zabaw, gier i konkursów dla dzieci
styczeń - Dzień Babci i Dziadka - impreza czytelnicza połączona z konkursem plastycznym i wystawą prac pokonkursowych pt. „Moja mama, Mój tata – Moi dziadkowie to rodzina”
luty - Tradycje karnawałowe. Blok imprez dla najmłodszych czytelników
marzec - Dzień kobiet dawniej i dziś – wystawa, montaż poetycki do wystawy
marzec - Wielkanocne tradycje i obyczaje – blok programowy związany z świętami wielkanocnymi przeznaczony dla czytelników
kwiecień - Kwiecień Międzynarodowym Dniem Książki dla Dzieci – cykl imprez popularyzujących książkę dla dzieci oraz głośne czytanie
maj - Majowe spotkania z książką – cykl imprez czytelniczych pt. „Biblioteka otwarta dla wszystkich” - imprezy czytelnicze promujące książkę
czerwiec - Narodowe przepisywanie – Inauguracja akcji przepisujemy „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza
czerwiec - Dzień Dziecka – impreza czytelnicza pt. „Biesiada literacka dzieci” – spotkanie najmłodszych czytelników z bibliotekarzami
lipiec- sierpień - „Biblioteczne wyprawy wakacyjne” – zajęcia wakacyjne dla dzieci
wrzesień - Pasowanie na czytelnika – impreza czytelnicza dla uczniów pierwszych
wrzesień - Wrzesień w literaturze – cykl lekcji bibliotecznych
październik - Tydzień Seniora – Wnuki dziadkom – Dziadkowie wnuczętom, warsztaty czytelnicze
listopad - Światowy Dzień Pluszowego Misia – gry i zabawy z książką dla najmłodszych
listopad - Zaduszki artystyczne – wieczór poetycki „Umarli z Spoon River” E.L. Mastersa - wystawa połączona z imprezą czytelniczą pod tym samym hasłem
listopad - Zabawy Andrzejkowe – imprezy czytelnicze dla czytelników i społeczności lokalnej
grudzień - Mikołaj w bibliotece – spotkanie mikołajkowe
grudzień - Wieczór poezji wigilijnej – przeznaczony dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i czytelników biblioteki.

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Lewinie Brzeskim

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
maj - IX Gminny Konkurs Recytatorski
czerwiec - Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel

czerwiec - „Księżniczki na ziarnku grochu” – przedstawienie w ramach projektu „Gimnazjaliści – maluchom”
lipiec - Piknik z Biblioteką
lipiec - sierpień - Zajęcia wakacyjne w bibliotekach
wrzesień - Narodowe Czytanie
wrzesień - Spotkanie autorskie z Hanną Cygler
wrzesień - Spotkanie z historykiem Tomaszem Greniuchem
październik- „Słowo ma moc” – spotkanie poetyckie z Klubem Literackim Brzeg
grudzień - Mikołajki
grudzień - Kiermasz bożonarodzeniowy

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Biblioteka Publiczna w Łambinowice

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

luty - Przegląd zespołów wokalnych
maj - Dzień Bibliotekarza
czerwiec - Dni Gminy Łambinowice
czerwiec - Noc Świętojańska
czerwiec - Dzień Rodziny
lipiec - Noc w bibliotece
sierpień - Baśniowa Noc w Bibliotece
sierpień - „Złota Kosa”- turniej zniwowania metodami tradycyjnymi
październik - Powiatowy konkurs „Humoru i Satyry”
listopad - Dzień Seniora
listopad - Dzień Pluszowego Misia
grudzień - Wigilia dla osób samotnych

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Lubszy

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

luty - Ferie w bibliotece
marzec - Biesiada Wielkanocna
kwiecień - Spotkania z cyklu „Mama i ja”
maj - Tydzień bibliotek - Konferencja Bibliotek Powiatu Brzeskiego
czerwiec - Akcja promująca czytelnictwo „Parkowanie na czytanie” połączona z obchodami Dnia Dziecka
lipiec - sierpień - Wakacje w bibliotece
wrzesień - Spotkanie autorskie z Hanną Cygler
październik - Spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich

Gminna Biblioteka Publiczna w Murowie

styczeń -Warsztaty „ Zabawka ze skrawka”
marzec - Spotkanie lokalnego Klubu Kodowania
marzec - Warsztaty kolorowa muzyka mamy i smyka
kwiecień - Spotkanie autorskie z Mariuszem Pałaszem
maj - Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską
czerwiec - Kręcimy film w bibliotece
czerwiec - Piknik rodzinny
lipiec - Publikacja filmu o LKK w GBP w Murowie
październik - Teatrzyk Maski „Ostatnia książka”

październik - Wystawa „Agnieszka Osiecka”
listopad - Webinarium dla bibliotekarzy
listopad - Wystawa „Bioróżnorodne opolskie”
grudzień - Wystawa obrazów Pani Marii Caban
grudzień - Wykład „Historia Murowa”

Namysłowski Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Namysłowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Ferie zimowe w bibliotece
maj - Tydzień Bibliotek
czerwiec - Ogólnopolskie Święto Wolnych Książek w ramach Dni Namysłowa
czerwiec - Tydzień czytania
listopad - Ogólnopolski konkurs literacki „O Różę Karoliny”

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Niemodlinie

styczeń - Ferie w bibliotece
kwiecień - Noc z Andersenem
maj - Tydzień Bibliotek
czerwiec - Cała Polska Czyta Dzieciom
czerwiec - Noc Bibliotek
wrzesień - Narodowe Czytanie
listopad - Czytam sobie w bibliotece
grudzień - Spotkanie mikołajkowe w bibliotece

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Nysie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Wernisaż wystawy malarstwa Aliny Zagwockiej „Moja wizja świata”
luty - Wystawa prac uczniów specjalności projektowanie graficzne i wzornictwo przemysłowe w Szumperku „Rysunek, malarstwo, grafika”
marzec - Wernisaż wystawy fotograficznej Elżbiety Tomczyk-Kubiszyn „Jeden dzień w Tokio”
marzec - Prezentacja połączona z degustacją „Smaki Japonii”
kwiecień - maj - Teatrzyk kukiełkowy pt. „Królewska księża”
kwiecień - Wystawa IPN „Zrzeszenie i Niezawisłość w służbie Niepodległej”
kwiecień - Spotkanie autorskie z Ewą Chotomską
kwiecień - Wystawa „Komiks Polski” – Jarosława Grabarczyka
maj - Giełda komiksów
maj - Odjazdowy Bibliotekarz – rajd rowerowy
czerwiec - Pokonkursowa wystawa prac plastycznych Malowany dzwoneczek
Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nysie
czerwiec - Spotkanie z Robertem Makłowiczem i promocja książki
czerwiec - wrzesień - Wystawa „Nyscy ludzie pióra – Jerzy Kozarzewski, Wanda Pawlik”
czerwiec - Spotkanie z Wojciechem Jagielskim
czerwiec - Noc Bibliotek - Zbrodnia pod Arkadami
czerwiec - Przedstawienie „Antygona” pod arkadami biblioteki w wykonaniu Nieformalnej Nyskiej Grupy Teatralnej
czerwiec - Spotkanie z córką Wandy Pawlik, Anną Pilecką w ramach gry ulicznej „Śladami Wandy Pawlik i Jerzego Kozarzewskiego”
wrzesień - Narodowe Czytanie

wrzesień - Spotkanie z ks. Mikołajem Mrozem w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią - świątynie, arcydzieła, pomniki”
wrzesień - „Noc w Bibliotece - spotkanie z duchami”
wrzesień - Wystawa „Zmagania ze sztuką”- Środowiskowy Dom Samopomocy Caritas Diecezji Opolskiej w Nysie
wrzesień - listopad - Wystawa malarstwa Barbary Chańczuk-Sroki „Tu i Tam -Pastele”
październik - Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem
listopad - Teatrzyk kukiełkowy pt. „Stoniątko”
listopad - Wystawa malarstwa Moniki Kamińskiej „Nowy wymiar”
listopad - Spotkanie autorskie z Wiolettą Piasecką
grudzień - styczeń - Wystawa fotografii „Nasze podróże. Kornwalia. Toskania” – Krystyna i Kazimierz Staszków
grudzień - Warsztaty artystyczne „Anioły”
grudzień - Warsztaty artystyczne „ Koronkowe bombki”

Oleska Biblioteka Publiczna

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykliczne spotkania z żywym słowem
styczeń - Wystawa „Akademia Pana Kleksa” – prace uczniów PSP nr 3
luty - Wystawa „Zapomniana – niezapomniana literatura Europy XIX wieku”
luty - Dzień bezpiecznego Internetu
luty - Ferie w bibliotece
marzec -Wystawa „1050 rocznica Chrztu Polski
marzec - Spotkanie z żywym słowem
kwiecień - Akcja: Pokoloruj z nami JAKO WIELKANOCNE!
kwiecień - Półfinał konkursu Wielka Liga Czytelników (współorganizacja)
kwiecień - Akcja „Biblioteczne naj! Czyli co lubimy czytać?”
maj - Rajd „Odjazdowy bibliotekarz”
maj – Wystawa „Słynni polscy ilustratorzy książek dla dzieci”
maj - Akcja „Książka w ciemno!”
maj - „Czytelnia pod orzechem”
maj - „Nakręćmy się na czytanie!!! – zajęcia dla uczniów szkół podstawowych
maj - Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel
maj – Wystawa „DKK w woj. Opolskim. 10 lat działalności”
czerwiec - Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom „Czytanie uskrzydla!”
czerwiec - Noc bibliotek „Wolno czytać!”
czerwiec - Akcja pt. „Uwolnij książkę”
czerwiec - Akcja pt. „Przytul misia, przygarnij pluszaka, ... wypożycz książkę!
lipiec - Wystawa „Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016”
lipiec - Wycieczki: uczestnicy ŚDM z Niemiec, Meksyku, Peru
sierpień - Wystawa: Kultura na widoku
sierpień - Wakacje w bibliotece – gry, zabawy puzzle, ...
wrzesień - Narodowe Czytanie w Roku Henryka Sienkiewicza
wrzesień - Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem
wrzesień - Wystawa pt. „Henryk Sienkiewicz”
wrzesień - Wystawa Tydzień zakazanych książek
wrzesień - Spotkanie autorskie z oleskimi poetami Danutą Gmur i Bolesławem Brzuchaczem
wrzesień - Spotkanie z żywym słowem,

wrzesień - Gra miejska – przystanek w bibliotece – uczestnicy uczniowie z Niemiec, Ukrainy OHP-u w Oleśnie

wrzesień - Akcja Przynieś książkę! Weź książkę!

listopad - Spotkanie z podróżnikiem Mieczysławem Bieńkiem („Hajerem”)

listopad - Tydzień Pluszowego Misia

grudzień - Wystawa pt. „ Boże Narodzenie w tradycji – Europa”

Gminny Ośrodek Kultury i Sportu. Biblioteka Publiczna w Olszance

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń - Konkurs „Najaktywniejszy Czytelnik Roku 2016”- wręczenie nagród

marzec - Dzień Kobiet „Być kobietą”- impreza środowiskowa w Michałowie

kwiecień - Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk w Przylesiu

maj - Tydzień Bibliotek-głośne czytania „Książka uczy, bawi, wychowuje”

maj - Spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem w Michałowie

maj - Rok Sienkiewicza - „Ku pokrzepieniu serc i nie tylko”- głośne czytanie utworów pisarza

maj - Dni Powiatu Brzeskiego - Dziedzictwo kulturowe Gminy Olszanka

maj - Wystawa „Zabytki Gminy Olszanka”

czerwiec - Konkurs recytatorski dla przedszkolaków Gminy Olszanka

lipiec – Spotkanie ze strażakami OSP Czeska Wieś i Łosiów pt. „Bezpieczeństwo na wakacjach i nie tylko”

Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń - Spotkanie z Antonim Piechniczkiem

luty - Spotkanie z Angeliką Kuźniak

luty - marzec - Cykl spotkań „Poznaj dzielnicę Opola”

marzec - 13. Dni Literatury Dziecięcej i Młodzieżowej „Poczytaj mi tato”

marzec - Spotkanie z Michałem Rusinkiem

marzec - Spotkania autorskie z Melanią Kapelusz

marzec - Spotkanie autorskie z Jackiem Podsiadłą

marzec – „Góra Tajget” spotkanie z Anną Dziewit-Meller

kwiecień - MBP włączyła się do obchodów Dni Opola

kwiecień - Spotkanie z Jarosławem Mikołajewskim

kwiecień - Artyści okresu międzywojennego spotkanie z Anną Mieszkowską

maj – Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską

maj - Dni Otwarte Funduszy Europejskich

maj - VI Noc Kultury

czerwiec - Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom „Czytanie uskrzydla”

czerwiec - Noc bibliotek

czerwiec - Festiwal Książki 2016

czerwiec - 11. Forum Młodych Bibliotekarzy pod hasłem „W bibliotece wszystko gra!”

lipiec - Spotkanie z Adamem Wajrakiem

lipiec - Światowe Dni Młodzieży w MBP

wrzesień - Narodowe Czytanie „Quo Vadis”

wrzesień - Światowy Dzień Umiejętności Czytania

październik - Spotkania z Ałbeną Grabowską

październik - Spotkania autorskie z Sergiuszem Pinkwartem

listopad - Spotkania autorskie z Agnieszką Tyszką

listopad – grudzień - 14. Opolska Jesień Literacka czyli Szelest Słowa

grudzień - I Festiwal Muzyczny przy współpracy z Opolskim Towarzystwem Muzycznym
grudzień - Spotkanie z Martą Frej
Cykl działań w ramach Biblioteka Miejscem Spotkań Wielu Kultur (cały rok)
Realizacja Programu Ameryka w Twojej Bibliotece (cały rok)
W Mediatece całoroczny cykl spotkań konwersacyjnych „Language Zone”
Cykle rodzinnych spotkań „Sobota z mamą i tatą” i „Słucham, czytam, tworzę” (cały rok)
Spotkania Teatralne Kamishibai (cały rok)

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Spotkanie zatytułowane „Wiersze pachnące jedliną”
styczeń - Spotkanie z ks. prof. Piotrem Maniurką „Inne spojrzenie na katedrę”
styczeń - Recital wiolonczelowy Mikołaja Gałana „Chopin i wielcy Romantycy”
luty - Wystawy malarstwa „Malownicze widoki Opola” Józefa Lewczaka
i „Przenikanie” Krystyny Pierszkały
luty - Wystawa Jiří Jiroušek - „Fotografie”
luty - Wystawa fotografii Marka Doskocza „Chwile ulotne”
marzec – Wystawa „Wielki Mały Książę”
marzec – Finał XIX konkursu „Austria kraj i mieszkańcy”
kwiecień - VII Opolskie Spotkania Fantastyczne
kwiecień – Wystawa „Dawne Opole i kościół św. Sebastiana w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu”
kwiecień - Spotkanie poetyckie z Wojciechem Idzikiem
kwiecień - spotkanie autorskie z Bartoszem Sadlińskim i Maciejem Dobrzańskim
kwiecień - Spotkanie z dr. Mariuszem Patelskim i promocja książki „Generał broni Tadeusz Jordan-Rozwadowski”
kwiecień – Wystawa „Chrzest Polski w starych księgach opisany”
maj – Wystawa poświęcona historii Zakładu Narodowego im. Ossolińskich „Z dziejów Ossolineum”
maj - VII Forum Opolskich Środowisk Literackich - „Miejsca najwrażliwsze”
czerwiec – spotkanie z Robertem Makłowiczem połączone z promocją książki „Dalmacja. Książka Kucharska”
czerwiec - 11. Wojewódzki Konkurs Recytatorski dla Dzieci w Języku Angielskim
czerwiec - Festiwal Książki 2016. Spotkanie z Matthiasem Nawratem, Tomaszem Michniewiczem i Jakubem Żulczykiem. Koncert Fisz Emade Tworzywo
czerwiec - Oblicza (o)polskiego wampiryzmu. Spotkanie z Agatą Suchocką i Johnnym Walkerem
czerwiec - Wystawa „Tu czy tam? Współczesna polska ilustracja dla dzieci”
czerwiec - „Wieczór z Panem Tadeuszem” w ramach Nocy Bibliotek 2016
czerwiec - Wystawa „Jedyny taki Pan Tadeusz”
sierpień - Wystawa fotograficzna „Opolskie w podczerwieni” Majcher – Stemplewski – Szybkowski
wrzesień - Wykład dr. Adama Wiercińskiego „Zapominane dziedzictwo Kresów”
wrzesień - 39. Wystawa prac pacjentów Wojewódzkiego Specjalistycznego Zespołu Neuropsychiatrycznego im. św. Jadwigi w Opolu oraz Samodzielnego Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie chorych im. ks. bp. Józefa Nathana w Branicach „Každy kot jest arcydziełem”
wrzesień - Spotkanie z Wojciechem Ossolińskim
wrzesień - Międzynarodowy Dzień Tłumacza
październik - Jubileusz 80-lecia Henryki Wolnej Van Dasz udziałem

prof. Stanisław Nicieji
październik – Wystawa „Na dobry początek” przegląd najnowszych niemieckich książek dla dzieci i młodzieży
październik - Spotkanie autorskie z Leokadią Komaiszko
październik - Polsko-Amerykański Salon Historyczny Robert Stodnick sierzant piechoty amerykańskiej i kufer jego polskiej babci, Ryszard Druch prezentuje gościa z USA i jego niezwykłą historię.
październik - grudzień - 13. Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim
listopad - Promocja reprintu książki „Geschichte der Pfarrkirche St. Maria (Oppeln, 1940)”
październik - III Ogólnopolska Konferencja Genealogiczna
październik - Spotkanie z Tomaszem Kubą Kozłowskim „Ociosywanie Kresów. Wschodnie granice Rzeczypospolitej w XX wieku”
listopad - „Prymas Stefan Wyszyński – więzień Prudnika” - spotkanie z dr. Wojciechem Dominiakiem oraz z Marcinem Husakiem
listopad - Wystawa „Śląsk Opolski na pocztówce litograficznej”
ze zbiorów Bogusława Szybkowskiego i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu
listopad - Wystawa „Genealogia według Żebrowskiego”
listopad - Spotkanie z cyklu: Sławni Opolanie - Anna Panas
listopad - Maraton literacki w ramach Międzynarodowego Forum Literackiego
grudzień - Wystawa „Mieszkańcy nocy – literackie portrety fantastycznych istot”
Cykl koncertów „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki”

Dom Kultury w Ozimku. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Ozimku

styczeń - „Zimowe piosenki” – spotkanie integracyjne dla pań
styczeń - marzec - „Poznajemy swoje uczucia” – cykl zajęć biblioterapeutycznych dla dzieci w wieku przedszkolny;
marzec - 61. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego
marzec - „Wielkanocne specjały” – Dzień Kobiet w bibliotece
marzec - „Przyjemne i pożyteczne czyli niezwykła moc zwykłego czytania” - prelekcja dla nauczycieli wychowania przedszkolnego
kwiecień - XXII Konkursu Recytatorskiego w języku niemieckim „Jugend trägt Gedichte vor - Młódzież recytuje poezję”
maj - „Jak pomóc dziecku pokochać czytanie?” – prelekcja dla rodziców PSP w Antoniewie
maj - „Majówka z książką” - mały piknik czytelniczy dla przedszkolaków z PP w Dylakach
maj - Spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem
czerwiec - „Cała Polska Czyta Dzieciom” spotkania z książką dla dzieci z młodszych klas szkoły podstawowej z okazji XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom
III – IV kwartał - Konkurs literacki „Zobacz, jak jest u mnie” (konkurs powiatowy - współorganizacja)
wrzesień - Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem
wrzesień - Jubileusz 20-lecia Filii Bibliotecznej w Dylakach
październik - Konkurs czytelniczy dla dzieci pt. „Mistrz Pięknego Czytania”
listopad - „Przyjemne i pożyteczne czyli niezwykła moc zwykłego czytania” - prelekcja dla rodziców oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego
listopad - Spotkania autorskie z Wiolettą Piasecką
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
listopad - „Przyjemne i pożyteczne czyli niezwykła moc zwykłego czytania” - prelekcja dla rodziców oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego
listopad - Święto Pluszowego Misia

Biblioteka Publiczna w Paczkowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
luty - Ferie z Biblioteką – cykl imprez dla dzieci i młodzieży
luty - Wystawa „Zima w malarstwie polskim”
marzec - Wystawa „10 lat działalności DKK”
kwiecień - „Noc z Andersenem”
kwiecień - XXXIV Międzyszkolny Turniej Wiedzy o Paczkowie
kwiecień - Spotkanie autorskie z Ewą Chotomską
kwiecień - Wystawa „Artur Conan Doyle - pisarz w cieniu detektywa”
maj - Wycieczka krajoznawcza dla młodzieży z biblioteką
maj - Wystawa lalek ze zbiorów Muzeum Lalek w Pilźnie
czerwiec - Spotkanie autorskie z Robertem Makłowiczem
czerwiec - Wystawa pt. „Wielki Mały Książę”
lipiec - sierpień - „Wakacje z książką” – cykl imprez dla dzieci i młodzieży
wrzesień - Wystawa fotograficzna pt. „Słowem i obrazem pisane. Rolnictwo w gminie Paczków po 1945 roku”
październik - „Wieczór Kresowy”
październik - Spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich
październik - Wystawa pt. „Z dziejów Ossolineum”
listopad - „Nocne czytanie w Bibliotece” impreza dla dzieci starszych
listopad - grudzień - Konkurs zdobienia pierników
grudzień - Piernikowa impreza rodzinna
grudzień - Wystawa pt. „Tu czytam – współczesna ilustracja książek dla dzieci”

Gminna Biblioteka Publiczna w Pakoślawicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Wieczór kolęd, jasełka dla mieszkańców
luty - Ferie w Bibliotece
marzec - XIV Powiatowy Konkurs Poezji Dziecięcej wiersze Aleksandra Fredry
kwiecień - Otwarcie wystawy „Czas Mieszka i Chrzest Polski”
maj - Cykl spotkań w ramach tygodnia bibliotek „Biblioteka inspiruje” - wystawy, konkursy.
czerwiec - Noc Bibliotek
czerwiec - Spotkanie autorskie z Robertem Makowiczem
czerwiec - VI Gminny Rodzinny Rajd Rowerowy
lipiec - Wakacje w bibliotece – zajęcia dla dzieci i młodzieży
lipiec - Koncert zespołu folklorystycznego Wyszywanoczka z Radziechowa na Ukrainie
lipiec - Wycieczka dla czytelników „Piastowskim szlakiem” - Biskupin, Gniezno, Ostrów Lednicki, Poznań
sierpień - Festyn dla dzieci z okazji zakończenia wakacji
wrzesień - Gminne Dożynki
wrzesień - Narodowe Czytanie
wrzesień - Kartoflana biesiada
wrzesień - Spotkanie autorskie z Janem Grzegorzycykiem
listopad - Spotkanie autorskie z Wioletką Piasecką
listopad - Wieczornica Niepodległość
listopad - Cykl spotkań i konkurs gminny dla dzieci z okazji „Dnia Pluszowego Misia”
grudzień - Wycieczka dla seniorów do Wrocławia w ramach spotkań seniorów w bibliotece
grudzień - Mikołajki dla dzieci

grudzień - Spektakl dla dzieci i ich rodziców grupy teatralnej z Krakowa pt. „Gdzie jest Mikołaj?”

Gminna Biblioteka Publiczna w Pokoju

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

maj - Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem, pisarzem i podróżnikiem

„Matuszka Rosija”

czerwiec – „Pierwszy żywioł”. Impreza zorganizowana dla uczniów gimnazjum w Pokoju i klasy VI Szkoły Podstawowej w Domaradzu

wrzesień - Narodowe czytanie „Quo Vadis „ Henryka Sienkiewicza

październik - Spotkanie autorskie z Katarzyną Enerlich w ramach DKK,

listopad - Światowy Dzień Pluszowego Misia

grudzień - Wieczór kolęd

Gminna Biblioteka Publiczna w Popielowie

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

luty - Spotkanie z Xenią i Rafałem Kolińskimi „Garnek archeologa”

kwiecień - Spotkanie autorskie z Agnieszką Lingas-Łoniewską

kwiecień - Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk

maj - Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem „Trzy żywioły”

czerwiec - Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel

maj - czerwiec - Eliminacje szkolne oraz gminne konkursu „Test gwarowy”

wrzesień - Narodowe czytelnice Henryka Sienkiewicza

styczeń – grudzień - Wystawy „ Zobacz jak jest u mnie”, „W trosce o nasze bezpieczeństwo”, „Rok 2016 Rokiem Henryka Sienkiewicza”, „Smoki w literaturze i nie tylko”

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Praszka

maj - Spotkanie z poetką Dorotą Lorenowicz z Krakowa „Moje miłości”

maj - Spotkanie autorskie dla dzieci z Agnieszką Frączek

czerwiec - Akcja „Bookcrossing, czyli krążąca książka” przed biblioteką

wrzesień - Akcja „Narodowe czytanie „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza

wrzesień - Spotkanie autorskie dla dzieci z Pawłem Beręsewiczem

wrzesień - Spotkanie autorskie dla dzieci z Wojciechem Widłakiem

październik - Spotkanie autorskie z podróżnikiem Mieczysławem Bienkiem (Hajerem)

listopad - Spotkanie autorskie z Arturem Zyguntowiczem promującym książkę „Ziemia o ludzkiej twarzy”

W trakcie spotkania rozstrzygnięto ogłoszony w maju konkurs pod hasłem „W świecie utworów Henryka Sienkiewicza”

Gminna Biblioteka Publiczna w Radłowie

styczeń - Pasowanie na czytelnika klasa I Szkoła Podstawowa Sternalice

luty - Pasowanie na czytelnika klasy I Szkoła Podstawowa Kościeliska

marzec - Spektakl edukacyjny pt. „Trzy świnki”

marzec - Warsztaty modeliny dla klas III-IV szkół podstawowych gminy Radłów

kwiecień - Warsztaty papiernicze dla klas I-II szkół podstawowych gminy Radłów

kwiecień - Konkurs recytatorski w języku niemieckim dla szkół podstawowych i gimnazjum gminy Radłów

maj – Warsztaty witraży dla klas V-VI szkoły podstawowych gminy Radłów

maj - Konkurs czytelniczy ze znajomości książki „Pilot i ja”

maj - Konkurs czytelniczy pt. „Moje ulubione baśnie braci Grimm”

maj - Konkurs wiedzy o książce i bibliotece dla klas IV-VI szkół podstawowych gminy Radłów
czerwiec - Konkurs na najlepszego czytelnika klasy I szkół podstawowych gminy. Radłów
październik - Warsztaty drukarskie dla klas II-III szkół podstawowych gminy Radłów
listopad - Spektakl edukacyjny pt. „Nie ma jak w domu”
grudzień - Warsztaty Iris folding dla klas IV-VI szkół podstawowych gminy Radłów

Gminna Biblioteka Publiczna w Rudnikach

Cykliczne warsztaty „Czytam sobie” Klub Moli książkowych oraz „Piątkowe spotkania szachowe”

lutym - „Ferie z niespodzianką” – Filia Biblioteczna w Żytniowie

lutym - Warsztaty lepienia postaci bajkowych z modeliny dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Dalachowie

lutym - Spotkanie autorskie z podróżnikiem Wojciechem Nowakowski „Cudze chwalicie, swego nie znacie”

lutym - Spektakl teatralny dla dzieci z przedszkola Rudniki pt. „Kot w butach”

lutym - Spektakl teatralny „Skarbnikowi Dary” dla dzieci ze szkół Jaworzna, Dalachowa i Żytniowa

marzec - Konkurs recytatorski szkół podstawowych klasy I-III

marzec - Warsztaty zdobienia kart wielkanocnych Iris folding – Szkoła Podstawowa w Ciecuiowie i w Żytniowie

marzec - Konkurs recytatorski dla dzieci i młodzieży

marzec - Czytanie wierszy Juliana Tuwima – Filia w Żytniowie

marzec - kwiecień - Wystawa „Śpiewamy Juliana Tuwima”

marzec - Konkurs plastyczny „Poznajemy wiersze Juliana Tuwima” ze współpracą Szkoły Podstawowej w Żytniowie.

kwiecień - Wycieczka dzieci ze Szkoły Podstawowej w Żytniowie do Miejskiej Biblioteki Publicznej W Opolu i Muzeum Śląska Opolskiego

kwiecień - Warsztaty papiernicze przeprowadzone dla uczniów Szkoły Podstawowej w Jaworznie i Dalachowie.

maj - Tydzień Bibliotek, warsztaty projektowania biżuterii oraz warsztaty ilustracji „Wszyscy jesteśmy rysownikami”

czerwiec - Konkurs czytelniczy „Najaktywniejszy czytelnik miesiąca czerwca” – Filia Żytniów

czerwiec - Warsztaty Modliny – Kot Hello Kitty i Świnka Pepla.

czerwiec - Festiwal czytania – Gminna Biblioteka Publiczna w Rudnikach

lipiec - „Czytam, bawię się i zwiedzam” – wycieczka dzieci z Żytniowa do Gminnej Biblioteki Publicznej w Rudnikach, Izby Tradycji oraz piekarni

lipiec - Detektywistyczne wakacje w bibliotece

wrzesień - Spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem

wrzesień - Głośne czytanie bajek i teatryk „Trzy świnki”

październik - Konkurs „Najaktywniejszy czytelnik miesiąca października”

październik - Teatryk „Kot w butach”

grudzień - Zajęcia plastyczne – wizerunek św. Mikołaja

grudzień - Czytaj Franklina

grudzień - Konkurs plastyczny „Najładniejsza choinka bożonarodzeniowa”

Powiatowa Biblioteka Publiczna Powiatowego Centrum Kultury w Strzelcach Opolskich

styczeń - Portret Babci i Dziadka w literaturze – konkurs plastyczno-literacki dla dzieci

maj - Spotkanie autorskie z Barbarą Kosmowską

maj - Wieczorek z poezją z Oraw i Podhala

czerwiec - Noc Bibliotek - nocne imprezy dla dzieci

czerwiec - Spotkanie autorskie z Andrzejem Kucharzem, promocja książki „I skończyłem w więzieniu”

lipiec - Wakacje z przygodą” zajęcia dla dzieci

sierpień - „Bajkowo-zabawowo” – wakacyjne zajęcia dla dzieci w bibliotece

listopad - Dzień Pluszowego Misia

grudzień - Spotkanie autorskie z Zofia Stanecką

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelcach Opolskich

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

marzec - 61. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski

czerwiec - Noc w bibliotece w Błotnicy Strzeleckiej. Pogadanka z Arturem Suhs pt. „Życie pszczół”

czerwiec - Spotkanie autorskie z Andrzejem Kucharzem

czerwiec - „Śniadanie na trawie” – czytelnie książek

wrzesień - Narodowe Czytanie „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza

wrzesień - Spotkanie autorskie z Hanną Cygler

wrzesień - Wieczór poetycko – muzyczny w C@fe Kultura

październik - Spotkanie z Teresą Smolińską w ramach projektu „Odkurzanie lamusa, czyli w poszukiwaniu starych legend i podań”

listopad - Warsztaty taneczne z Zespołem Pieśni i Tańca „Komorno” w ramach projektu „Od czytania, teatralnym krokiem w rytmie tańca – do jedzenia czyli rzecz o śląskości”

listopad - Wieczór Andrzejkowy w bibliotece

grudzień - Spotkanie z Agnieszką Tomczyszyn, autorką „Ezotero. Córka wiatru”

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzeleczkach

styczeń - Przedstawienie teatralne „Kaczka Cudaczka”

luty- Prelekcja w ramach spotkań z emerytami, Horst Bienek „Brzozy i wielkie piece. Dzieciństwo na Górnym Śląsku”

luty - Spotkanie autorskie z Tomaszem Sobanią

luty - Wyjazd czytelników do filii bibliotecznej w Komornikach. Zapoznanie z historią bibliotek.

Udział w przedstawieniu „ Królowa śniegu

marzec - Prelekcja dla gimnazjalistów „Książki – moja pasja”

marzec - Uroczyste wręczenie nagród książkowych laureatom Ogólnopolskiego konkursu na recenzję rysunkową w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

kwiecień - Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk

kwiecień - Przedstawienie teatralne „Skarbnikowe dary”

maj - Warsztaty rozwoju osobistego. Spotkanie z psychologiem dla klas szóstych.

maj- Prelekcja pszczelarza Andrzeja Felki pt. „W magicznym królestwie pszczół” w spotkaniu wykorzystano fragmenty książki Piotra Sochy pt. „Pszczoły”

czerwiec - Podsumowanie gminnego konkursu czytelniczego „Przyjaciele biblioteki”

lipiec - Baśniowa noc w bibliotece

- Zajęcia z papieroplastyki „Lampiony”

- Przedstawienie teatralne „ Królowna Śnieżka i siedmiu krasnoludków”

lipiec - Spotkanie autorskie z Barbarą Gawryluk

sierpień - Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem

wrzesień - Spotkanie autorskie z Agnieszką Tomczyszyn

wrzesień - Święto piezzonego ziemniaka w bibliotece

październik - Przedstawienie teatralne „Bazylipek”

listopad - Prelekcja psychologa Bogusława Koniecznego w ramach biblioterapii „Czy jesień musi być depresyjna”. Prelekcji towarzyszyła wystawa książek

grudzień - Spotkanie autorskie z Krzysztofem Petkiem
grudzień - Impreza biblioteczna „Anioł betlejemski biega po świecie”

Gminna Biblioteka Publiczna w Świerczowie

styczeń - Konkurs kolęd i pastorałek
styczeń - Dzień Babci i Dziadka – impreza integrująca najmłodszych i najstarszych mieszkańców gminy.
marzec - Kiermasz wielkanocny – promocja twórczości lokalnej (potrawy i dekoracje świąteczne oraz promocja twórczości artystycznej mieszkańców – lokalne tańce, pieśni)
maj - Dzień Flagi
czerwiec - Festyn rodzinny – przegląd twórczości: dzieci z przedszkola, szkolnych zespołów tanecznych, zespołów młodzieżowych oraz chórów z terenu gminy Świerczów
wrzesień - Dożynki Gminne – kultywowanie lokalnych tradycji (wieńce i korony dożynkowe, przegląd artystyczny zespołów)
listopad - Teatrzyk dla dzieci – interpretacje bajek i baśni dla dzieci
listopad - Pasowanie na czytelników dzieci z przedszkola pt. „Czytaj i baw się razem z nami”
grudzień - Kiermasz świąteczny - promocja twórczości lokalnej (potrawy i dekoracje świąteczne oraz kultywowanie tradycji artystycznej mieszkańców – lokalne tańce, pieśni)

Gminna Biblioteka Publiczna w Tarnowie Opolskim

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
Cykl lekcji bibliotecznych prowadzonych przez cały rok
luty - Ferie zimowe w bibliotece
luty - Konkurs „Baśnie wielu pokoleń”
kwiecień - Spotkanie autorskie z Panią Agnieszka Lingas-Łoniewską.
kwiecień - Konkurs „Magiczne podróże po literaturze
maj - Akademia z okazji Dnia Matki.
maj - Konkurs „Historia lokalna” dla klas IV-VI.
maj - „Cała Polska Czyta dzieciom” W ramach akcji w Oddziale dla Dzieci Gminnej Biblioteki Publicznej w Tarnowie Opolskim bajki dla dzieci z klas III Publicznej Szkoły Podstawowej w Tarnowie Opolskim czytał Sekretarz Gminy Czesław Bargiel.
czerwiec - Lekcja muzealna „W poszukiwaniu ukrytego skarbu”]
wrzesień - Projekcją filmu Tomasza Jurkiewicza "Z pogranicza cudu" na inaugurację roku kulturalnego 2016/2017
październik - Pasowanie na czytelnika
wrzesień - Wystawa i warsztaty artystyczne dla najmłodszych
październik - Spotkanie muzyczne pt. „Jesienna impresja” z poetką, autorką tekstów piosenek i kompozytorką – Agatą Suchocką.
listopad - Zwiedzanie muzeum w Raszowej przez nauczycieli i dzieci Szkoły Przystosabiającej do Pracy w Opolu
grudzień - „Warto poznać... wywiad z ciekawą osobą” – podsumowanie konkursu

Tułowicki Ośrodek Kultury. Biblioteka Publiczna w Tułowicach

luty - Zajęcia plastyczne w bibliotece „Zaczarowana biblioteka”, „Eksperymenty”
maj - Happening z okazji Tygodnia Bibliotek
maj - Konkurs internetowy „ Co pomyśli głowa” w ramach Tygodnia Bibliotek
maj - Spektakl teatralny
czerwiec - Pasowanie na czytelnika
wrzesień - Spotkanie autorskie z Hanna Cygler

wrzesień - Spotkanie autorskie z Wojciechem Widłakiem
listopad - Andrzejkowa nocka w bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Turawie

luty - Zajęcia plastyczno-czytelnicze dla dzieci w ramach ferii zimowych
luty - Warsztaty teatralne dla dzieci w ramach ferii zimowych
kwiecień - Spotkanie autorskie z Panią Barbarą Gawryluk
maj - Konkurs czytelniczy po spotkaniu autorskim pt. „Czy znasz Panią Barbarę Gawryluk
maj - Przedstawienie teatru „Maska” dla dzieci ze spektaklem pt. „Ostatnia książka świata”
maj - Pasowanie na czytelnika w filii Ligota Turawska
czerwiec - Spotkanie autorskie z Elizą Piotrowską w filii Ligota Turawska
maj - czerwiec - Wystawa prac konkursowych pt. „Zobacz jak jest u mnie”
październik - listopad - Wystawa pt. „Herby gmin powiatu opolskiego” ze zbiorów WBP w Opolu
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
listopad - „Dzień Pluszowego Misia”
listopad - VI Międzyszkolny Konkurs Recytatorski Polskiej Poezji Patriotycznej
listopad - grudzień - Kiermasz taniej książki dla czytelników.

Miejsko-Gminny Ośrodek Działalności Kulturalnej. Biblioteka Publiczna w Ujeździe

luty - Ferie zimowe dla dzieci
luty - Przedstawienie „Złota Rybka” TEATR ART RE Z KRAKOWA
kwiecień - Eliminacje gminne konkursu „Młodzież Recytuje Poezję”
czerwiec - „Wakacje w mieście” – zajęcia dla dzieci
październik - Konkurs „Zareklamuj książkę Katarzyny Ryrych w formie plakatu, ilustracji lub wypowiedzi”
październik - Warsztaty florystyczne. Tematem wiodącym były wianki i kompozycje na Wszystkich Świętych.
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
listopad - Wróżby Andrzejkowe
listopad - Śląskie Śpiewanie – konkurs
grudzień - Rozstrzygnięcie konkursu „Najlepszy czytelnik kwartału”

Gminna Biblioteka Publiczna w Walcach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki
styczeń - Bohaterowie z bajek - głośne czytanie i konkurs
luty - „Julian Tuwim, czarodziej słów” - konkurs, wystawa
luty - „Wiersze Juliana Tuwima” - głośne czytanie wierszy
marzec - „Rośliny wokół nas ” - cykl spotkań, konkurs plastyczny
kwiecień - „Co to za bajka ” - konkurs literacki
maj - „Zwierzęta z zagrody ” - głośne czytanie, konkurs rysunkowy
wrzesień - „Narodowy czytanie” Quo Vadis” Henryka Sienkiewicz
październik – „Legendy polskie ” - głośne czytanie, konkurs
listopad - „Moja mała ojczyzna ”- turniej czytelniczy
grudzień – „Tradycje świąteczne na Śląsku ” - wystawa, konkurs

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Wołczynie

styczeń - Lekcje biblioteczne „Bezpieczne ferie. Dbamy o zwierzęta zimą”

luty - Ferie w bibliotece – zajęcia plastyczno-literackie dla dzieci; Poranki bajkowe dla przedszkolaków
marzec - Poranki bajkowe dla przedszkolaków (marzec, kwiecień)
maj - Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem „Niemcy – moja mała ojczyzna”
czerwiec - Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem
lipiec - sierpień - Wakacje w bibliotece - zajęcia plastyczno-literackie dla dzieci
wrzesień - Lekcje biblioteczne „Poznajemy bibliotekę”
październik - Poranki bajkowe
listopad - Lekcje biblioteczne „11 listopada”,
listopad - Spotkanie autorskie z Katarzyną Ryrych
grudzień - Lekcje biblioteczne „Boże Narodzenie”

Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Zdieszowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

styczeń - Spotkanie z podróżnikiem Radzimirem Burzyńskim „Co niesie z sobą podróż”
luty - Ferie bez nudy - cykl spotkań grupy zabawowej, zajęcia dla dzieci i rodziców
luty - Spotkanie autorskie z Dariuszem Węgrzynem „Deportacje sowieckie ludności śląskiej”
marzec - Kursy komputerowe dla dorosłych „Klik i serfujesz po sieci”
marzec - Dzień Kobiet
marzec - Tydzień z Internetem – prelekcja pt. „Bezpieczny e-konsument” oraz spotkanie z Powiatowym Rzecznikiem Konsumentów
kwiecień - Spotkanie z Krzysztofem Jaryczewskim założycielem zespołu Oddział Zamknięty, promocja książki „Zerostan”
kwiecień - Spotkanie dla dzieci i rodziców zorganizowane we współpracy Publicznym Przedszkolem nr 5
kwiecień - Spotkanie autorskie z Agnieszką Lingas – Łoniewską
maj - Warsztaty dla uczniów szkół podstawowych „Nowe technologie w bibliotece”
maj - „Biblioteka w obiektywie” - warsztaty fotograficzne
maj - Cykl spotkań w bibliotece dla dzieci i rodziców „Klub malucha”
maj - Współorganizacja VII Wojewódzkiego konkursu wypieku kołacza śląskiego
czerwiec - Warsztaty plastyczne dla seniorów „ Biblioteka moich marzeń”
czerwiec - Turystyczny Dzień Dziecka, wielka gra w podchody i nie tylko...
czerwiec - Spotkanie autorskie z Robertem Makłowiczem
czerwiec - Rajd rowerowy z lekcją historii w tle „Odjazdowy Bibliotekarz”
lipiec - Wakacje w bibliotece sposobem na nudę – guzikowe arcydzieła, kulinarne smakołyki, zaczarowane słoiki...
sierpień - Pożegnanie wakacji – rejs łodzią strażacką
wrzesień - Cykl spotkań z podróżniczką Nelą
wrzesień - Jesienny piknik z „ziemniaczanymi konkurencjami”
wrzesień - Spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem
październik - Tydzień zakazanych książek
październik - Śląski salon kulturalny 2016 r.
październik - Spotkanie autorskie z Jerzym Ciurlokiem
listopad - Andrzejkowa noc z duchami
listopad - „Jesienne dekoracje” - róże z liści klonu – warsztaty dla seniorów
listopad - Wieńce adwentowe z wikliny papierowej – warsztaty dla seniorów
grudzień - Czytanie na dywanie – starsi młodszym - cykl spotkań mający na celu propagowanie czytelnictwa wśród dzieci, zorganizowany we współpracy z biblioteką szkolną
grudzień - Spotkanie z „Mikołajem”

grudzień - Spotkanie autorskie z Violetą Piasecką

Gminna Biblioteka Publiczna w Zębowicach

Cykliczne spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki

Styczeń - Pogadanka pt. „Ciekawe zwierzątka”

luty - Spotkanie z przedszkolakami z okazji „Międzynarodowego Dnia Kota”

marzec - Spotkanie z Dyskusyjnym Klubem Edukacyjnym Zespołu Gimnazjalno-Szkolnego w Zębowicach dyskusja na temat książki „Nawijka na Skypie”

marzec - Zajęcia literacko-plastyczne z okazji nadejścia wiosny

kwiecień - Spotkanie autorskie z Marcinem Pałaszem

maj - Spotkanie autorskie z Magdaleną Kordel

czerwiec - Spotkanie z przedszkolakami w filii bibliotecznej w Radawiu z okazji XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom pod hasłem „Czytanie uskrzydla”

czerwiec - Spotkanie z przedszkolakami z okazji XV Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom pod hasłem „Czytanie uskrzydla”

czerwiec - Spotkanie w filii bibliotecznej w Radawiu pod hasłem „Bezpieczne wakacje”

sierpień - Wycieczka do Myśliny w ramach ogólnopolskiej akcji „Odjazdowy Bibliotekarz 2016”

wrzesień - Spotkanie w bibliotece - Narodowe Czytanie 2016 „Quo Vadis” Henryka Sienkiewicza

wrzesień - Podsumowanie konkursu „Najaktywniejszy czytelnik wakacji 2016”

listopad - Spotkanie okazji „Światowego Dnia Pluszowego Misia”

grudzień - Spotkanie w filii bibliotecznej w Radawiu z przedszkolakami z okazji „Mikołajek”

Rozmowy biblioteczne

Agnieszka Hałubiec

Dział Instrukcyjno-Methodyczny WBP w Opolu

Biblioteka małym wydawcą - wywiad z pracownikami GBP w Gogolinie

Gogolińska biblioteka od lat nie tylko wypożycza książki, ale również je wydaje. Nie trzeba dodawać, że z ogromnym sukcesem. Powodzenie projektów wydawniczych łączy się z ich silnie regionalnym charakterem i szeroką współpracą z mieszkańcami, instytucjami Gminy Gogolin. Wydawnictwa mają walor poznawczy, ale również stoją na straży zachowania rodzimego dziedzictwa kulturowego. To ważna praca, którą trzeba docenić i warto promować. O tym, jak biblioteka może stać się małym prężnym wydawcą z pracownikami GBP w Gogolinie rozmawia Agnieszka Hałubiec.

Agnieszka Hałubiec: Od kilku lat GBP w Gogolinie może się pochwalić działalnością wydawniczą, związaną z regionem. Co stanowiło taki pierwszy impuls, aby spróbować swoich sił jako wydawca?

GBP w Gogolinie: Pierwszą wydaną publikacją była „Śladami przeszłości - Kalejdoskop Samorządowy Gminy Gogolin” za rok 2010 i 2011. To żywa kronika inicjatyw, wydarzeń i działań podejmowanych w gminie Gogolin. Pomysł promocji biblioteki, rozwijania lokalnej świadomości i aktywności mieszkańców Krainy Św. Anny oraz utrwalenia rzeczywistości wypłynął z Urzędu Miejskiego i przy jego wsparciu merytorycznym i formalnym GBP po raz pierwszy wydała publikację, która była kontynuowana w latach następnych.

A.H.: Jak wygląda praca nad daną publikacją? Zaczynając od pomysłu, pracą nad tekstem, ilustracjami.

GBP w Gogolinie: Każda publikacja jest inna. Gdy już jest pomysł (a to najtrudniejszy etap ponieważ w Gogolinie jest bardzo dużo dobrych zrealizowanych pomysłów i projektów) zbieramy materiał. Zamiarem jest wydać materiał, który jest rzetelny, ciekawy, przydatny, promujący bibliotekę, i inne jednostki i całą gminę. Praca nad każdą publikacją jest wspólna. Nawet jeśli jedna osoba pisze tekst inne osoby go czytają i wspólnie dopracowują. Nad wyborem zdjęć pracujemy wszyscy i wszyscy mamy wpływ na ostateczny kształt naszego dzieła w postaci publikacji. Zwykle jest tak że mamy bazę zdjęć z działania wiemy ile stron ma zawierać dana publikacja wówczas dopasowujemy ostateczny kształt do jej wymogów tj. długość tekstu i ilość zdjęć bądź ilustracji.

A.H.: Kilka Waszych publikacji jest współwydana z innymi instytucjami? Jak udało się Wam zaangażować innych i jakie korzyści wyływają z tej współpracy?

GBP w Gogolinie: To akurat nie jest trudne. W otoczeniu biblioteki są instytucje, osoby, które chętnie i aktywnie włączają się w nasze działania. Wymienić należy przede wszystkim Urząd Miejski w Gogolinie,

Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Gogolińskiej, Stowarzyszenie pomocy Rodzinie Gminy Gogolin „Okaż serce innym”, publiczne przedszkola i szkoły, świetlice młodzieżowe i środowiskowe, Radę Seniorów, Akademię Trzeciego Wieku, Klub Seniora, Gminny Ośrodek Kultury, Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Spokojnej Starości św. Barbara w Kamionku, Zespół Rekreacyjno – Sportowy w Gogolinie, straż Miejską, Młodzieżowa Rada. Nasze relacje oparte są na partnerstwie, każdy stara się najlepiej jak potrafi. Dzięki takim działaniom każdy odnosi korzyści. Projekty są wykonane lepiej co jest korzyścią dla ogółu, wszyscy promujemy swoje jednostki, a przede wszystkim nasz region, który jest ważnym elementem strategii gminnej i każdej jednostki. Inne korzyści z dobrej współpracy to więcej pomysłów, innowacyjność, dotarcie do szerokiego grona odbiorców, wzajemne poznanie się, poznanie swoich możliwości i talentów, przyjemność z wykonywania zadań. Dla bibliotekarzy korzyścią jest przede wszystkim promocja biblioteki i czytelnictwa.

A.H.: A skąd pochodzą środki na takie działania?

GBP w Gogolinie: Dotąd wydane przez GBP publikacje odbywały się w ramach projektów współfinansowanych przez środki pozabudżetowe finansowane przez Samorząd Województwa Opolskiego w ramach Programu Osi 4 „Leader”, działania 4.1 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” z zakresu małych projektów.

A.H.: Czy opublikowane książki pomagają Wam na co dzień w pracy bibliotekarza?

GBP w Gogolinie: Praca na publikacją wymaga od nas „wgrzyzenia się” w temat, poznania nowych obszarów związanych z regionem, ciekawych ludzi ich pasji, odkrycia u siebie nowych zainteresowań i talentów. Jest dużo pracy oczywiście, jednakże wiedza zdobyta podczas pracy, nawiązane kontakty zostają. Zostaje też trwale nawiązana nić znajomości, która pomaga przy innych działaniach. Dzięki temu zwiększamy grono przyjaciół biblioteki i użytkowników, która w dzisiejszych czasach jest na wagę złota.

A.H.: Czy wydawnictwa, które zostały opublikowane dzięki Waszym staraniom przysporzyły Wam czytelników?

GBP w Gogolinie: Jak wcześniej wspominałam dzięki wydanym publikacjom, tj. pracą, rozpowszechnieniem i promocją odnotowaliśmy przyrost czytelników. Promocja publikacji idzie zawsze w parze z promocją biblioteki i czytelnictwa. Zawsze ktoś się zainteresuje naszą jednostką i pozostaje z nami na długo. Publikacje rozpowszechniane są bezpłatnie wszystkim chętnym, zaproszonym gościom odwiedzającym bibliotekę i gminę

A.H.: Która z tych publikacji jest dla Was najważniejsza?

GBP w Gogolinie: Wszystkie są ważne, ponieważ podnoszą prestiż biblioteki, jednakże najbardziej atrakcyjny był projekt „Skromni ludzie, wielkie dzieła Prezentacja twórczości ludowej - pereł Ziemi Gogolińskiej”. Wydano 5 folderów promujących twórczość ludową w naszym regionie. Zajęcia prowadzone były przez twórców ludowych gminy Gogolin. Każdy z nich przybliżył uczestnikom technikę swojej pracy od podstaw, aż do efektu końcowego. Powstały niepowtarzalne dzieła promujące sztukę ludową w pięciu dziedzinach sztuki ludowej: papieroplastyka, zdobienie jaj, ceramika, wyroby z gliny, wykorzystanie naturalnych zasobów (ziarna, kłosa, słoma, owoc). Za realizację działań w konkursie „Pokaż jak Lider zmienił twoje otoczenie” zorganizowanym przez Stowarzyszenie Kraina Św. Anny na najlepsze zrealizowane projekty w latach 2007-2013 w kategorii „działania integracyjne i aktywizujące, promujące zasoby” biblioteka otrzymała III miejsce.

Okładki folderów (z archiwum GBP w Gogolinie)

Niezwykle ważnym projektem, który realizowaliśmy wspólnie z Publicznym Przedszkolem nr 3 w Gogolinie był projekt pt. „Nasz gogoliński Karlik przewodnikiem po śląskiej tradycji”. W ramach którego GBP wydała 2 książeczki dla dzieci przedstawiające codzienne życie, zwyczaje i obrzędy dawnej śląskiej rodziny ściśle związane z porami roku. Książeczki wydano w 2 częściach. I część - jesień, zima wydana w 2011 r., II część - wiosna lato wydana w 2012 r. Publikacje oprócz codzienności i zabaw naszych przodków przypominają zanikającą gwarę śląską, legendy i wierzenia. Całość opatrzone ręcznie wykonanymi rysunkami oraz kolorowanką. Wydane książeczki otrzymał każdy przedszkolak gminy Gogolin i wszyscy zainteresowani. Również i to działanie zostało docenione przez Stowarzyszenie Kraina Św. Anny na najlepsze zrealizowane projekty w latach 2007-2013 GBP otrzymała I miejsce w kategorii „materiały promocyjne”.

Okładki książek (z archiwum GBP w Gogolinie)

A.H.: Czy macie sygnały ze strony Waszego środowiska lokalnego, że jest to działanie ważne, potrzebne. Czy Wasi użytkownicy doceniają pracę, którą włożyliście w wydanie poszczególnych publikacji?

GBP w Gogolinie: Wszędzie tam, gdzie jest to możliwe staramy się pokazać różnorodność działań biblioteki, odpowiadamy na potrzeby lokalnej społeczności. Nasi czytelnicy i użytkownicy doceniają pracę biblioteki, chętnie uczestniczą w proponowanych działaniach, a wydane i rozpowszechnione publikacje rozchodzą się bardzo szybko. Robiliśmy nawet dodruki, ponieważ tak jest dużo chętnych na

ich posiadanie. Podsumowanie projektów, rezultaty i mierniki wykonanych zadań, a także codzienny kontakt z czytelnikiem i użytkownikiem pozwalają stwierdzić, że proponowane działania (publikacje) spotykają się z dużym zainteresowaniem odbiorców różnych grup. Stanowi to dalszą motywację do następnych działań.

A.H.: Czy macie jakieś plany wydawnicze na kolejne lata, którymi moglibyście się już pochwalić?

GBP w Gogolinie: Wydanie publikacji zawsze związane jest z finansowaniem. Planujemy napisać projekt skierowany do Ministerstwa Kultury, w którym wartością dodaną będzie wydanie spisu krzyży i kapliczek w gminie Gogolin.

A.H.: Czy polecilibyście tę formę działalności innym bibliotekom?

GBP w Gogolinie: Wydanie publikacji związane jest zawsze z pracą, najpierw zebraniem materiału, usystematyzowaniem wiedzy, pisaniem, poprawieniem itd. Dobra współpraca, organizacja, pomoc przyczynia się do tego że wydanie publikacji staje przyjemnością i wielką satysfakcją dla bibliotekarek. Co najważniejsze, chcąc dobrze funkcjonować w środowisku musimy przekazywać informację, że biblioteka wychodzi naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców. Co przyczynia się do pozytywnego wizerunku, przyciąga i zadowala czytelników we wszystkich grupach wiekowych. Dlatego też, gdy nas ktoś zapyta czy warto wkładać tyle pracy odpowiadamy, że warto, satysfakcja i osiągnięte rezultaty przewyższają koszty związane z wydaniem publikacji.

A.H.: Bardzo dziękuję Wam za rozmowę, mam nadzieję, że zainspirujecie inne biblioteki i życzę Wam dalszych sukcesów wydawniczych!

GBP w Gogolinie: Dziękujemy!

Ilona Gnacy

Oleska Biblioteka Publiczna

Głośne czytanie i nie tylko ...

Działalność Oleskiej Biblioteki Publicznej na rzecz osób niepełnosprawnych odbywa się stale. Osoby te korzystały ze zbiorów i usług od momentu jej powstania. Najczęściej były to kontakty indywidualne, ale swoją ofertę biblioteka kierowała także do instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi, np. Filia dla Dzieci zapraszała klasy specjalne PSP nr 3 na lekcje biblioteczne.

Wraz z powstaniem w 1994 roku Warsztatu Terapii Zajęciowej w Oleśnie oraz w 2005 roku Środowiskowego Domu Samopomocy w Sowczycach OBP nawiązała z tymi instytucjami współpracę. Uczestnicy w ramach biblioterapii wypożyczają książki i inne media, oraz są zapraszani na różnego rodzaju imprezy biblioteczne, w których chętnie i aktywnie uczestniczą. W ofercie mamy wiele różnorodnych propozycji spotkania autorskie, lekcje biblioteczne, wystawy, głośne czytanie. Dzięki wieloletniej pracy udało się nam stworzyć trwałą płaszczyznę współpracy, która zaowocowała comiesięcznymi spotkaniami. W roku 2014 uczestnicy WTZ brali udział w „Spotkaniach z pasjami”. Była to akcja Fundacji Orange, mająca motywować do odkrywania i dzielenia się swoimi talentami, pasjami, wiedzą i kreatywnością. Spotkania odbywały się online na żywo z takimi postaciami jak: Hanna Gajos, Jerzy Kryszak, Emilian Kamiński, Ewa Bem, Katarzyna Grochola, które odkrywały swoje pasje, nie tylko te zawodowe i pokazywały jak odnaleźć radość życia.

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Kontynuacją tych comiesięcznych wizyt uczestników WTZ w bibliotece są organizowane od września 2015 roku „Spotkania z żywym słowem”, czyli głośne czytanie. Czasami w spotkaniach tych biorą też udział uczniowie klasy specjalnej Publicznej Szkoły Podstawowej nr 3 w Oleśnie, a także indywidualni słuchacze. Odbyło się już 14 spotkań, w których uczestniczyły 344 osoby. Każde ze spotkań jest na jakiś temat, ma myśl przewodnią i chociaż scenariusz czasem wymyka się spod kontroli, każde jest interesujące, inspirujące i zaskakująco inne.

Wspólnie z wolontariuszkami, bibliotekarka Filii dla Dzieci przygotowuje literaturę dobraną do świąt i rocznic obchodzonych w danym miesiącu, a także do zainteresowań i zgłoszeń samych uczestników.

Czytane są różne teksty, np. fragmenty *Krzyżaków*, *Quo vadis*, *W pustyni i w puszczy* Henryka Sienkiewicza, *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej, *Ani z Zielonego Wzgórza* L. M. Montgomery, *Wiedźmina* Andrzeja Sapkowskiego, wiersze Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza czy ks. Jana Twardowski. Było też zapotrzebowanie na przygody Tomka Wilmowskiego Alfreda Szklarskiego. Przygody Mikołajka Rene Goscinnego, Pana Kuleczkę Wojciecha Widłaka czy teksty Grzegorza Kasdepke. O ile na początku uczestnicy tylko słuchali, to po kilku spotkaniach zaczęli sami przygotowywać ulubione fragmenty książek i czytać je współuczestnikom. Coraz śmielej też sygnalizowali swoje potrzeby czytelnicze, wyrażali emocje, wypowiadali się na temat lektur. Trzeba zaznaczyć, że uczestnicy ćwiczą czytanie i bardzo pilnie przygotowują się do roli lektora, zaczęli także umilać sobie zajęcia w WTZ głośnym czytaniem. Kilkoro z nich pisze wiersze, więc prezentują je podczas tych spotkań. Nieoceniony jest udział lektorów w tych comiesięcznych czytaniach, które trwają czasem półtorej godziny. Poza bibliotekarkami, wychowawcami i uczestnikami WTZ głosów używają członkinie Miejskiej Rady Seniorów i Gminnego Ośrodka Wsparcia Dziennego w Oleśnie. Wciąż poszukujemy chętnych stąd z radością przyjęliśmy ofertę Zakładu Karnego w Sierakowie Śląskim. Od kilku lat współpracujemy z tym zakładem. Początkowo współpraca ta ograniczała się do wypożyczania zbiorów. Potem osadzeni włączyli się do naszej akcji zbierania nakrętek na zakup wózka inwalidzkiego dla Filipa, na zajęciach z introligatorstwa okładali nasze książki, uczestniczyli w spotkaniach z autorem. Wreszcie w listopadzie 2016 roku osadzeni z Zakładu Karnego w Sierakowie Śląskim dołączyli do lektorów i udzielają głosów w comiesięcznych „Spotkaniach z żywym słowem”. Dla osadzonych te spotkania z osobami niepełnosprawnymi są swoistą resocjalizacją, bo do głośnego czytania tej grupie odbiorców muszą się szczególnie przygotować. Aby dobrze dobrać teksty, muszą przeczytać i poznać co najmniej kilka książek. A trzeba jeszcze dodać, że przyjazdy do biblioteki są nagrodą za dobre zachowanie. Wspólne czytanie przynosi efekty w postaci większego zainteresowania literaturą i biblioteką wśród osób niepełnosprawnych, które z niecierpliwością dopytują się o następne imprezy i spotkania. Widać także, że obcowanie z literaturą sprawia im przyjemność, słuchają z uwagą i reagują, potrafią przypomnieć lektorom, że dany tekst już znają, albo że czytano już inny fragment danej książki. Z perspektywy tych kilkunastu spotkań możemy stwierdzić, że „Spotkania z żywym słowem” to forma kontaktu z lekturą, która już przełożyła się na poszerzenie grona użytkowników OBP.

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Współpracujemy także ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Sowczycach, klasą specjalną PSP nr 3 w Oleśnie oraz z Publicznym Przedszkolem nr 3 z Oddziałem Integrycyjnym „Bajkowa trójczka”.

Niepełnosprawni z tych ośrodków biorą udział w lekcjach i spotkaniach bibliotecznych. I tak: byli uczestnikami zajęć *Zoom na książkę – o historii pisma i książki*, *Nakręćmy się na czytanie* – promujących czytanie, oraz omawiających rodzaje książek i ich budowę, corocznej akcji (Ty)dzień Pluszowego Misia, gdzie prezentujemy misie „książkowe” i pluszowe. Co roku w czerwcu uczestniczą w naszej sztandarowej imprezie Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom. Często także odwiedzają bibliotekę „przy okazji”: wycieczek do Olesna, czy spacerów po mieście, korzystając ze sposobności by „wymienić książki”. Dla podopiecznych tych placówek organizujemy zbiórki książek a nasze wolontariuszki realizują dla nich całoroczne cykle głośnego czytania.

Trzeba jeszcze dodać, że nie zapominamy też o osobach z wadami wzroku, które oczywiście mogą uczestniczyć w spotkaniach głośnego czytania. Z myślą o nich gromadzimy „książkę mówioną” i książki z „dużą literą”. A od stycznia 2016 roku każdy, kto przez wzgląd na wiek, chorobę lub niepełnosprawność nie może przyjść do biblioteki, może zamówić książkę telefonicznie. Wystarczy tylko zadzwonić. Z usługi „Książka na telefon” mogą korzystać mieszkańcy Olesna, którzy ze względu na stan zdrowia (przewlekła choroba), wiek, stopień niepełnosprawności nie mają innej możliwości wypożyczenia książek.

Fot. z archiwum OBP w Oleśnie

Wiersze uczestników WTZ w Oleśnie (inspiracją były spotkania w bibliotece).

Do Przyjaciela*

Przyjacielu, trwaj przy mnie w dobrych chwilach i w zabawie.
Trwaj przy mnie, kiedy ciężko i kiedy nieciekawie.
Trwaj przy mnie, kiedy ja nie będę tego chciał lub kiedy się będę czegoś bał.
Bądź przy mnie w chorobie, bądź przy mnie Zawsze tak jak ja przy Tobie trwam.
Bądź przy mnie Zawsze nawet jak by Ci inni proponowali rzeczy ciekawsze.
Bądź przy mnie, gdy Bezpiecznie i Niebezpiecznie też.
A ja będę przy Tobie i w to mi Proszę Uwierz.
Nawet jeżeli los tak pokieruje Nas, że nie będziemy się Widzieć.
To znajdziemy Kiedyś dla Siebie czas i nawet jak Nasze Drogi trochę rozejdą się,
To Ty wiesz, że Ja z Tobą i Ty ze Mną nadal Przyjaźnić się Chcesz.

Stasiu Gliniak
WTZ w Oleśnie

*pisownia oryginalna

Świat książki*

Powiem wam kochani
Jest na świecie jedno miejsce
w którym byłem i średniowiecze odwiedziłem

Gdzie z rycerzem się wadziłem
i waćpannę wyzwoliłem
nawet smoka tam ubiłem

Na preriach dzikich
Z Old Shattehandem byłem
i z Winnetou fajkę pokoju paliłem
z Kopernikiem, gwiazdę odkryłem

Mickiewicza odwiedziłem
z Tuwimem pociągiem jeździłem a z Marią Konopnicką
na jagodach byłem
choć z domu się nie ruszyłem

Jeśli chcecie przeżyć to co ja
do bibliotek swych ruszajcie
i świat książek odkrywajcie

Piotr Sokołowski
WTZ w Oleśnie

*pisownia oryginalna

Barbara Kmieciak

Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego

Baza Wiedzy – system zintegrowany i integrujący

Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego od maja 2016 roku wystartowała z realizacją zadania **Bazy Wiedzy**. Zintegrowany projekt repozytorium z modułem dokumentacyjnym, sprawozdawczym i archiwizacyjnym jest odpowiedzią na wymogi ministerialne obowiązujące w szkolnictwie wyższym, do których co chwila dołączane są nowe uściślenia.

Po opracowaniu dokumentacji niezbędnej do zachowania porządku i rozdzielenia zakresu odpowiedzialności autorów publikacji oraz bibliotekarzy tworzących rekordy, rozpoczęto działania. Na każdym wydziale – patrz: w każdej bibliotece wydziałowej i instytutowej sieci bibliotecznej – powołano redaktorów, którzy we współpracy z kadrą akademicką gromadzili materiały umożliwiające dokumentację dorobku naukowego wraz z archiwizacją plików. Dodatkowo do zadań specjalnych i kontrolnych wyznaczono część kadry bibliotecznej na superredaktorów, ulokowanych w większości w budynku Biblioteki Głównej. Ze względu na wymogi wprowadzania danych bibliograficznych z autopsji oraz zlecenia wykonywania skanów dokumentów konieczne były oryginały publikacji. Czy to transportem uniwersyteckim, czy – w pilnych i skomplikowanych przypadkach – na własnych nogach, z torbami pełnymi książek, dostarczano owoce pracy naukowej niezwłocznie z miejsca na miejsce, z pudeł na biurka lub z rąk do rąk. Wszystko w tym celu, żeby wszystkiego solidnie dopilnować i właśnie z metaforycznymi „torbami nie pójść”... w zakresie oceny parametrycznej uczelni.

Baza Wiedzy oparta jest na oprogramowaniu Omega-PSIR, do którego licencji Uniwersytetowi Opolskiemu udzieliła Politechnika Warszawska. Gotowe narzędzie – jak się mogło zdawać – wymagało jednakże rozpracowania, przeszkolenia, wdrożenia, przetestowania i ostatecznie ciągłego dostosowywania do potrzeb naszej uczelni i raportowania. Czas wakacyjny i jesienny był okazją do testowania programu a jednocześnie cyklicznego informowania pracowników naukowych, o tym, po co, jak i dlaczego publikacje należy dostarczać, zwłaszcza te najnowsze z 2016 roku, ale i te wcześniejsze z chronologicznego zakresu oceny. Maszyna ewidencjonująca pociąg do wiedzy ruszyła...najpierw powoli...potem przyspieszając biegu..., aby z początkiem nowego roku działać w pełnej prędkości.

Program ma strukturę hierarchiczną, co w praktyce oznacza, że część danych, która jest pobierana przez redaktorów, musi być najpierw wprowadzana przez superredaktorów. Oprócz spacerów z artykułami i monografiami, konieczne były zatem regularne inne formy kontaktu: zebrania, telefony, e-maile, gadu-gadu czy *door to door*. Prowadzono dyskusje, konsultacje, informacje zwrotne oraz dzielono się nowatorskimi sposobami zaciągania danych w nieczułym na komendy i coraz bardziej obciążonym systemie. (Należy nadmienić: nie tylko w systemie Omega-PSIR, ale i w systemie pracy; w czasie sprawozdawczym, sesji i zaliczeń oraz chorób licznie dotyczących wszystkich tej zimy.) A wszystko to działo się w oczekiwaniu na uzyskanie informacji o ostatecznym terminie raportowania.

Bibliotekarze zatem uprawiali slalom pomiędzy obowiązkami związanymi z podstawowymi funkcjami bibliotecznymi, a nowym zadaniem o randze „być albo nie być”! Mając we krwi szerzenie kultury, starali się zachować poprawne stosunki z kadrą naukową i koleżeńską. Wymieniali się wzajemnie prośbami, uprzejmościami, wdzięcznością, uśmiechami, niepewnością i marudzeniem dotyczącym wspólnego dzieła w obliczu niebezpieczeństwa i presji czasu... Takiej integracji nie było dotychczas ani na

wycieczkach szkoleniowych, ani na „opłatkach”, ani na festiwalach i imprezach trwających najwyżej kilka dni. W pierwszych dniach marca, gdy skończyło się *the final countdown*, nastąpiła cisza... Trwają jeszcze korekty, nadrabianie zaległości, systematyczne uzupełnianie plików i wprowadzanie nowych pojedynczych publikacji z bieżącej produkcji naukowej. Bibliotekarze bardziej przytomnie patrzą na użytkownika, mają czas na regulaminową przerwę od komputera, a także spojrzenie przez okno w słoneczną stronę wspomnień i nadziei.

Relacje

Magdalena Janus

Międzyinstytutowa Biblioteka Politologii, Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Opolskiego

O tym, że „Bóg ma się dobrze...” - spotkanie z Mariuszem Muszczyńskim, teologiem, pastorem i misjonarzem w MBP

W Sali Konferencyjnej Miejskiej Biblioteki Publicznej w Opolu poruszano już wiele tematów, dotyczących różnych aspektów ludzkiego życia i działania. Od kilku lat odbywają się tam spotkania, na których zaproszeni goście rozmawiają o sztuce, muzyce, filozofii, poezji, poruszając wątki ponadczasowe, egzystencjalne. Jednym z najbardziej fundamentalnych dla ludzkiej egzystencji tematów jest wiara w Boga, o której 20 stycznia 2017 roku opowiadał Mariusz Muszczyński, autor książki pt. „Bóg ma się dobrze. Kolizje wiary i wątpliwości”.

Fot. Wojciech Madaj

ZACHĘTA DO „ODDYCHANIA W WIERZE”

Mariusz Muszczyński - z wykształcenia - teolog, z zawodu – pastor, a ponadto mentor, pisarz, poeta, bloger, mówca konferencyjny, uczestniczył w wielu podróżach misyjnych, m. in. do Zambii, Indii, Ugandy. Dzięki tym wyjazdom oraz zagranicznym wykładom (m. in. w Anglii, Australii, Ameryce Północnej) miał okazję zetknąć się z chrześcijańskimi praktykami religijnymi w różnych odmianach kulturowych. Książka „Bóg ma się dobrze. Kolizje wiary i wątpliwości” jest owocem jego rozważań wynikających z wieloletnich doświadczeń duszpasterskich, jak również z osobistej relacji z Panem Bogiem. Być może właśnie dzięki tej wieloletniej praktyce, autor wykazuje się dystansem i pokorą, pozwalając czytelnikowi na przyznanie się do wątpliwości dotyczących wiary, nie jest nachalny w swej argumentacji.

- Moja książka jest próbą dotarcia do pokolenia Polaków, którzy mają coraz więcej wątpliwości, a coraz mniej wiary – stwierdził pastor Muszczyński podczas spotkania.

- Zachęcam, aby nie ukrywać swoich wątpliwości, przyznawać się do nich, nie tracąc przy tym wiary. Chcę stworzyć przestrzeń do szerokiego, wielowarstwowego patrzenia na wiarę, aby nie trzymać się tylko jednego jej wycinka, ale pozwolić sobie na takie ... „oddychanie w wierze”.

Przyznając się do własnych wątpliwości, z którymi nieraz przychodziło mu się rozprawić, autor podchodzi do kwestii wiary z dużym optymizmem i poczuciem humoru. Jego teksty są lekkie w formie, ale głębokie w treści¹, są „zaproszeniem do otwartości, dialogu i samodzielnego myślenia”, jak określił to jeden z recenzentów². „Bóg ma się dobrze” to zbiór błyskotliwych felietonów podzielonych na dwie części. W pierwszej części, zatytułowanej „Od wiary do zwątpienia” autor porusza kwestie, które mogą powodować trudności w dążeniu do wiary, w drugiej z kolei, noszącej tytuł „Od zwątpienia do wiary”, pokazuje on, dlaczego warto wierzyć, pomimo wątpliwości. Ksiądz Krzysztof Faber, dyrektor Radia DOXA, opisał publikację Mariusza Muszczyńskiego jako „świadectwo wiary radosnej, pozytywnej, często entuzjastycznej, wiary dla wszystkich”³. Optymizm wynikający z tej pozytywnej wiary dał się dostrzec również podczas spotkania w MBP, poprowadzonego przez poetę i blogera Piotra Zawadzkiego.

WĄTPLIWOŚCI SĄ DOWODEM NA TO, ŻE STARAM SIĘ WIERZYĆ

Fot. Wojciech Madaj

- Potrzeba rozmowy o wątpliwościach wynika z istoty człowieczeństwa – stwierdził podczas spotkania pastor Muszczyński. – Bóg stworzył nas jako istoty niedoskonałe. Wątpliwości, słabość, przemijanie to część naszej egzystencji. Nie uważam, że to jest coś złego, że Panu Bogu to się nie podoba. Chociaż czasem mam wrażenie, że religia – ta czy inna – chciałaby stworzyć *homo-perfectus* – człowieka doskonałego. Czasem sami na siebie wywieramy taką presję. Ale sami wiecie, że im bardziej ktoś nas naciska, żebyśmy byli doskonali, tym gorzej nam to wychodzi. Tymczasem moje wątpliwości są tak na prawdę dowodem na to, że ja staram się wierzyć. Jezus powiedział, że wystarczy ziarnko wiary... Istotą wiary nie jest nasza doskonałość. Bóg kocha nas nie dlatego, że jesteśmy doskonali, dobrzy, ale dlatego, że to On jest dobry.

SPOTKAĆ CHRYSYUSA W SWOJEJ CODZIENNOŚCI

Jako główne przesłanie swojej książki autor wymienił dwie rzeczy. Pierwsza z nich to wierzyć pomimo wątpliwości, druga - praktykowanie wiary w codziennym życiu.

- Kiedy spotykamy się z Chrystusem w swoim życiu, w swojej codzienności, to jest to coś, co się

¹ [kgj] „Bóg ma się dobrze” - recenzja, „Gość Niedzielny” 2016 nr 38, s. VIII.

² Tamże

³ Fragment recenzji zamieszczonej okładce książki „Bóg ma się dobrze. Kolizje wiary i wątpliwości”

naprawdę liczy – podkreślał pastor. - Dziś, w XXI wieku, wybudowaliśmy sobie kościoły, świątynie i często myślimy, że to, co jest poza kościołem to sfera *profanum*. Jednak od początku istnienia chrześcijaństwa sprawa tak nie wyglądała. Pierwsi apostołowie wiedzieli, a później również święty Franciszek próbował do tego wrócić, że tak na prawdę cały świat jest świątynią Boga, bo Bóg jest wszędzie. Idziemy na spacer – widzimy ptaki, drzewa. Tam też jest Bóg. To też jest *sacrum*. Oczywiście nie mam na myśli, że powinniśmy się modlić do ptaków i drzew, tylko, że powinniśmy widzieć w nich Boże dzieło i być świadomym Jego wszechobecności. Dziś w tej sali, tu w bibliotece, też jest z nami Bóg. Nie musimy Go szukać w jakiejś świątyni, bo On przebywa wszędzie i wszędzie mamy okazję, aby praktykować wiarę. Tak samo - każdy dzień jest ważny, nie tylko te dwie godziny na mszy w niedzielę.

WIERZYĆ W BOGA TO COŚ WIĘCEJ NIŻ WIEDZIEĆ, ŻE ON ISTNIEJE

- Przez większość życia wydawało mi się, że wierzyć w Boga to po prostu mieć świadomość jego istnienia, posiadanie jakiejś wyuczonej wiedzy na Jego temat – mówił autor. - Ale taka postawa jest tak naprawdę popadaniem w duchowe lenistwo. W tym sensie można powiedzieć, że Szatan jest najbardziej wierzący z nas wszystkich, bo on wie, że Bóg istnieje. Jednak za wiedzą Szatana nie idzie postawa podążania za Jezusem. Tymczasem prawdziwa wiara to podążanie za Jezusem, ufanie Mu. Pismo Święte pokazuje, że po każdym spotkaniu z Chrystusem do człowieka kierowane było jakieś wezwanie, zaproszenie. Jednemu Jezus powiedział: porzuć te sieci, drugiemu: sprzedaj wszystko, co masz. Chrystus zachęcał do pójścia za Nim, a nie tylko do wierzenia w Niego. Zawsze łatwiej powiedzieć „wierzę w Boga”, niż iść za Nim.

Autor podkreślił również transformacyjny aspekt spotkania z Jezusem:

- Spotkanie z Chrystusem, które jest istotą wiary, sprawia, że jesteśmy coraz lepsi, to ono nas zmienia. Nie – samodoskonalenie się. Spotkanie z Bogiem jest jak wystawienie się na promieniowanie słoneczne. Człowiek, który wystawia się na słońce jest opalony. Nic nie musiał robić – wręcz przeciwnie – lenił się! Nie musimy na zmianę sobie zapracować. Kiedy spotykamy się z żywym Bogiem, to coś w nas się zmienia.

GŁĘBIEJ NIŻ SKALPEL

Na czym więc polega owo spotkanie z Bogiem? Mariusz Muszczyński wyjaśnił to następująco:

- Jezus, pomimo, że nie chodzi już w ludzkiej postaci po ziemi, jak czynił to 2 tysiące lat temu, jest dziś tak samo realny. Tak jak mówiłem, można spotkać się z nim idąc na spacer czy na zakupach. I całe nasze życie ma taki cel – żeby spotykać się z Jezusem. I to nie są jakieś dziwne nawiedzenia, w stylu – anioła zza drzewa... Po prostu Jezus przychodzi do nas w sposób osobisty, bardzo delikatny, subtelny – do naszej duszy, myśli, wyobraźni. Wchodzi głębiej niż skalpel chirurgiczny. Często o tym spotkaniu wiesz tylko ty. To jest coś, co dzieje się w naszych sercach. Takie spotkania są łaską Pana Boga, to On przychodzi do nas, a nie my do Niego.

BÓG, KTÓRY JEST PO NASZEJ STRONIE

Jak już zostało wspomniane, dzięki licznym podróżom, pastor Muszczyński miał okazję zetknąć się z wieloma sposobami oddawania czci chrześcijańskiemu Bogu. Na spotkaniu w MBP podzielił się również swoimi wnioskami na ten temat:

- My, ludzie wierzący, mamy różne wyobrażenia Pana Boga. Zauważyłem, że na przykład amerykańskie chrześcijaństwo postrzega Boga jako uśmiechniętego, swobodnego, w Afryce Bóg jest umuzykalniony, jest też wojownikiem pokonującym demony, a Polsce, można powiedzieć, że często jest jakby ubrany w jakiś mundur, jest oficjalny, surowy, groźny. Często wydaje się trochę jak policjant wlepiający mandat. Można to słyszeć, kiedy ludzie wypowiadają takie zdanie np.. „Bóg cię pokara”...

W moim bardzo ograniczonym rozumieniu Bóg jest o wiele bardziej dobry niż można sobie wyobrazić. Najlepszym tego przykładem jest życie Chrystusa – Syna Bożego, który nam pokazał, jaki Bóg jest. Pokazał nam, że Bóg nas kocha i robi dla nas wszystko, co najlepsze i że jest po naszej stronie.

ŻYWA WIARA ROZSADZA GORSETY RELIGII

- Troszkę jeżdżę po świecie i widzę w różnych religiach martwość – opowiadał autor. - Niedawno z żoną byliśmy w Izraelu. Są tam grupy bardzo religijne. Szliśmy w dzień szabatu i troszkę żeśmy się zapomnieli i złapaliśmy się za ręce. I ktoś nas upomniał, jak my możemy? Zacząłem wtedy się zastanawiać, jak religia może związać człowieka, pozbawić go radości życia. Często jest tylko trudem, znojem i męką. Znam wielu religijnych ludzi strasznie smutnych i strasznie nudnych. Tymczasem wiara i chrześcijaństwo nie muszą być ciasnym gorsetem, który nakłada na nas religia. Wierzę w żywą i autentyczną wiarę, która rozsadza te gorsety.

PASTOR - POETA

Każdy z felietonów zawartych w książce Mariusza Muszczyńskiego zakończony jest wierszem jego autorstwa. Te, na ogół krótkie, formy poruszają, podobnie jak felietony, różne aspekty życia w wierze, można by rzec – życia w ogóle. Dla zachęty przytoczymy tu jeden z nich:

Nie ma łatwych zwycięstw
Są łatwe porażki
Walka z komarem
Czasem bestią
Zwyciężyć
Nie dać się oszukać
Ideą bezkonfliktowego życia

Na koniec warto dodać, że, podobnie jak w przypadku przyznawania się do wątpliwości, pastor Muszczyński zachęca swoich czytelników do dialogu, chętnie odpowiadając na wszelkiego rodzaju pytania. Tak było podczas spotkania w MBP. Tym, którzy nie mogli uczestniczyć w spotkaniu, autor dał również możliwość podzielenia się swoimi wątpliwościami, a także opinią na temat książki, pozostawiając na okładce swój adres mailowy: m.muszczyński@gmail.com.

Ewa Dorosz

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Konkurs pt. „Warto poznać...” . Prace laureatów

Konkurs pt. „Warto poznać...” – wywiad z ciekawą osobą zorganizowała w 2016 roku Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu¹.

Publikujemy pracę kolejnego laureata.

I miejsce w konkursie pt. „Warto poznać...” – wywiad z ciekawą osobą.

Bo ja jestem kobieta pracująca – żadnej pracy się nie boję

Rozmowę z Panią Jolantą – kobietą, której armia niestraszna przeprowadził Michał Litwiniec, uczeń kl. 6 Publicznej Szkoły Podstawowej.

Kobieta – pielęgniarka, to wydaje się być oczywiste, ale kobieta pełniąca tę funkcję w wojsku? Jak Pani się czuje w męskim gronie?

Bardzo dobrze, kobieta w wojsku łagodzi obyczaje, nie mam problemu z porozumieniem się z mężczyznami, jestem przyzwyczajona, bo w domu też mam samych mężczyzn (tutaj śmiech).

Jak wyobraża sobie Pani swoją ścieżkę kariery? Nie myślała Pani o bardziej tradycyjnej drodze – pracy w przychodni czy w szpitalu?

Kończąc szkołę 20 lat temu zaczęłam swoją karierę pielęgniarki w szpitalu, wtedy miałam inne plany. Po trzech latach pracy nadarzyła się okazja zmiany pracy i jak się okazało całego swojego życia.

Na czym polega Pani praca w armii? Jakie obowiązki i zajęcia Pani wykonuje?

W wojsku nie ma typowej pracy pielęgniarskiej, nie ma pacjentów, nie daję zastrzyków. W wojsku na pierwszym miejscu jestem żołnierzem, szkolę się, mam różne zajęcia takie jak np. strzelania, regulaminy. Jako pielęgniarki zabezpieczamy strzelania, jeździmy na poligony, prowadzimy zajęcia medyczne.

O jakiej pracy myślała Pani jako dziecko, czy od zawsze były to pragnienia o służbie wojskowej?

Jako dziecko nigdy nie myślałam, że będę żołnierzem, chciałam sprzedawać lody, bo będę mogła je za darmo jeść (i tutaj śmiech), a tak poważnie w 8 klasie chciałam zostać nauczycielką.

Pracuje też Pani w wojsku długi czas. Jaki stopień Pani osiągnęła?

---

¹ Bibliotekarz Opolski nr 1/2017

W wojsku pracuję 17 lat, niedawno dostałam awans na chorążego, jestem przełożoną pielęgniarek.

W czasie swojej służby odczuła Pani próby udowodnienia ze strony mężczyzn, że jednak „kobieta na wojsko jest za słaba”?

Teraz to zdarza się bardzo, naprawdę bardzo rzadko, ale na początku, kiedy przyszliśmy do wojska, a było nas – kobiet naprawdę wiele, większość mężczyzn chciało nam udowodnić, że jesteśmy za „słabe”, aby być żołnierzami.

Czy nigdy nie musiała Pani rywalizować o bycie na równi z mężczyznami w armii?

Cały czas kobieta w wojsku musi udowadniać, że dorówna mężczyznom – żołnierzom. W niektórych sytuacjach nawet, że jest lepsza.

Kobiety w wojsku mają jakieś udogodnienia, np. w kwestii pierwszeństwa?

W wojsku żołnierz, czy to kobieta czy mężczyzna, są traktowani jednakowo – tak jak mówi regulamin. A czy ktoś przepuści mnie pierwszą, czy otworzy drzwi to już jest drugi plan, zależy od mężczyzny tak jak jest w cywilu.

Uratowała Pani komuś kiedyś życie?

Będąc na misjach, niejednokrotnie miałam okazję ratować ludzkie życie. Były sytuacje, że naprawdę w trudnych warunkach udzielało się pierwszej pomocy, ale satysfakcja wtedy była jeszcze większa, że pomogło się człowiekowi.

Była Pani na misjach za granicą. Co skłoniło Panią do podjęcia decyzji o wyjeździe? Podjęła Pani decyzję sama czy był to rozkaz?

Tak, byłam na dwóch misjach w Libanie i w Iraku. Decyzja była moja i tylko moja. Chciałam sprawdzić się w innych warunkach, chciałam pomagać, chciałam udowodnić sobie i innym, że nadaję się na żołnierza.

Na czym polegała Pani praca w czasie misji?

Na misjach pracowałam w szpitalu oczywiście jako pielęgniarka. Opiekowałam się tam pacjentami – żołnierzami chorymi, ale również udzielałyśmy pierwszej pomocy ludności cywilnej, którzy przychodzili do szpitala po pomoc. Jeździłam z innymi pielęgniarkami i lekarzami do pobliskich miejscowości i tam udzielaliśmy pomocy medycznej biednym mieszkańcom.

Rodzina z pewnością nie była zachwycona gdy oznajmiła Pani, że wyjeżdża nieść pomoc, ryzykując własne życie?

Rodzina raczej nie była zadowolona. Rodzice i rodzeństwo mi odradzali, gdzie ja jadę, przecież jest tam wojna, mogę zginąć. Do tego wszystkiego byłam młodą żoną z jednorocznym stażem, ale mąż powiedział mi, że decyzję mam podjąć sama. On mi nie będzie zabraniał, każdą podjętą decyzję on zaakceptuje.

Pielęgniarstwo to wymagający zawód. Osoba taka jak Pani musi mieć w sobie mnóstwo empatii i cierpliwości. Jak Pani sądzi, czy ta praca jest dziś doceniana przez innych?

Zawód pielęgniarski nie jest na pewno doceniany przez ludzi. Pielęgniarka towarzyszy człowiekowi od narodzin, aż do śmierci. Praca pielęgniarki w wojsku od pracy w cywilu na pewno różni się, ale jest tak samo ciężka.

Miała Pani okazję strzelać z broni?

Tak, strzelam regularnie. Każdy żołnierz tak i ja mam na wyposażeniu broń. W szkole jest obowiązkowe strzelanie. Zajęcia te odbywają się co miesiąc.

Co jest Pani mocną stroną, atutem. Czy jest coś, w czym lepiej sobie Pani radzi niż mężczyźni – żołnierze?

Myślę, że nieźle radzę sobie ze stresem. Zauważyłam, że kobiety lepiej niż mężczyźni umieją sobie radzić z sytuacjami stresowymi.

Jak traktuje Pani mężczyzn, którzy przychodzą do Pani jako pielęgniarki? Po męsku, czy stara się Pani traktować ich delikatnie?

Każdy mężczyzna to dziecko. Ten duży czy ten mały lubi być traktowany oczywiście delikatnie. Czasami najbardziej odważny boi się igły. No nie? (tutaj uśmiech)

Obraca się Pani wśród silnych mężczyzn, czy zdarzają się też tacy, co panikują, którzy proszą o pomoc, mimo iż sprawa nie wymaga interwencji pielęgniarki?

Jak już powiedziałam czasami najbardziej odważny boi się igły. Pamiętam taką sytuację – nie było to w wojsku – pewien odważny, silny mężczyzna przeciął sobie paluszką i pojawiła się krew. Gdy on zobaczył kroplę krwi na palcu, pobałdł jak ściana i wpadł w panikę. Wystarczyło przemyć dłoń pod bieżącą wodą, połać wodą utlenioną i przykleić plasterek. A on się zachował jakby stracił palec. Później wszyscy śmialiśmy się z tego.

Dziękuję za rozmowę. Życzę Pani wielu sukcesów zawodowych.

Dziękuję.

Elżbieta Dziewońska
PG nr 1 w Głogówku

Przejrzeć się w tekstach

Głośne czytanie dzieł literackich stało się ostatnio popularne. Już robiłam imprezy czytelnicze, na których prezentowano fragmenty książek, zawsze było to ciekawe przeżycia estetyczne. Kolejną imprezę nazwałam "Reportaż jako zwierciadło terażniejszości". Nad naszą ładną, profesjonalnie wyposażoną aulą, dobrze nagłośnioną, unosił się "duch Mariusza Szczygła". Na "ołtarzyku" trzy tomy reportaży w jego wyborze "100/XX. Antologia polskiego reportażu XX wieku".

(fot. z archiwum autorki)

Wybrałam sześć reportaży i tylko autor tego monumentalnego dzieła wie, jakie to było trudne. I jeszcze należało niektóre teksty skrócić, by przeczytać je pięknie i nie znużyć zgromadzonej dość licznie publiczności (ponad 50 osób)"z miasta" i nie tylko. Na stolikach lampiony, dla słuchaczy, w pudełeczkach wykonanych przez uczniów, ozdobionych lusterkami (błyszczący papier), słodczyce dla gości. Interpretacje przerosły moje oczekiwania. Oprawę plastyczną zapewniła po raz kolejny, Anna Wszyńska, nauczyciel sztuki w naszym gimnazjum.

Prezentacje tekstów nie mogły być dłuższe niż 10-15 minut. I dobrze, że czytała dość zróżnicowana grupa osób, nie było to monotonne. Urszula Donath zaprezentowała otwierający zbiór, krótki reportaż „Szkoła dla służących imienia Świętej Kingi” anonimowego reportera; Andrzej Szała – „Geneza symbolu i przewiezienie zwłok nieznanego żołnierza” Wandy Mazanowskiej. Dyrektor, który jako dziecko chciał być nieznanym żołnierzem, potrafił idealnie oddać emocje zawarte między linijkami tekstu, tekstu jakby dla niego napisanego. Stanisław Młynarski aktorsko zinterpretował tekst „Benzynowa eskapada. Autem dookoła Polski” Zdzisława Kleszczyńskiego; Tomasz Grabuńczyk, na co dzień informatyk, zabrał nas w podróż z Arkadym Fiedlerem – „Ryby śpiewają w Ukajali”; Barbara Przybylska sugestywnie przeczytała fragment kontrowersyjnego, równie jak jego autor, „Pamiętnika swata” Jerzego Urbana; Ludmiła Robotta - „Maska z niama – niama” Bogdana Szczygła, lekarza, który wiele lat spędził w Afryce.

Lektorzy gotowi do pracy (fot. z archiwum autorki)

Na ekranie pojawiały się obrazy Boba Dylana, bo nie wszyscy wiedzą, że laureat literackiej Nagrody Nobla za rok 2016, jest także interesującym malarzem. Wybrane dzieła, prawie idealnie ilustrowały poruszane w reportażach tematy. Zaśpiewaliśmy z salą znaną, trochę zapomnianą pieśń "Przez ile dróg musi przejść każdy z nas". Odkryliśmy na nowo piękno tego tekstu. Stanisław Młynarski również pięknie śpiewa, więc na koniec jeszcze były piosenki Leonarda Cohena.

Całość prowadził Zdzisław Rypniewski, uczeń II klasy, mądry, uroczy. Jako zapowiedzi przygotowałam mu teksty autorstwa M. Szczygła, ze wstępów do poszczególnych fragmentów zbioru. Młody człowiek zaprezentował je nad wyraz profesjonalnie.

Prowadzący - Zdzisław Rypniewski (fot. z archiwum autorki)

I wiem, że wiele osób zainteresowała zawartością tych grubych tomów, bo słyszę czasami westchnienie: *takie grube, nie czytam takich*. A przecież chociaż część tekstów warto znać. Działanie promocyjne także zostało spełnione.

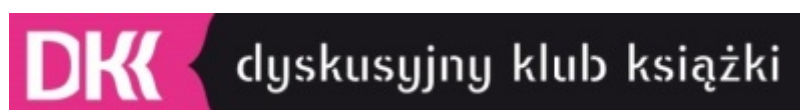
I jeszcze był wykład wprowadzający. Nazywam panią Barbarę Grzegorzczuk, która go przygotowała "złotymi ustami Głogówka" i to wspólnie z nią najpierw zachwyciliśmy się wyborem, tekstami, słowami, którymi poprzedził wybrane teksty M. Szczygieł. Długo we mnie dojrzewał pomysł na takie "czytanie", ale było warto. Po raz kolejny upewniłam się, że tekst bardzo zyskuje w dobrej interpretacji. Podczas indywidualnego czytania wiele „smaczków” można przeoczyć, jak choćby akcent, naleciałości gwarowe opowiadających. Jeśli ktoś to „słyszy”, tekst brzmi inaczej. Moi doświadczeni interpretatorzy, mają taki słuch wyrobiony.

Agnieszka Hałubiec

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Koordynator projektu Dyskusyjne Kluby Książki woj. opolskiego

Kwartał w Opolskich Dyskusyjnych Klubach Książki Styczeń-luty-marzec 2017

Opolskie Dyskusyjne Kluby Książki prężnie działają również w 2017 roku. W stałym składzie 55 klubów – 40 dla dorosłych, 15 dla dzieci i młodzieży – pracujemy już od stycznia. Na działanie „Dyskusyjne Kluby Książki w woj. opolskim 2017” zostały przyznane środki w kwocie 65.340 zł w ramach programu dotacyjnego ogłoszonego przez Instytutu Książki.

Niezmiennie z otrzymanych środków finansowany jest zakup książek oraz organizacja spotkań autorskich. We wspólnym klubowym gronie spotkaliśmy się 18 lutego 2017 r., aby podsumować wydarzenia minionego, jubileuszowego roku, jak również omówiliśmy plany na nowy rok.

Kluczowe sprawy, to oczywiście zakup książek, spotkania autorskie, dyskusje klubowe i wykłady. Pierwsze większe zakupy książkowe zostały już poczynione. W marcu do klubów zostało zakupionych ponad 900 egzemplarzy książek. Klubowicze rozpoczynają pierwsze dyskusje klubowe z nowymi, wybranymi przez siebie tytułami. Wśród najbardziej popularnych autorów znaleźli się: Szczepan Twardoch, Jojo Moyes, Magdalena Kordel, Colleen Hoover, Anna Onichimowska, Remigiusz Mróz. Książki tych autorów opolscy klubowicze chcą przede wszystkim czytać w najbliższych miesiącach.

Od stycznia do marca odbyło się ponad 100 dyskusji klubowych. Królowały kryminały Remigiusza Mroza i Katarzyny Bondy, kluby przygotowywały się również na spotkania autorskie, omawiana była literatura Krystyny Mirek, Agnieszki Tyszki i Joanny Olech.

Relacje ze spotkań klubowych i autorskich regularnie umieszczamy w zakładce DKK na stronie WBP w Opolu wbp.opole.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=263&Itemid=174

Początek „sezonu” DKK to intensywne planowanie. Spotkania autorskie, wykłady. Do harmonogramu wpisane zostały spotkania z pisarzami najbardziej poczytnymi w opolskich Klubach. I już w marcu „DEKAKI” odwiedziły autorki – **Joanna Olech** (BP w Łambinowicach – filia w Jasienicy Dolnej), **Agnieszka Tyszka** (MiGBP w Głubczycach, GBP w Walcach, Bibliotekę Austriacką w Opolu), **Krystyna Mirek** (BP w Otmuchowie, GBP w Jemielnicy, GBP w Gogolinie, GBP w Murowie, BP w Namysłowie). Kolejne spotkania przed nami, w ciągu roku przeprowadzonych zostanie 48 spotkań autorskich.

Krystyna Mirek w DKK w GBP w Gogolinie
(Fot. z archiwum biblioteki)

Joanna Olech w DKK w BP w Łambinowicach –
filia w Jasienicy Dolnej (fot. z archiwum biblioteki)

Krystyna Mirek w DKK w BP w Namysłowie
(fot. Łukasz Brudnik)

Zrealizowane zostały również pierwsze plany szkoleniowe. 31 marca czytelnicy WBP w Opolu wypełnili moderatorzy zainteresowani współczesną literaturą węgierską wydaną w Polsce. W ramach szkolenia **Dwa bratanki – odkrywamy literaturę węgierską w Polsce** - Anna Butrym oraz Marcin Skrabka przybliżyli węgierską literaturę piękną, dla dorosłych i dla dzieci oraz zaprezentowali sylwetki znaczących węgierskich pisarzy. Szkolenie było organizowane w ramach **Roku Kultury Węgierskiej w Polsce**, jak również wpisało się w cykl szkoleń przeprowadzanych w opolskich DKK „Małe literatury – wielkie odkrycia”.

Celem szkolenia była popularyzacja wiedzy o literaturze węgierskiej wśród bibliotekarzy, moderatorów, klubowiczów, zaktualizowanie księgozbioru, wprowadzenie węgierskich tytułów do dyskusji klubowych oraz szeroko rozumiana promocja literatury węgierskiej wśród czytelników.

Uczestnicy szkolenia mogą wziąć udział w konkursie na recenzję węgierskiej książki. Zwycięzcy otrzymają zestaw książek węgierskich dla swoich bibliotek. Szczegóły konkursu są dostępne na stronie Instytutu Książki: www.institutksiazki.pl/dkk-wydarzenia,aktualnosci,36409,dwa-bratanki---konkurs-na-recenzje.html

Niektóre kluby w tym roku świętują 10-lecie. Opracowana w zeszłym roku wystawa „10 lat opolskich DKK” nadal wędruje po klubach w województwie. Od stycznia 2017 roku była prezentowana w DKK w Zdieszowicach, Otmuchowie i Popielowie. Do końca roku będzie jeszcze eksponowana na jubileuszach kolejnych klubów. Swoje 10-lecie mocno zaakcentował Dyskusyjny Klub Książki w Głuchołazach 29 marca. Przygotowano z tej okazji własną wystawę oraz filmowo zarejestrowano huczne obchody.

(Fot. z archiwum biblioteki w Głuchołazach)

Kolejne miesiące pracy opolskich DKK również będą obfitowały w ciekawe dyskusje, wydarzenia, spotkania, szkolenia. Zapraszamy do naszych klubów wszystkich miłośników dobrych lektur, nietuzinkowych i ciekawych dyskusji.

KULTURA: LITERATURA • KSIĄŻKA • CZASOPISMIENICTWO

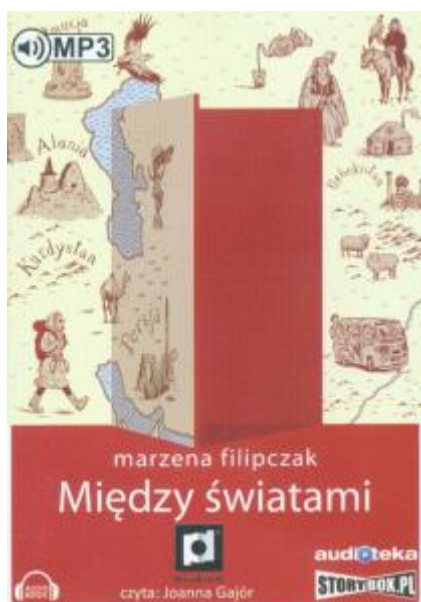
Małgorzata Pindera

Dział Udostępniania Zbiorów WBP w Opolu

Audiobooki z bibliotecznej kolekcji

„Odwiąż liny, opuść bezpieczną przystań. Złap w żagle pomysłówne wiatry. Podróżuj. Śnij. Odkrywaj” - Mark Twain

Wspaniale jest podróżować, poznawać nowe lądy, zwiedzać świat. Nie wszyscy jednak mają na tyle odwagi, nie każdy jest tak otwarty na nowe, czasem ekstremalne doświadczenia, nie wszystkim wystarcza cierpliwości (potrzebnej chociażby, aby przebrnąć formalności wizowe) by spakować plecak i na własną rękę wyruszyć w nieznaną. Dlatego w odkrywaniu świata pomagają nam podróżnicy, uzdolnieni literacko globtroterzy. Zapraszam do zapoznania się z dwoma różnymi relacjami z wypraw po Azji.

Między światami / Marzena Filipczak

Piaseczno, 2016

1 płyta CD

Czas trwania: 8 godz. 18 min.

Czyta Joanna Gajór.

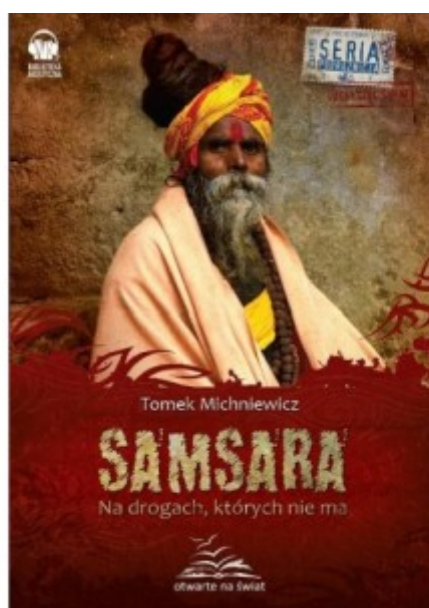
Nagranie w formacie mp3.

Pierwsza propozycja „Między światami” to relacja Marzeny Filipczak z samotnej podróży po krajach Bliskiego Wschodu i republikach środkowoazjatyckich. Armenia, Kirgistan, Osetia Północna, Iran, Kazachstan to tylko niektóre kraje, do których trafia autorka. Podróżuje długodystansowymi pociągami (co samo w sobie już stanowi atrakcję), lokalną komunikacją: marszrutkami, autobusami, z ścisłym

podziałem na część męską i damską, taksówkami prowadzonymi przez kobiety i tylko dla kobiet. Jako samotna podróżniczka, w społeczeństwach, których niezamężna kobieta często nie potrafi samodzielnie funkcjonować, autorka staje się obiektem zainteresowania. Wzbudza kontrowersje, ale też doświadcza wiele serdeczności i troski ze strony tubylców.

Nocuje w guesthouse'ach, hostelach, homestay'ach, kwaterach prywatnych i turbazach. Ma okazję zakosztować bliskowschodniej gościnności. „Gościnności tak wielkiej, że aż zapierającej dech w piersiach i niepojętej z zachodniego punktu widzenia, która każe gospodarzom towarzyszyć gościowi nawet w toalecie i oddać mu miejsce w swoim łóżku”. W Iranie (podobnie zresztą jak w wielu krajach słowiańskich) g o ś ć – jest darem od Boga, przybyszem z innego świata. Autorka z sentymentem wspomina noce spędzone w aułach, jurtach, na podłogach na uzbeckich, irańskich czy turkmeńskich dywanach. Opisuje niezapomniane widoki, bezkresne, pustynno – stepowe krajobrazy. Smakuje lokalnej kuchni (opartej przede wszystkim na mięsie), która daje się jej – w e g e t a r i a n c e – mocno we znaki (jedzenie – jak podkreśla było jedynym negatywnym aspektem podróży). Odwiedzając społeczeństwa, w których panuje ścisły podział na świat męski i żeński, podróżniczka konfrontuje się z wieloma stereotypami. Z mitami na temat roli kobiet i kobiecości w krajach muzułmańskich.

To bardzo emocjonująca podróż, dostarczająca mocnych wrażeń. Zapraszam do odsłuchania relacji. Niesie ona pozytywne przesłanie. Pomaga odzyskać wiarę w ludzi i w świat. Mówi o tym, że nawet na drugim końcu świata można poczuć się „jak w domu” i w nawet w, z pozoru, obcej kulturze można doświadczyć dobra, ciepła i życzliwości.

Samsara : na drogach, których nie ma / Tomek Michniewicz.

Kraków, 2010

1 płyta CD

Czas trwania: 8 godz. 38 min.

Czyta Maciej Orłowski.M

Nagranie w formacie mp3.

Tomek Michniewicz z kolei przedstawia relację z bardzo "męskiej", dzikiej, spontanicznej, "backpackerskiej" wyprawy. "Samsara" to opowieść o tym co się dzieje wtedy, gdy pakujesz plecak i wychodzisz z domu z biletem w jedną stronę. Sprawozdanie z wyprawy po "drogach, których nie ma prowadzących do miejsc, o jakich nie śniłeś".

Bangkok, Kalkuta, Hanoi, Nepal, Laos – to niejedynie miejsca, do których przeniesiemy się dzięki tej książce. Wszystkie są pełne egzotyki i magii. Pełne nietuzinkowych postaci – mnichów, iluzjonistów, hochsztaplerów, ludzi, przełamujących prawa fizyki siłą swojego umysłu. Są to tereny obfitujące w niespotykane w Polsce dzikie zwierzęta (kobry, węże, słonie) i w zapierające dech w piersiach krajobrazy.

Inny świat, hipnoza, zjawiska, których nie da się racjonalnie wyjaśnić, świat wymykający się wszelkim regułom, schematom i kategoriom, chaos, różnorodność, bogactwo kulturowe, egzotyka, feeria barw, intensywne doznania. - Takie słowa przychodzą mi na myśl po odsłuchaniu audiobooka Tomka Michniewicza, po ponad 8- godzinnej „podróży” po Azji Południowej i Wschodniej .

Zakres poruszanych przez autora tematów jest bardzo szeroki. Dzięki książce dowiemy się m.in.:

- Kim jest K u m a r i?
- Czy autor zawsze słucha się "R o g e r a " - czyli swojego wewnętrznego głosu, intuicji, przeczucia? (Bo podobno każdy podróżnik ma swój Instynkt, który ostrzega go przed ludźmi, od których należy się trzymać z daleka, Głos, któremu ufa się bezwarunkowo).
- Czym charakteryzuje się tajlandzkie święto światła – L o i K r a t h o n g?
- Jaka jest etykieta i jakie są zasady jedzenia pałeczkami?
- Dlaczego E v e r e s t nazywany jest najwyższym śmietniskiem świata?
- Gdzie spotkać można Kobiety P a d a u n g - noszące mosiężne obręcze wydłużające szyję?

Serdecznie polecam.

***

Obie książki, oprócz relacji z podróży zawierają informacje praktyczne dotyczące opisywanych miejsc, porady, które pomogą zorganizować samodzielną wyprawę.

Agnieszka Hałubiec

Dział Instrukcyjno-Metodyczny WBP w Opolu

Na regale Przegląd nowości wydawniczych

Regał: Powieść młodzieżowa polska - 21 w ;

Teatr niewidzialnych dzieci / Marcin Szczygielski. - Warszawa : Oficyna Wydawnicza As : Instytut Wydawniczy Latarnik im. Zygmunta Kałużyńskiego, 2016. - 267 s. : il. ; 22 cm.

Przenieść się w czasie i miejscu, do PRL-owskiego domu dziecka to ruch, który może się wydawać mocno ryzykowny. Chyba nikt nie łączy tego miejsca z ciepłem i miłością, emocjonalnym zbudowaniem, harmonijnym rozwojem. I słusznie. W takim miejscu niewiele dobrego można doświadczyć. Peerelowskie domy dziecka – moloche bez szans dla indywidualności, prywatności i osobiście zaadresowanej miłości. Właśnie tam prowadzi nas Marcin Szczygielski w najnowszej powieści dla młodego czytelnika „Teatr niewidzialnych dzieci”. I trzeba dodać, że robi to w sposób mistrzowski. Nie bez powodu książka otrzymała I miejsce w IV konkursie im. Astrid Lindgren na współczesną książkę dla dzieci i młodzieży w kategorii wiekowej 10-14 lat. Autor pokazuje rzeczywistość dziecka-sieroty z perspektywy pierwszoosobowego narratora, wychowanka domu dziecka w Siemianowicach Śląskich – Michała Szymczyka, który z niuansami przedstawia codzienność w placówce opiekuńczej. Wciąga czytelnika do środka swojego samotnego życia, jest przewodnikiem, autorem opowieści. Marcin Szczygielski „oddaje mu pióro”.

W powieści nie brakuje dramatów, trudnych rozstań, przejmującej samotności. A jednak czytelnik jest tak umiejętnie „prowadzony”, że nie potrafi historii Michała i jego przyjaciół porzucić. Czujemy się w obowiązku „wysłuchać” chłopca i towarzyszyć mu do końca opowieści. Mimo, iż lektura do łatwych nie należy czytelnik zostaje wessany w fabułę. Powieść jest wymagająca, a przy tym pozbawiona patosu, łatwej litości. Szczygielskiemu udało się zbudować mądrą powieść, udało się wzruszyć, wprawić w zdumienie, wywołać drżenie serca, czasem także rozbawić. Nawet w tych najtrudniejszych momentach, akcenty są tak rozłożone, język tak umiejętnie wykorzystany, że czytelnik nie czuje się przytłoczony ciężarem zdarzeń, mimo, że wie, w jak trudnej sytuacji znaleźli się bohaterowie.

Postacie dzieci to bardzo mocna strona powieści. Są niezwykle bogato nasycone emocjami, silną, wyrazistą osobowością. Nie sposób ich zapomnieć. Choć mówimy o „niewidzialnych dzieciach”, czyli takich, o których społeczeństwo pamiętać nie chce i nie chce ich także dostrzegać.

Okładka powieści w wykonaniu Emilii Dziubak ma swoją moc. Oddaje przedstawiony świat bohaterów, szary, samotny i trochę tajemniczy, bo każda z postaci skrywa bolesne sekrety. Teatr jest dla dzieci wentylem bezpieczeństwa, szansą na zauważanie, na przepracowanie swoich lęków, trudnych momentów w swoim życiorysie. Teatr jest pociechą, czymś ważnym, nawet jeśli rola jest drobna, a przedstawienie tylko raz grane. Nadzieja na lepsze życie daleko błyska, nie dla każdego, jednak rolę zagrać trzeba.

Regał: Powieść młodzieżowa polska - 21 w ;

Klucze / Adam Lang. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2015. - 298, [5] s. ; 21 cm.

Nagroda pocieszenia / Adam Lang. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2016. - 263, [4] s. ; 21 cm.

Czytelnictwo dorastającej młodzieży to jedno z największych bolączek. Szczególnie wśród jej męskiego „przedstawicielstwa”. Powstała kategoria książek Young Adults, która klasyfikuje tytuły skierowane do młodzieży w przedziale wiekowym 12-18 lat, może być wskazówką w doborze lektur. Dobra polska powieść obyczajowa dla tej grupy wiekowej jest jednak trudna do wyłowienia. Trzeba zauważyć, że rodzima oferta książkowa dla młodzieży w wieku 16-18 lat nie jest szczególnie bogata, trudno również przebierać wśród tytułów dla męskiego nastoletniego czytelnika. Młodzież podpira się literaturą gatunkową z zagranicy. Tymczasem o jej problemach „tu i teraz”, nikt się specjalnie nie rozpisuje. Tym bardziej z zadowoleniem można przyjąć i polecić książki Adama Langa, wydane w Wydawnictwie Literackim, ponieważ autor wypełnia lukę i proponuje powieści dla młodych, dorastających czytelników i to również tej męskiej części. Obie powieści – „Klucze” – (debiut) oraz „Nagroda pocieszenia” dotyczą problemów nastolatków w bardzo żywy, autentyczny sposób.

Autor pokazuje świat Young Adults z wszystkimi jego cieniami i blaskami. Mamy wgląd w rzeczywistość nastolatków osaczoną internetem, ciekłokrystalicznymi ekranami, portalami społecznościowymi. Tam nadawany jest bieg spraw.

W obu powieściach protagonistą jest chłopak-nastolatek. Z jego perspektywy, jego oczami widzimy relacje z rówieśnikami, poznajemy relacje szkolne, stosunek do nauczycieli. Ważną część fabuły wypełniają relacje damsko-męskie. Zarówno w „Kluczach” jak i „Nagrodzie pocieszenia” świat dziewczęcy i chłopięcy przeplatają się i zderzają bardzo intensywnie. Autorowi udaje się wydobyć wrażliwość każdej płci, niuansować różne punkty widzenia tego samego problemu. Ale to wprowadzenie męskiego bohatera, jako głównego narratora jest zasadniczą mocą tych powieści. Bardzo ważny jest również język. Bardzo autentyczny, wartki, pozbawiony sztucznej frazy. Młodzi czytelnicy powinni odnaleźć się w języku, fabule, w bohaterach. Pierwsze miłosne fascynacje, kłopoty w szkole, nieporozumienia pokoleniowe, konflikty z bliskimi, emocjonalne huśtawki i poważne zawody – wszystko to, co jest codziennością młodego człowieka, można znaleźć w prozie Adama

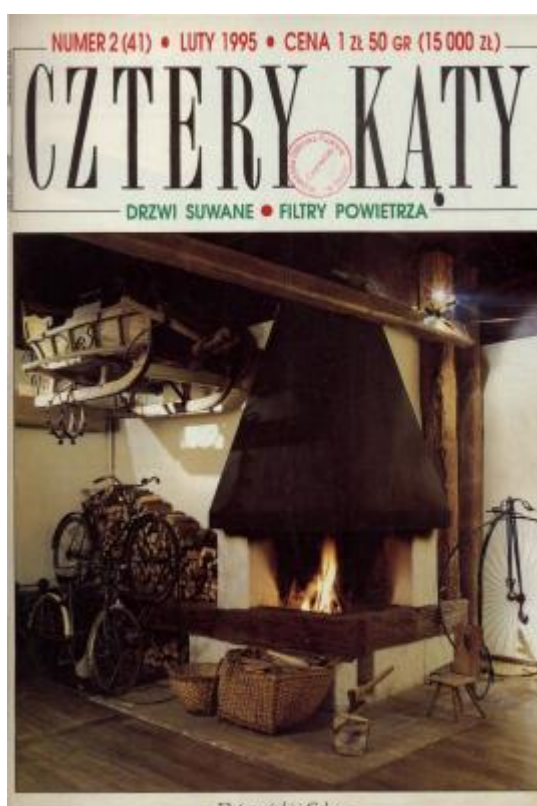
Langa. Pokazanie świata młodych dorosłych przez męski filtr powinien przekonać do lektury chłopców, o których słabym czytelnictwie tak często się mówi. Być może powieści Adama Langa otworzą dobry trend i uruchomią czytelnictwo w newralgicznych grupach wiekowych. Warto te tytuły promować wśród młodzieży.

Aleksandra Okulus

Dział Udostępniania Zbiorów WBP w Opolu

Prasoteka. Subiektywny przegląd czasopism Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu

„Najtisosowe” kolorowe sny... Szkic napisany po przeczytaniu artykułu Marty Dzikowskiej pt. „Mobile”, zamieszczonego w drugim numerze „Czterech Kątów” z 1995 roku¹

„Zamigotał świat tysiącem barw...”
A. Lipnicka²

¹ „Cztery Kąty” – jeden z najstarszych i najbardziej cenionych magazynów poświęconych tematyce budowlanej, dekoratorskiej oraz aranżacji wnętrz. Ukazuje się jako miesięcznik nieprzerwanie od 1991 roku. Jego redaktorem naczelnym jest Ilona Szajkowska.

² Fragment piosenki pt. *Zamigotał świat* pochodzącej z - wydanego w 1995 roku - albumu *Elf* zespołu Varius Manx. Autorem tekstu jest Anita Lipnicka, muzykę skomponował Robert Janson. Otwierając niniejszy tekst słowami jednego z największych przebojów lat dziewięćdziesiątych, nawiązujemy nieśmiało do chwytu zastosowanego przez Łukasza Orbitowskiego w *Innej duszy*, gdzie klimat tamtych czasów został znakomicie uobecniony (między innymi) dzięki - otwierającym każdy powieściowy rozdział - cytatom z tekstów piosenek Edyty Bartosiewicz, Kasi Kowalskiej, zespołów Varius Manx, O.N.A. czy Myslovitz. Zob. Ł. Orbitowski, *Inna dusza*, Warszawa 2015

„Lata 90. to piękny sen” – skonstruował Jakub Żulczyk w przedmowie do albumu z fotografiami Mikołaja Długosza, prezentującymi „kultowe” rekwizyty ostatniej dekady ubiegłego wieku w Polsce³. I jak dopowiedział po chwili, był to sen „skąpany w tęczyowych gradientach, ziarniście niewyraźny niczym zajęchana kasetka VHS”⁴; marzenie mające w sobie „coś z idylli, Zbiorowego Dzieciństwa”, które oślepiło „pstrokatym kolorem wylewających się nagle produktów, gazet, ubrań, gadżetów”⁵. Niezliczone drżenia, migotania, pulsowanie barw. Wspaniałe widowisko, podobne do tego, które w powieści *La mort dans l'âme* opisał Jean Paul Sartre. Bowiem także we wspomnianym przez autora *Instytutu śnie* „kolory uderzały gwałtownie niczym szalone impulsy, niczym szwy wibracji pęczniejące aż do momentu eksplozji”⁶.

Fascynującą „księgą”, która rejestrowała wiele kolorystycznych olśnień lat dziewięćdziesiątych były „Cztery Kąty”. Popularny magazyn wnętrzarski zapełniały zdjęcia intensywnie fioletowych kaflów, wściekle czerwonych zasłon, błękitnych ścian w pastelowych tonacjach, lśniących granatowych podłóg czy wielobarwnych, gwarantujących „kolorowe sny” pościeli. Można by rzec, że to właśnie kolor rządził polskim „dizajnem” tamtego czasu.⁷

Źródłem niezwyklej „feerii barw” były również mobile, zaprezentowane w całej krasie przez Martę Dzikowską w jednym z numerów pisma⁸. Przewidywalnej urody zawieszki, składające się z różnokolorowych i różnokształtnych szkiełek, miniwitrażyków czy fragmentów drewna balsy, nawiązywały do tzw. sztuki kinetycznej; ruchomych rzeźb tworzonych z drutu i blach przez rosyjskich konstruktywistów oraz amerykańskiego rzeźbiarza, malarza i grafika, Aleksandra Caldera⁹. Podświetlone przez lampy albo

³ M. Długosz, 1994, Warszawa 2010, s. 3. Wypada zasygnalizować, że pisarz dość szybko przełamuje cukierkowo-sentymentalną tonację opisu stwierdzeniem: „(...) ludzie z pokolenia moich rodziców, kupując swoje pierwsze mikrofalówki, telefaksy, czajniki elektryczne, myśleli, że teraz już chyba wszystko będzie dobrze. Oczywiście nie było. [...] Na dzieciństwo i młodość przecież patrzy się jak na idyllę, ale wystarczy chwila dłuższego zastanowienia się, aby do obrazu idylli dołączyły pryszcze, wybite zęby i zapach szatni po wu-efie.” Cyt. za: M. Długosz, *dz. cyt.*, s. 3. Wspomnienie czasów polskiej transformacji musi być zatem - siłą rzeczy - opowieścią słodką, a jednocześnie zaprawioną sporą dozą goryczy.

⁴ J.w.

⁵ J.w.

⁶ Cyt. za: A. Zausznica, *Nauka o barwie*, Warszawa 2013, s. 451. Zdanie z Sartre'a zostało przetłumaczone przez Bognę Iwańską.

⁷ Kolor był zresztą najprostszym środkiem aranżacji wnętrz. Jak czytamy w majowym wydaniu magazynu z 1995 roku: „Umiejętnie posługując się kolorami, najszybciej i najtaniej możemy zmienić mieszkanie”. Zob. „Cztery Kąty” 1995, nr 5, s.11. Trzeba w tym miejscu podkreślić, że proponując rozmaite rozwiązania aranżacyjne, zespół redakcyjny pisma wykazywał się dużym realizmem oraz świadomością faktu, że w niełatwych czasach wczesnego kapitalizmu polskie społeczeństwo było społeczeństwem na dorobku. Por. choćby taki fragment edytoriału pierwszego redaktora miesięcznika, Tomasza Woydy: „Po ukazaniu się pierwszego numeru «Czterech Kątów» zaczęliśmy otrzymywać listy. Dziękujemy za zawarte w nich słowa aprobaty, zachęty do kontynuowania pracy nad pismem oraz za wszystkie sugestie. Z otrzymanych przez nas uwag wynika, że ważne jest, iż trzymamy się naszych polskich realiów i piszemy z myślą o przeciętnej rodzinie. Największym zainteresowaniem cieszy się to, co można określić jako praktyczne poradnictwo. Wiemy, że tylko nieliczni mogą pozwolić sobie na urządzenie mieszkania bez zastanawiania się nad kosztami. Większość planuje zmiany w swoich m-ileś, robi to stopniowo i często stara się przerabiać i zmieniać posiadane już sprzęty.” Cyt. za: „Cztery Kąty” 1992, nr 1, s. 3. Stąd też w miesięczniku odnaleźć można było wiele rubryk typu „Zrób to sam” oraz porad, jak zaaranżować wnętrze, dysponując skromnym budżetem. Warta odnotowania jest również - nacechowana taktem i empatią - postawa zespołu pisma w czasie „powodzi stulecia” latem 1997 roku.

⁸ M. Dzikowska, *Mobile*, [w:] „Cztery Kąty” 1995, nr 2. Mobile były niezwykle popularnym elementem wystroju polskich domów w okresie wczesnego kapitalizmu (taka wielobarwna instalacja zdobi na przykład pokój jednej z bohaterek wyreżyserowanego przez Waldemara Szarka filmu *Goodbye Rockefeller* z 1993 r.). Zawieszki te można było kupić na bazarach, jarmarkach, w sklepach z wyposażeniem wnętrz. Można też było zrobić je samodzielnie, stosując się do instrukcji podanych choćby w „Czterech Kątach”.

⁹ M. Dzikowska, *dz. cyt.*, s. 19.

dzienne światło, zawieszane najczęściej w pobliżu okna lub nad dziecięcym łóżeczkiem nie tylko dekorowały przestrzeń i cieszyły oko¹⁰.

¹⁰ Mobile „[...] są dekoracyjne. Docenić to może nawet niemowlę, śledząc oczyma ruch kolorowych słońków, ptaszek czy motylków z konstrukcji zawieszanej nad jego łóżeczkiem.” Cyt. za: M. Dzikowska, *dz. cyt.*, s. 20.

Wprawione w ruch przez psotny wiatr dostarczały niesamowitych wizualnych wrażeń, uzmysławiając przy tym, jak skomplikowane i nieoczywiste może być widzenie barwne. W jednym ze swoich esejów autor *Bytu i nicości* przedstawił mobile jako przekraczające ludzkie pojmowanie i wszelką kontrolę tajemnicze zjawisko¹¹. Według francuskiego filozofa mobile to nieomal żywe stworzenia, które zachwycały nieprzewidywalnością możliwych układów i konfiguracji. Konstrukcje te były efemeryczne i zmienne w takim samym stopniu, co barwa – najbardziej enigmatyczna i „ekscytująca naturalna materia na ziemi”¹².

Albowiem kolor nie jest bytem jednolitym. Na jego doznanie składają się „miliony niuansów barwnych”, niezliczone interakcje, powidoki, kontrasty, anomalie, odbłaski oraz gry refleksów, których nie są w stanie oddać konwencjonalny język i logika¹³. Powołując się na rozpoznania Ludwiga Wittgensteina, należałoby stwierdzić, że percepcja koloru to wysoce subiektywne, względne i niestabilne doświadczenie, w którym „niepewność sięga aż do samych korzeni”¹⁴. Jak stwierdza Stanisław Popek:

„Barwy postrzegane są przez nas nie jako «barwy same w sobie» i nie jako wyizolowane eksperymentalnie pojedyncze kolory, ale jako barwne przedmioty [...] W siatkówce oka i nerwach wzrokowych zachodzą procesy fotochemiczne, zmieniające reakcje nerwów w zależności od relacji barw w przestrzeni. Raz następuje natężenie reakcji na dany kolor, innym razem wyczerpanie, a kolory przeciwstawne powodują powstawanie obrazów następczych, powidoków i dyfuzji barw.”¹⁵

Odbiór zjawisk barwnych sabotuje prawa intelektu. Jest to „relacja receptywna”, którą charakteryzuje bierność postrzegającego podmiotu¹⁶. „Oddziaływanie koloru jest bezpośrednio i spontaniczne”, „percepcja barwy wyprzedza percepcję intelektualną, aktywizując bezpośrednio sferę emocjonalną”, a kolor pozostaje „dostatecznie aktywny, by zniewolić nas poznawczo”¹⁷.

Głębokie przeświadczenie o wielkiej (wręcz wszechogarniającej) „afektywnej mocy” koloru sprowokowało Wasyla Kandyńskiego do napisania przepięknego eseju o ukrytych energiach poszczególnych barw, których wibracje mogą gryźć, szczypać, drapać, kłuć, leczyć i poprawiać nastrój, co wykorzystuje się skwapliwie w tzw. chromoterapii, jodze i medytacji¹⁸. Wiedza o psychicznym i fizycznym oddziaływaniu barw praktykowana jest także w sztuce aranżacji wnętrz. Wystarczy wziąć

¹¹ The forces at work are too numerous and too complicated for human mind”, “They have a life of their own”. Zewnętrzny link do tekstu Sartre’a, z którego przytaczamy wcześniejsze cytaty znajduje się w artykule poświęconym mobilom na anglojęzycznych stronach Wikipedii (hasło: „*Mobile (sculpture)*”, link: *Alexander Calder’s mobiles*, by Jean Paul Sartre, *Les Temps Modernes* 1963; „*Excerpt from Jean Paul Sartre’s essay on Alexander Calder’s mobiles*”).

¹² A. Starmer, *Jak dobierać kolory. Inspirujące palety barw do projektowania wnętrz*, Warszawa 2007, s. 8. „Kolor jest funkcją światła oraz jednym z najbardziej nieuchwytnych i enigmatycznych elementów”, „Kolory są bardziej złożone niż moglibyśmy się spodziewać, towarzyszą im pomniejsze wibracje.” Cyt. za: D. Hornung, *Kolor. Kurs dla artystów i projektantów*, tłum. M. Brand, Kraków 2009, s. 7.

¹³ Por. słowa Filona z Aleksandrii: „Czy widziałeś kiedykolwiek, jak gołębia szyja zmienia się w promieniach słońca w tysiąc różnych odcieni?”. Cyt. za: J. Gage, *Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji*, tłum. J. Holzman, Kraków 2008, s. 13.

¹⁴ Gapiemy się tu jak wół na malowane wrota”. Cyt. za: L. Wittgenstein, *Uwagi o barwach*, tłum. B. Baran, Warszawa 2014, s. 11, 33.

¹⁵ S. Popek, *Barwy i psychika*, Lublin 2008, s. 29, 61- 62.

¹⁶ S. Popek, *dz. cyt.*, s. 84. Podobne intuicje odnajdujemy u Władysława Strzemińskiego: „Oczy nasze nie tylko widzą kolor. To widzenie nie jest jakimś abstrakcyjnym, idealnym procesem widzenia odbywającym się poza udziałem materialnych składników naszej istoty. Widzenie jest reakcją nerwów wzrokowych”. Cyt. za: Tegoż, *Teoria widzenia*, Kraków 1958, s. 163.

¹⁷ S. Popek, *dz. cyt.*, s. 84.

¹⁸ Zob. W. Kandyński, *Działanie koloru*, [w:] Tegoż, *O duchowości w sztuce*, tłum. S. Fijałowski, Łódź 1996. Por. też: A. Wilson, L. Bek, *Jesteś kolorem. Joga, aura, energie*, tłum. T. Tarkowska, Warszawa 1993.

jakikolwiek poradnik dobierania kolorów, aby dowiedzieć się, że „błękity uspokajają, a zielenie orzeźwiają, czerwienie są zmysłowe, a róże wesołe, fiolety dobrze wpływają na sferę duchową człowieka, a żółcienie stymulują pracę jego mózgu, podczas gdy pomarańcze wzmacniają kreatywność”¹⁹. Odnotujmy koniecznie, że artykuły na temat „siły” koloru pojawiały się niemal od samego początku także w „*Czterech Kątach*”.

Dla Izaaka Newtona, który „celowo unikał angażowania się w obserwacje kolorów niedających się podporządkować obiektywnym prawom ilościowym”, kolorowe sny oraz wszelkie niuanse barwne były aberracją mamiącą umysł niczym halucynacje szaleńca²⁰. Jak celnie skwitował John Keats, „Newton unicestwił całą «poezję tęczy» sprowadzając ją do kilku [jasno zdefiniowanych i rozgraniczonych – A. O.] kolorów pryzmatycznych”²¹. Wypowiedź dziewiętnastowiecznego poety możemy odnieść do podjętego w niniejszym szkicu tematu. Niewątpliwie, w żadnym wypadku nie należy „rozplatać” tęczy. Niech więc „najntisowy” kolorowy sen pozostaje nadal czymś magicznie nieuchwytnym i „widmowo płynnym”²², czymś, co nawiedza nas, ilekroć przeglądamy stare fotografie, ilekroć słyszymy odległe echa dawno zapomnianych melodii, ilekroć wpatrujemy się - jak zahipnotyzowane dzieci - w tańczące na wietrze mobile...

Fotografie Pawła Słomczyńskiego oraz okładka czasopisma "Cztery Kąty" zostały zamieszczone w tekście za zgodą redakcji.

¹⁹ Zob. A. Starmer, *dz. cyt.*, s. 25. Zob. też: A. Chinn, *Jak dobierać kolory i tkaniny. 180 inspirujących propozycji*, tłum. E. Gorządek, Warszawa 2008.

²⁰ J. Gage, *dz. cyt.*, s. 191.

²¹ J. Gage, *dz. cyt.*, s. 107.

²² Określenie Olgi Drendy. Cyt. za Tegoż, *Duchologia polska. Rzeczy i ludzie w latach transformacji*, Kraków 2016, s. 13.

800-lecie Miasta Opola

Mirostawa Koćwin, Barbara Giedrojc

Dział Udostępniania WBP w Opolu: Oddział Zbiorów Specjalnych i Zabytkowych

800-lecie Opola Wystawa „Oppolia, Oppeln, Opole” w WBP w Opolu

Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu od początku swojego istnienia gromadzi zbiory regionalne. Wśród nich szczególne znaczenie mają zbiory zabytkowe: rękopisy, starodruki, grafiki, mapy, przedwojenne pocztówki oraz zdjęcia. Wiele z nich dotyczy Opola, miasta od zamierzczłych czasów ważnego dla kolejnych pokoleń jego mieszkańców.

Opole, którego lokacja miała miejsce w 1217 roku za czasów księcia Kazimierza I, obchodzi swoje 800-lecie. Z tej okazji biblioteka zorganizowała wystawę *Oppolia, Oppeln, Opole*. Tytuł ekspozycji nawiązuje do różnych okresów w dziejach naszego Miasta: piastowskiego, czeskiego, pruskiego i polskiego. Każdy z nich pozostawił ślad w architekturze, zabytkach, historii - opisanej na pergaminie i papierze, zachowanej w manuskryptach i starych księgach.

Plakat zapraszający na otwarcie wystawy (ze zbiorów WBP w Opolu)

Prezentowane na wystawie zabytki ikonograficzne oraz piśmiennictwa odzwierciedlają ważne wydarzenia historyczne oraz życie codzienne Opola i Księstwa Opolskiego.

Otwarcie wystawy (fot. z archiwum WBP w Opolu)

Wiele z nich - szczególnie unikatowe manuskrypty spiswane od XIV do XVI stulecia - posiada dużą wartość historyczną. Powstały w kancelariach książęcych: Bolka II († 1327 r.), Alberta († po 1366 r.), Władysława Opolczyka († 1401 r.), Bolka III († 1382 r.), Bernarda († 1455 r.), Mikołaja II († 1497 r.) oraz ostatniego opolskiego piastowskiego księcia Jana Dobrego († 1532 r.). Na niektórych rękopisach, w całości lub tylko we fragmentach zachowały się na paskach pergaminowych lub na sznurach, pieczęcie uwierzytelniające te cenne dla całego Księstwa Opolskiego dokumenty.

Wystawę w znaczący sposób wzbogacają, pochodzące z Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, kopie pieczęci książęcych: majestatycznych, konnych, pieszych, herbowych i hełmowych. Są też liczne pieczęcie cechowe.

Wśród prezentowanych rękopisów jest *Księga praw*, której właścicielem do 1646 r. był starosta Księstw Opolskiego i Raciborskiego Jan Joachim hrabia von Mettich. W księdze znajdują się najważniejsze i podstawowe dokumenty dotyczące historii księstwa, w tym Statut ziemski Księstw Opolskiego i Raciborskiego (po czesku i tłumaczenie na niemiecki), Statut cesarski obciążenia chłopów, niektóre uchwały sejmiku księstwa, zatwierdzenie w 1588 roku "Przywileju Hanuszowego" z roku 1532, a także odpis testamentu księcia opolskiego Mikołaja II.

Pokazujemy rękopiśmienny antyfonarz (zbiór pieśni kościelnych) z 1828 roku *Antiphonarium ecclesiae Parochialis Oppoliensis*, którego autor **Carl Julius Adolph Hoffmann** (1801-1843) - śląski muzyk i kompozytor - był dyrektorem chóru w kościele św. Krzyża, uczył muzyki w opolskim gimnazjum, jak również był organizatorem i dyrygentem zimowych koncertów w Opolu. W antyfonarzu dominują śpiewy łacińskie, natomiast w ramach rezurekcyjnej procesji o świcie w Uroczystość Zmartwychwstania Pańskiego śpiewano także pieśń w języku polskim *Przez twoje Święte zmartwychwstanie*.

W pochodzącym z drugiej połowy XVIII w. rękopiśmiennym kancjonale *Przidek do Książki Modlitewnej i Kancjonalnej dla pospolitego ludu Katolickiego pod czas Nabozenstw w Kosciele i w domie*, znajduje się pieśń o św. Wojciechu, opisująca opolską legendę o pobycie świętego w naszym mieście. Kancjonał powstał w Opolu, ładnym charakterem pisma przepisał go prawdopodobnie organista lub ksiądz z wcześniejszego, zapewne zaczytanego egzemplarza.

Jak przedstawiano Opole od XVI do lat 70. XX wieku, można zobaczyć na grafikach autorstwa między innymi: **Friedricha Bernharda Wenera** (1690-1776), który panoramę Opola umieścił w 1739 r. na X tablicy dzieła **Scenographia Urbium Silesiae**;

Carla Friedricha Stuckarta, który w *Zeitgeschichte der Stadte Schlesiens* pokazał Opole od strony północnej, jakby w głębi, eksponując krajobraz;

Theodora Blätterbauera (1823-1906), który utrwalił widok Opola od strony północno - zachodniej z widocznym na pierwszym planie lewym brzegiem Odry, łodziami i sztafażem figuralnym. Na drugim planie pokazane zostało miasto z nową wieżą Ratusza z 1864 r., uwagę zwraca też płasko zwieńczona wieża Zamku Piastowskiego.

Na wystawie pokazujemy też Opole z czasów nam bliższych - utrwalone na pocztówkach z wrocławskiego wydawnictwa Brunona Scholza i opolskiej oficyny Erdmanna Raabe, a także na drzeworytach Pawła Stellera z 1960 r.

Najstarszy z prezentowanych widok Opola zamieszczono w albumie dokumentującym przebieg podróży palatyna Ottheinricha z Neuburga do Krakowa na przełomie 1536 i 1537 roku. Rysowane tuszem i pomalowane akwarelami widoki miast powstały w oparciu o szkice, które rysownik, prawdopodobnie Matthias Gerung, sporządzał, towarzysząc palatynowi w podróży. Wprawdzie widoki zawierają nieścisłości, bowiem np. na weducie Opola pomyłone zostały wieże opolskich zamków (Wieża Piastowska jest kwadratowa, natomiast wieża zamku górnego okrągła), jednak rozplanowanie obiektów jest prawidłowe. Opole ukazane zostało od strony południowej, widoczne są mury oraz Brama Bytomska, a wewnątrz miasta kolegiata św. Krzyża, kościół i klasztor franciszkański, kaplica św. Aleksego.

W każdym mieście znajdują się obiekty szczególnie ważne dla mieszkańców z uwagi na ich wartość historyczną, kulturową, religijną i sentymentalną. W Opolu należą do nich: Wieża Piastowska, Katedra, kościoły, Ratusz, fontanna Ceres. Te architektoniczne zabytki, często sięgające początkami zamierzcztych czasów, kryją w sobie wiele tajemnic i informacji o przeszłości, fundatorach, a także o dziejach Opola i jego władcach. Pokazywane na wystawie zabytkowe grafiki, mapy, fotografie i pocztówki nie są jedynymi źródłami wiedzy o zmieniającym się na przestrzeni wieków wyglądzie naszego Miasta. Oprócz zachowanej ikonografii, w odkrywaniu dawnego Opola pomocne są również stare księgi, w których zamieszczono opisy stolicy Księstwa Opolskiego. Wśród nich zajrzeć można do prac historiografów.

Bartłomiej Stein, który w 1513 roku napisał *Descriptio totius Silesiae atque civitatis regiae Wratislaviensis* (na wystawie zamieszczone w *Scriptores Rerum Silesiacarum* t. XVII), wymieniając 63 miasta śląskie, przedstawił jedno z nich: „Księstwo Opolskie, ze wszystkich najbogatsze, obfitujące wprawdzie w małe, ale liczne miasta. Stolica jego Opole, położona nad Odrą, może poszczycić się potężnym zamkiem, obronnymi murami, wieżami oraz kolegiackim kościołem”.

Mikołaj Henelius (prawnik i syndyk Wrocławia) w *Silesiographii* z 1613 r., napisanej wykwinną łacną, podał zwięzły oraz rzetelny opis Śląska, a także najbogatszy rejestr miast śląskich z XVII wieku. 159 miast podzielił na trzy kategorie: *urbs*, *oppidum* i *oppidulum*. Mianem *urbes* określał autor stolice 16. księstw, wśród których było również Opole z zamkiem i sławnym kolegium duchownym.

(fot. z archiwum WBP w Opolu)

W rozszerzonym dziele Heneliusa, uzupełnionym przez prałata Michaela Josepha Fibigera i wydanym w 1704 r. jako *Silesiographia renovata*, znalazły się dodatkowe informacje dotyczące historii miasta; szczególnie dużo miejsca poświęcono postaci księcia Mikołaja II, ściętego na nyskim rynku 27.06.1497 roku. **Miecz ze stali** kutej z przełomu wieków XIII i XIV, którym według tradycji wykonano wyrok śmierci na księciu opolskim, **udostępniony przez Muzeum Powiatowe w Nysie**, uzupełnia część wystawy poświęconej Mikołajowi II. Także **Jacobus Schickfus** w swojej kronice *New vermehrete schlesische Chronica* z 1625 r. odnotowuje fakt śmierci Mikołaja II, ponadto m.in. nawiązuje do pożaru w Opolu. 28.08.1615 r. paliły się zamek i młyn, a następnie płomienie objęły miasto, powodując śmierć 104 osób, w tym proboszcza. Kronikarz utrwalił też ważne wydarzenia polityczne z dziejów Opola, związane z rozgrywkami na arenie politycznej.

Na kronikę Schickfusa często powoływał się **Martin Zeiller**, autor tekstu w dziele M. Meriana z 1650 roku *Topographia Bohemiae, Moraviae et Silesiae*.

Na wystawie prezentowane są liczne publikacje z XIX wieku.

W *Amts=Blatt der Königlich Oppelnschen Regierung* z 1817 roku, zawierającym zbiór zarządzeń w języku niemieckim i polskim, obowiązujących w rejencji opolskiej, znajdują się: zalecenia dotyczące postępowania w razie zachorowań na odrę, obietnice nagród za zabicie wilków, które bardzo rozmnoczyły się w okolicach Opola, czy też informacje o pojawieniu się w sprzedaży podrabianego szafranu.

Na szczególną jednak uwagę zasługują opracowania dotyczące historii Opola, jak i jego zabytków.

Dzieło **Franza Idzikowskiego** z roku 1863 *Geschichte der Stadt Oppeln* nie tylko przybliży dzieje Opola, ale także, dzięki zamieszczonym w nim rycinom i mapom, je obrazuje. Panoramy Opola, uzupełniające niejako opisy miasta, zamieścili w formie rycin autorzy prac poświęconych miastom śląskim: **Franz Schroller w Schlesien. Eine Schilderung des Schlesierlandes** wydanym w Głogowie (1885-88), pokazał staloryt Blätterbauera, natomiast **Emanuel Fischer w Zeitgeschichte der Stadte Schlesiens** (1819-1822) akwafortę Stuckarta.

Z kolei w pracy z 1872 roku autorstwa **Hermann Luchsa** *Schlesische Fürstenbilder des Mittelalters: Namens des Vereins für das Museum schlesischer Alterthümer in Breslau* odnajdujemy ilustracje tumb

książąt Bolka I i Bolka II oraz Bolka III i jego żony księżnej Anny. Tumby, które ufundował książę Bolko III między 1380 a 1382 r., znajdują się w kaplicy św. Anny, wzniesionej w 1309 roku staraniem księcia Bolka I w kościele Franciszkanów. Tumby w mauzoleum opolskich książąt to jedne z najczęściej pokazywanych zabytków Opola. Zamieścić je również **Kazimierz Stronczyński** w 1888 r. w dziele *Pomniki książęce Piastów, lenników dawnej Polski w pieczęciach, budowlach, grobowcach i innych starożytnościach*, gdzie obok licznych pieczęci ilustrują rozdział dotyczący opolskich Piastów.

Ekspozycję poświęconą Opolu uzupełniają mapy Śląska: od najstarszej drzeworytowej z orientacją wschodnią *Slesiae Descriptio XV Nova Tabula* Sebastiana Münstera (1545 r.), poprzez przeróbki mapy Marcina Helwiga, wykonane przez Abrahama Orteliusa (1592 i 1603 r.), Davida Wolckensteina (1588 r.), Matthiasa Quada (1608 r.) i Meriana (1650 r.).

Z 1736 r. pochodzi mapa *Principatus Silesiae Oppoliensis* J. W. Wielanda, wydawana w atlasie Śląska Homanna *Atlas Silesiae id est Ducatus Silesiae*.

(fot. z archiwum WBP w Opolu)

Na wystawie zaprezentowano tylko niewielką część z bogatego zbioru Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu, tematycznie związanego z historią i zabytkami Opola. Mamy jednocześnie nadzieję, że ekspozycja zachęci do poznawania przeszłości Opola i odkrywania jego uroków na nowo.

Mirosława Koćwin

Opole utrwalone na starych pocztówkach i zdjęciach

Na wystawie prezentujemy ponad 150 najciekawszych pocztówek oraz zdjęć Opola ze zbiorów ikonograficznych WBP. Przedwojenne karty pocztowe, wydane przez znanych na Śląsku wydawców, takich jak Bruno Scholz z Wrocławia czy Erdmann Raabe z Opola, często ukazują miasto, którego już dziś nie ma. Na pocztówkach z 1. połowy XX w. widzimy tętniący życiem rynek z nieistniejącymi już kamienicami, wielkomiejską ulicę Krakowską z gmachem sądu, klasycy-styczny budynek rejencji opolskiej na placu Wolności, spaloną w 1938 r. mauretańską synagogę. Nie do poznania są ulica Ozimska czy dzisiejszy plac Piłsudskiego. Jedną z ciekawszych pocztówek jest karta z widokiem na stare miasto z lotu ptaka – uważny obserwator spostrzeże opolski ratusz bez jego charakterystycznej renesansowej wieży, gdyż zdjęcie zrobione zostało po katastrofie budowlanej w 1934 r. Powojenne fotografie ukazują z kolei nowe oblicze miasta, odmienionego po zniszczeniach wojennych i trudzie odbudowy. Na uwagę

zasługują zdjęcia: próbującej odzyskać dawny blask ulicy Krakowskiej, placu Wolności jeszcze bez charakterystycznej „opolskiej Nike”, pierwszego powstałego w czynie społecznym ronda (dziś Plac Konstytucji 3 Maja), czy też jedenastopiętrowych wieżowców przy ulicy Nysy Łużyckiej. Te ostatnie były chlubą Opola lat sześćdziesiątych. Autorami powojennych fotografii są często znani opolscy fotograficy, m.in. Adam Śmietański i Stanisław Bober. Dzięki ich zdjęciom możemy nie tylko przyjrzeć się zrujnowanemu miastu, ale i dokładnie prześledzić odbudowę i rozbudowę rozwijającego się na nowo Opola.

Barbara Giedroń

- REGION -

Kordian Michalak

Dział Bibliografii, Informacji i Promocji WBP w Opolu

Opolanie – jacy są... Rozmowy z twórcami opolskiej kultury Nie tylko „powietrzem i miłością” – rozmowa z Teresą Nietykszą

Kordian Michalak: Wiele osób sądzi, że poeta żyje tylko „powietrzem i miłością” – jak to jest w Pani przypadku?

Teresa Nietyksza: Tak, właśnie. Oświadczyłam to, dając taki tytuł tomikowi, który wywodzi się z zawartego w nim wiersza „Rozmowa”. W wierszu tym udało mi się powiedzieć najważniejsze o sobie. Najpierw nie mogłam go czytać, ale z czasem jakby się „wypogodził”. Lubię go i często do niego wracam. A prozaicznie, należy jeszcze dodać, że żyję ze skromnej emerytury, lubię gotować i muszę płacić czynsz za mieszkanie.

KM: Pani twórczość to nie tylko poezja, ale i proza. Który z tych gatunków literackich jest Pani bliższy i dlaczego?

TN: Na pewno poezja. W mojej prozie niewiele jest prozy. Pamiętam, jak na spotkaniu w Kaliszu aktor Jerzy Szukalski zarzucił mi, że przez moje *Małe opowiadania* jest niewyspany, gdyż długo nie mógł znaleźć wiersza Leśmiana, z którego przytoczyłam fragment w jednym z opowiadań. Jak widać, to było najważniejsze w tej mojej prozie. O tak zwanych prozaicznych sprawach nie bardzo umiem pisać, ale prawie we wszystkim można doszukać się źdźbła poezji i to mnie chyba zajmuje.

KM: Jeżeli chodzi o tematy pojawiające się w Pani tekstach, to sporo jest w nich nostalgii, tęsknoty do ukochanych i utraconych zarazem miejsc.

TN: To prawda. Są w ludzkim życiu miejsca umiłowane na zawsze, ale nie dane nam na zawsze, jak i ludzie pozostający wciąż w naszym sercu. Do nich należy dzieciństwo, dom rodzinny, nasi najbliżsi, ojczyzna. W moim przypadku niewątpliwie miały wpływ na to losy mojej rodziny, jak i moje. Dzieciństwo przypadło na czas wojny i okupacji. Jako dziecko zarejestrowałam w pamięci wiele niedobrych, a nawet tragicznych wydarzeń. Jak bardzo mam naturę nostalgiczną, mogłam przekonać się w czasie pobytu w Ameryce. Od tego nie da się uciec.

KM: A czy uważa Pani, że literatura powinna uświadamiać czytelnikowi np. czym są dobro i zło?

TN: Pisząc, nie myślę o tym, realizuję zamysł, ale sądzę, że coś może z tego wynikać w kwestii dobra i zła, jako że jedno i drugie jest stale w świecie obecne.

KM: Czy w ogóle obowiązkiem twórcy jest pisanie o takich poważnych sprawach jak moralność, sumienie, wolność, odpowiedzialność itp.?

TN: Na pewno te sprawy są w twórczości obecne, jako że nie ma życia bez tych „poważnych spraw” i nie da się ich wyeliminować, choć autor nie musi mówić o nich wprost.

***KM:* Są dwie szkoły: jedna z nich mówi, że pisanie to swego rodzaju misja, inna, że to po prostu zapis przeżyć, emocji i przemyśleń autora.**

TN: Nie dopatruję się w sobie misji.

***KM:* Jak u Pani rodzi się wiersz? Czy nosi Pani w sobie długo jakiś pomysł? Czy są to np. zapisywane na skrawkach papieru luźne myśli, które potem zbiera Pani w całość?**

TN: Najlepiej jak wiersz przyjdzie kompletny i zapiszę go. Skrawków z „myślami” zbiera się sporo, ale niekoniecznie na coś się przydają.

***KM:* Ważną część Pani twórczości zajmują aforyzmy. Nie jest łatwo napisać zgrabny aforyzm...**

TN: Może nie jest, ale aforyzm też „przychodzi”, podobnie jak wiersz. Często jest to związane z jakąś sytuacją. Czasem zachwyci, a za chwilę wydaje się do niczego. Dobrze, gdy możemy go skonsultować z kimś, kto to czuje. Ja miałam szczęście przyjaźnić się ze wspaniałym aforystą, Wiesławem Malickim, a on był „pies na aforyzmy”, bardzo lubił je oceniać i zawsze mnie namawiał do ich tworzenia. Szczęśliwie w Opolu mamy też mistrza, prof. Joachima Glenska, dzięki którego pasji i zbiorom aforystycznym również moje aforyzmy powędrowały w świat.

***KM:* Ma Pani w dorobku kilkanaście książek. Najnowsza z nich to *Stacja węzłowa (2016)*, z jakimi tematami i emocjami tym razem czytelnicy będą mieć do czynienia?**

TN: Są to wiersze niemłodej już kobiety, która wie z perspektywy minionego czasu, że śmierć innych jest śmiercią części nas samych, a zdolność widzenia ludzkich losów – jako zamkniętych całości – wynika też z jej wieku. To chciałam powiedzieć sobie i może innym.

***KM:* Jak długo powstawał ten tomik?**

TN: Tu, patetycznie, chciałoby się powiedzieć: całe życie. Ale tak naprawdę to w przestrzeni czasowej 2013 – 2016. Jest on różnorodny w formie i treści. Są więc sonety, oktostychy, wiersze rymowane i te, które można nazwać białymi; jedna część to wiersze oniryczne. Mimo tej różnorodności, mam nadzieję, że udało mi się je jakoś połączyć w całość.

***KM:* Czy każda nowa książka jest dla Pani w tym momencie tą najlepszą, ulubioną?**

TN: Nie. Jakoś tak mam, że nie myślę o niej i chętnie zajmuję się czymś innym. Kiedyś do niej wrócę.

***KM:* A do których swoich książek ma Pani największy sentyment i dlaczego?**

TN: O tak! (Dobrze Pan wybrał), bo są to *Powietrzem i miłością* oraz *Podróż Penelopy*, jak też *Lustro i czas*. A dlatego, że mają one (tak mi się wydaje) najwięcej tej mojej nostalgiczności i umiłowania. Zawierają też wielką radość powrotu. Tomiki te opatrzone są posłowiem – nadzwyczajnym, dla mnie bardzo ważnym, budującym i odkrywczym, posłowiem opolskiej poetki i powieściopisarki Karoliny Turkiewicz-Suchanowskiej. Nieczęsto jesteśmy obdarzani tak szczerze, mądrze i pięknie przez recenzujących nasze utwory. Miałam to szczęście.

Lustro i czas to wspomnienia z dzieciństwa i wczesnej młodości związanej z Kaliszem, opatrzone bogatym i wielce interesującym komentarzem kaliskiej poetki Izabeli Pietkiewicz-Paszek.

KM: Kilka lat temu podczas konkursu poetyckiego „Kręcą nas kaliskie wiersze” I miejsce w konkursie na tzw. klip filmowy do wiersza zajęli uczniowie, którzy przetłumaczyli na język migowy Pani wiersz „W Kaliszu” – czy mogłaby Pani przybliżyć nieco tę historię czytelnikom „Bibliotekarza Opolskiego”?

TN: Najpierw drobne sprostowanie: pierwszą nagrodę otrzymał klip Patryka Marciniaka do mojego wiersza „Na dworcu kaliskim”. Uczniowie z zespołu „Skoro serce słyszy” – otrzymali drugą nagrodę, za klip do wiersza „W Kaliszu”. Z Kaliszem mam związki całe życie, tam byli moi rodzice i był mój dom w podkaliskiej wiosce Żelazkowie. Mam tam starych znajomych i koleżanki z liceum. Byłam bardzo uradowana, gdy Stowarzyszenie Promocji Sztuki Łyżka Mleka zaprosiło mnie na spotkanie w Kaliszu. Potem już jeździłam na organizowany przez to Stowarzyszenie Festiwal Poetycki im. Wandy Karczewskiej, poetki związanej w młodości z Kaliszem. To jest bardzo bogata w wydarzenia literackie interesująca impreza, w której udział jest prawdziwą przyjemnością. Zjeżdża się tam coraz więcej znanych literatów i krytyków. Odbывают się różnorakie imprezy i konkursy. Niestety, nie byłam obecna na tym „zlocie”, gdy zostały nagrodzone klipy z moimi wierszami. Każdy, kto miałby ochotę, może je zobaczyć wchodząc na You Tube, oto one:

- Patryk Marciniak konkursowy klip do wiersza „Na dworcu kaliskim”
- OSW NR 2 w Kaliszu konkursowy klip do wiersza „W Kaliszu”

I można też posłuchać, jak śpiewają wiersze:

- Izabela Piech „Na dworcu kaliskim” (II Festiwal im. W. Karczewskiej)
- Klaudia Koniarek i Joel Michalski – „Dach świata” (spotkanie autorskie Teresy Nietykszy w „Anabel”)

KM: Jakie były Pani odczucia, wrażenia, kiedy zobaczyła Pani te filmy?

TN: Nie mogłam opanować wzruszenia. Dla mnie obydwie klipy są wspaniałe, gdyż pokazują Kalisz. Film OSW NR 2 wzrusza każdego, bo poza przybliżeniem Kalisza budzi przeżycia uniwersalne, bliskie każdemu. Podziwiam tę młodzież. Myślałam: skąd oni to wszystko wiedzą, przecież ja napisałam tak niewiele. Nadzwyczajna wrażliwość zespołu „Skoro serce słyszy”. To trzeba zobaczyć.

KM: To zresztą nie są jedyne Pani poetyckie związki z Kaliszem...

TN: Jestem członkiem Stowarzyszenia Promocji Sztuki Łyżka Mleka i jeśli tylko zdrowie mi pozwoli chciałabym być znów obecna na kaliskim Festiwalu... Działalność ich jest bardzo prężna i interesująca, mają też wspaniałego prezydenta Kalisza, który ich wspiera i piękny ośrodek Centrum Kultury. Moje wiersze o Kaliszu i okolicy to nie tylko nowe. Pisałam przecież już w szkolnej ławce, w liceum, a Russów Marii Dąbrowskiej był też bardzo bliski i znajomy, jeszcze żyli „Ludzie stamtąd”, o których pisała autorka „Nocy i dni”. Przeżyłam też wielkie wzruszenie i radość, gdy w konkursie młodzież żelazkowskiej szkoły wysunęła postać mojego ojca jako wzór do naśladowania (15 lat po jego śmierci), a obecnie (25 lat po śmierci) został umieszczony w młodzieżowej encyklopedii, jako zasłużony Wielkopolec.

KM: Od wielu lat Pani miastem rodzinnym jest Opole. Czy jest ono również poetycką inspiracją?

TN: Wydałam *Sonety opolskie*, dedykowane pamięci mojego męża Zbigniewa Nietykszy, który tak bardzo kochał to miasto. Powiedziano mi, że można z tymi sonetami zwiedzać Opole, sądzę, że można też zatrzymać się dłużej przy moich ulubionych miejscach.

KM: A jakie są te Pani swoje ulubione miejsca?

TN: Dużo mam tego „lubienia” w Opolu, radosnego i bolesnego... Mogę wymienić: Wyspę Pasiekę, Wyspę Bolko, Wenecję Opolską, ulicę Luboszycką ze starym uroczym domem, w którym był ongiś Instytut Śląski i z sąsiadującym skwerkiem, gdzie do dziś są te same ławeczki sprzed lat, Kościół „na Górcze” z pięknym Wzgórzem Uniwersyteckim, katedrę ze wspaniałymi drzwiami A. Panitza, ulicę Szpitalną, Wieżę Piastowską, Odrę i malownicze widoki z mostów oraz cmentarz na Półwsi. Lubię też dzielnicę „Chabry”, jej starszą część, szczególnie okolice basenu i stadionu, gdzie zbieram jesienią kasztany. Na pewno też mam sentyment do ulicy Damrota i opolskiej „Ceres” – tu było moje pierwsze mieszkanie i praca. Bardzo lubię też swoją małą uliczkę Tatrzańską i jej otoczenie, jest dużo zieleni, a przy starych blokach są nawet ogródki.

KM: Proszę powiedzieć, z czym wiąże się szefowanie opolskiemu oddziałowi Związku Literatów Polskich?

TN: Trudno to określić i nazwać. Radości nie za wiele. Bo jeśli zauważyć, że adres oddziału to mój adres domowy...?

KM: Rozumiem... A jakich innych autorów chętnie Pani czyta?

TN: To są często powroty do Różewicza, Gałczyńskiego, Tuwima, Kawafisa, Iwaszkiewicza i książki biograficzne oraz faktograficzne związane z literaturą i historią.

KM: Jaki wiersz ostatnio Panią zachwycił?

TN: „Anioł zimowy” Adama Ziemiańska.

KM: Pani artystyczne pasje to nie tylko literatura, ale i malarstwo, prawda?

TN: Malarstwo zawsze było moją pasją i studia na tym kierunku marzeniem. Mam taki aforyzm: *Niespełnione marzenia wędrują z nami do końca życia*. Ale, w miarę możliwości, spełniałam się w dostępnym mi zakresie (amatorsko), jak też zawsze interesowałam się historią sztuki i dzięki moim wozajom poznałam wiele wspaniałych galerii obrazów.

KM: Pani córka – Ludmiła Małgorzata Sobolewska – to także poetka i malarka. Czy Pani wnuczki także odziedziczyły te talenty?

TN: Najpierw muszę zaznaczyć, że te talenty odziedziczone są po moim ojcu i wreszcie zrealizowały się (zgodnie z marzeniami) w czwartym pokoleniu, gdy to moja wnuczka, Martyna Sobolewska, została magistrem sztuki. Debiutowała również wierszem, jako nastolatka, w almanachu (Wanda Chotomska przewodniczyła jury) *Pękła struna...*, ale teraz nie przyznaje się do pisania. Córka natomiast maluje z powodzeniem i pisze wiersze. Reprodukcje jej obrazów zdobią ostatni mój tomik. Starsza wnuczka skończyła prawo i jest adwokatem. Talent też miała – aktorski i w czasie szkolnym pięknie recytowała wiersze. Ale dość tego. Tak jak mówię, to wszystko wina mojego taty; a on jeszcze grał na skrzypcach i rzeźbił, no cóż tzw. „przedwojenny nauczyciel”.

KM: Wróćmy do Opola: czy jest w ogóle coś takiego jak „opolskie środowisko literackie”? Czy też raczej każdy twórca jest tu osobny?

TN: Sądzę, że jest środowisko literackie, ale jest ono rozbite na różne grupy, których egzystencja jest możliwa dzięki powiązaniom z określonymi ośrodkami kulturotwórczymi. A „osobność” twórców uważam za rzecz naturalną, a nawet konieczną. A jak dalece jest ona realizowana, to wynika z potrzeb indywidualnych twórcy. To nie decyduje o tym, co kto napisze, tylko może mieć znaczenie, czy będzie miał jak wydać.

KM: A gdyby miała Pani wprowadzić jakieś zmiany w funkcjonowaniu tego środowiska, to co to miałyby być?

TN: Byłoby milej, gdyby te grupy kontaktowały się między sobą w sposób naturalny i życzliwy.

KM: I na koniec muszę, rzecz jasna, zapytać także o kolejne Pani plany literackie – co przyniesie najbliższa przyszłość?

TN: Tu mogę powiedzieć tak: chciałabym wydać wspomnienia mojego ojca, mój tomik o charakterze satyrycznym pt. Umyślnie igraszki, (który od dawna jest gotowy) oraz nowe moje wiersze. Żeby tylko mi się udało! W chwilach wolnych będę też przygotowywać wybór wierszy, moich tłumaczeń z języka rosyjskiego. W tym miejscu bardzo pragnę się pochwalić wyróżnieniem, jakie mnie spotkało w 2016 roku, które jest dla mnie ogromną radością i zaszczytem, a mianowicie: otrzymałam Medal Mickiewicz – Puszkina z rąk prezesa Oddziału Wojewódzkiego w Opolu Eugeniusza Brudkiewicza od Stowarzyszenia Współpracy Polska-Wschód, za twórcze i wydawnicze mosty współpracy Opole – Biełgorod (Polska – Rosja).

KM: Gratuluję i trzymam kciuki za spełnienie wszystkich planów! No i pięknie dziękuję za rozmowę.

Teresa Nietyksza – poetka. Urodziła się na Podlasiu. Od roku 1960 mieszka w Opolu. W pracy zawodowej związała się z edytorstwem. Pracowała w Opolskich Zakładach Graficznych im. J. Łangowskiego i w Wydawnictwie Instytutu Śląskiego. Prowadziła też swoje wydawnictwo „Test”. Autorka kilkunastu tomików wierszy, aforyzmów w wielu pracach zbiorowych, a także opowiadań. Debiutowała wierszem w 1959 r. w Dodatku Kulturalno-Literackim „Nowej Wsi” pod nazwiskiem rodowym, jako Teresa Szwed. Jest szefową opolskiego oddziału Związku Literatów Polskich. Należy także

do Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Opolu, Stowarzyszenia Promocji Sztuki Łyżka Mleka w Kaliszu, Towarzystwa Przyjaciół Krzemieńca i Ziemi Wołyńsko-Podolskiej w Lublinie oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Szkoły Dwojga Imion Anny Jagiellonki i Mikołaja Kopernika w Kaliszu.

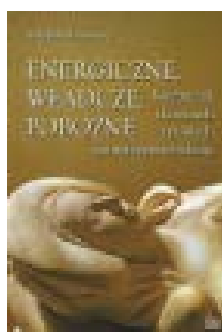

fot.: R. Więczaszek

Hanna Jamry

Dział Bibliografii, Informacji i Promocji WBP w Opolu

Nowości o Śląsku Opolskim – propozycje do księgozbioru podręcznego

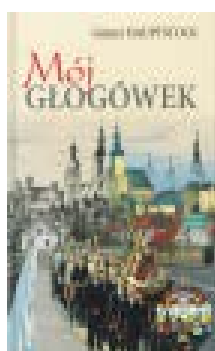
Energiczne, władcze, pobożne : księżniczek i księżnych opolskich portret (prawie) własny / Anna Pobóg-Lenartowicz. – Opole : Wydawnictwo NOWIK Sp.j., 2016. – s. 136 s. : il. - Bibliogr. s. 131-133

Tym razem opolska mediewistka prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz napisała książkę o opolskich władczyniach w sposób przystępny i nieskomplikowany, tak, aby czytelnikowi udzieliła się fascynacja tymi niezwykłymi kobietami. Opolskie władczynie potrafiły sobie radzić w różnych skomplikowanych sytuacjach, były energiczne i przedsiębiorcze, ale i pobożne i miłośierne. Autorka walczy ze stereotypem o znikomej roli kobiety w średniowieczu. Jest to bowiem opowieść o czasach, w których kobieta postawiona została na piedestale tak wysoko, jak nigdy wcześniej i potem.

Historia kościoła Najświętszej Marii Panny / Anton Jendrzeczyk ; red. Hanna Jamry ; tł. Monika Choroś. – Opole : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki, 2016. - 20, [2] s.

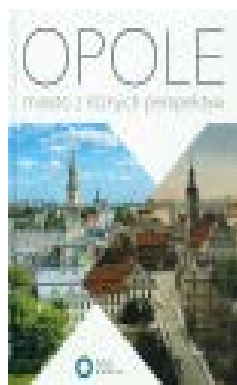
Jest to ósmy tom w wydawanej przez bibliotekę serii bibliofilskiej – reprint książki Antona Jendrzeczyka – Geschichte der Pfarrkirche St. Maria (Oppeln, 1940) wraz z tłumaczeniem na język polski Moniki Choroś. Autorem jest pierwszy proboszcz parafii Najświętszej Marii Panny ks. Anton Jendrzeczyk, który przedstawił losy kościoła zwanego powszechnie „Na Górcie”. Dzieje świątyni nierozdzielnie związane są z historią Opola. Jedną z pierwszych zapisanych wzmianek jest przekaz z 1254 roku o przeznaczeniu kościoła Mariackiego na kościół parafialny Opola. Dzieje świątyni nie były dla niej łaskawe, kilkakrotnie trawiły ją pożary. Wnętrze kościoła w latach trzydziestych XX w. poddano gruntownej renowacji. W tym okresie powstały również nowe schody.

Mój Głogówek / Günter Hauptstock ; tł. z j. niem. Justyna Cuber-Janik. – Opole : Wydawnictwo MS, 2016. – 311, [1] s. : il.

Günter Hauptstock pochodzi z głogóweckiej rodziny. Od 1961 r. mieszka w Niemczech. Hobby autora stanowi wszystko co ma związek z Głogówkiem. Jego kronikarską pasję władze miasta nagrodziły tytułem honorowego obywatela Głogówka. Książka, której przyświecało motto „Ocalić od zapomnienia” jest kontynuacją pozycji z 2009 r. „Z dziejów Głogówka”. Teksty zostały opatrzone licznymi fotografiami ze zbiorów prywatnych.

Opole : miasto z różnych perspektyw / oprac. Bogna Szafraniec, Urszula Zajączkowska. - Opole : Urząd Miasta Opola, 2017. - 128 s. : il.

Opole to jedno z najstarszych miast w Polsce, w 2017 roku upływa 800 lat od czasów jego pierwszej lokacji. Od początku stanowiło ważne centrum administracyjne: główny ośrodek plenienia Polan, w czasach piastowskich stolica księstwa opolskiego i opolsko-raciborskiego, w czasach pruskich stolica rejencji opolskiej, w czasach niemieckich stolica prowincji górnośląskiej, a od 1950 roku stolica województwa opolskiego. Dzięki albumowi czytelnik może udać się w sentymentalną podróż po dawnym i współczesnym Opolu, a zdjęcia pochodzące ze zbiorów Muzeum Śląska Opolskiego dają możliwość poznania miasta w zupełnie nowej odsłonie.

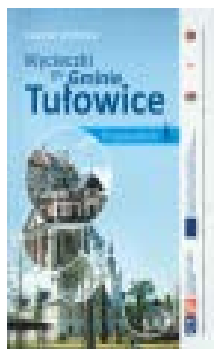
Śląsk Opolski na pocztówce litograficznej : katalog wystawy ze zbiorów Bogusława Szybkowskiego (zb. B.Sz.) i Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu (zb. WBP) / scenariusz wystawy i wstęp Barbara Giedroń; przedm. Bogusław Szybkowski; red. Hanna Jamry. – Opole : Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki, 2016. – 80 s.

Do organizacji wystawy "Śląsk Opolski na pocztówce litograficznej" Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu zaprosiła Bogusława Szybkowskiego, znawcę fotografii i filokartystyki śląskiej, kolekcjonera, autora i redaktora wielu wydawnictw. Bogusław Szybkowski jest właścicielem największej kolekcji pocztówek litograficznych pochodzących ze Śląska Opolskiego. Prezentowane w katalogu litografie w większości pochodzą z jego zbiorów. Okresem największego rozkwitu pocztówek ilustrowanych i największej nimi fascynacji były lata 1890-1914. Barwna litografia wydawana była nawet w najmniejszych wioskach. Tak więc oprócz widoków Opola, Brzegu, Nysy, Kluczborka i innych miast znajdziemy w katalogu obrazy wielu opolskich wsi: Biechowa, Jełowej, Kujaw, Lewic, Pępic itd.

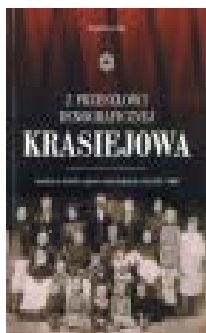
Tożsamość współczesnych Górnoślązaków : studium socjologiczne / Justyna Kijonka. - Katowice : Stowarzyszenie Thesaurus Silesiae - Skarb Śląski ; Śląsk Sp. z o.o. Wydaw. Naukowe, 2016. - 468 s. ; 24 cm + CD. - Bibliogr. s. 452-468

Obszerna monografia dr Justyny Kijonki, pracownika Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego, stanowi nowatorską próbę ukazania historycznych i współczesnych uwarunkowań wpływających na tożsamość Górnoślązaków. Autorka wskazuje, że nie ma dziś jednej tożsamości śląskiej, tak jak nie ma dziś jednego Górnego Śląska. Osoby definiujące się jako Ślązacy reprezentują różne odmiany śląskości - od deklaracji spisowych, przez Ślązaka Roku, po rozmowy z wybitnymi osobami ze świata nauki, kultury, sztuki, śląskiego życia społecznego.

Wycieczki po gminie Tułowice : przewodnik / Mariusz Woźniak. - Tułowice : Tułowicki Ośrodek Kultury, 2016. - 100, 57, [2] s. : il., mapa.

Gmina Tułowice leży pośrodku Obszaru Chronionego Krajobrazy Bory Niemodlińskie. Jest to kraina lasów, stawów, położona w dolnie rzeki Ścinawy. Od XIX w. Tułowice słynne były na cały świat z produkcji porcelany. Przewodnik proponuje 8 wycieczek, w czasie których można zwiedzić zespół pałacowo-parkowy w Tułowicach, park krajobrazowy i dawny zwierzyńiec, stawy, wycieczkę śladami tułowickiej porcelany i in.

Z przeszłości demograficznej Krasiejowa : analiza w świetle zapisów metrykalnych z lat 1867-1906 / Magdalena Moj. - Opole : Państwowy Instytut Naukowy - Instytut Śląski w Opolu, 2016. - 152 s. : il., bibliogr. s. 144-147

Krasiejów jest jedną z najstarszych wsi w gminie Ozimek. Na temat historii Krasiejowa pisano wiele, jednakże aspekt badania społeczności wiejskiej nie został dotychczas przedstawiony. Księża pełniący urząd proboszcza parafii dzięki prowadzeniu metryk oraz zapisów przyczynili się do zachowania wielu bezcennych informacji. Publikacja jest bogatym źródłem informacji o społeczności krasiejowskiej, a przede wszystkim zachodzących między mieszkańcami zależności w zakresie ślubów, chrztów, zgonów, ich przywiązania do tradycji, norm kościelnych i obyczajowych.

W bibliotecznym obiektywie. Spotkania – wernisaże – jubileusze

Zdjęcia z wernisazu wystawy „Oppolia, Oppeln, Opole” (22.03.2017 r.)

22 marca WBP zainaugurowało obchody 800-lecia Opola wystawą „Oppolia, Oppeln, Opole”, którą można oglądać w Galerii WuBePe w pałacyku przy ul. Piastowskiej 20.

Wernisażowi towarzyszył występ **Zespołu sarmackiej muzyki dawnej Contra belluM.**

Zdjęcie z wykładu Michali Benešovej „Świeży towar - współczesna literatura polska w Czechach” (16.03.2017 r.)

16 marca w sali spotkań w Pałacyku przy ul. Piastowskiej 20 odbył się wykład Michali Benešovej zatytułowany „Świeży towar - współczesna literatura polska w Czechach”.

Zdjęcia z koncertu z cyklu „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki” (9.03.2017 r.)

9 marca w Galerii WuBePe odbył się kolejny koncert z cyklu „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki” w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu.

Zdjęcia z wernisażu wystawy malarstwa „Magia kolorów” sekcji „Akwarele” (28.02.2017 r.)

28 lutego w Galerii WuBePe odbył się wernisaż wystawy malarstwa „Magia kolorów” sekcji „Akwarele” działającej przy Uniwersytecie III Wieku w Opolu.

Zdjęcia z koncertu z cyklu „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki” (9.02.2017 r.)

9 lutego w Galerii WuBePe odbył się kolejny koncert z cyklu „Muzyka w Galerii, czyli galeria muzyki” w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu.

Zdjęcia ze spotkania z Pawłem Wysoczańskim (8.02.2017 r.)

8 lutego w Bibliotece Obcojęzycznej przy ul. Koźnego 34 miało miejsce spotkanie z Pawłem Wysoczańskim, reżyserem filmu „Jurek”.

Zdjęcia z jubileuszu Tadeusza Soroczyńskiego (07.02.2017 r.)

7 lutego w czytelni miał miejsce jubileusz 75-lecia urodzin i 50-lecia debiutu książkowego Tadeusza Soroczyńskiego. Spotkanie prowadził Janusz Ireneusz Wójcik, a oprawę muzyczną zapewnił zespół SILESIA.

Zdjęcia z wernisażu wystawy malarstwa Małgorzaty Domańskiej (01.02.2016 r.)

2 lutego w Galerii WuBePe odbył się wernisaż wystawy malarstwa Małgorzaty Domańskiej „Plenerowe reminiscencje”.

Zdjęcie z wykładu dr. Wojciecha Kempy „Wydarzenia na wschodnim Wołyniu w latach 1917-1920” (25.02.2016 r.)

25 stycznia w czytelni przy ul. Piastowskiej 18 miał miejsce wykład dr. Wojciecha Kempy „Wydarzenia na wschodnim Wołyniu w latach 1917-1920” w świetle wspomnień Zofii Kossak-Szczuckiej „Pożoga”.

Zdjęcia ze spotkania z Beatą Tadłą (24.01.2017 r.)

24 stycznia w Bibliotece Obcojęzycznej przy ul. Koźnego 34 odbyło się spotkanie autorskie z dziennikarką radiową i telewizyjną - Beatą Tadłą połączone z promocją książki „Czego oczy nie widzą. Opowieści z życia (poza)telewizyjnego”.

Zdjęcie z promocji tomiku „Rozczesane słowa” (19.01.2017 r.)

19 stycznia w pałacyku przy ul. Piastowskiej 20 odbyła się promocji tomiku „Rozczesane słowa” autorów i sympatyków Stowarzyszenia „Mój Duch Przyjazny”.

Zdjęcia ze spotkania z poezją i muzyką „Wiersze pachnące jedliną” (13.01.2017 r.)

13 stycznia w Galerii WuBePe miało miejsce doroczne spotkanie pod hasłem „Wiersze pachnące jedliną”.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie oraz sympatycy Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Opolu.

W programie wystąpili także wokaliści Wokalnego Studia Kształcenia Jazzowego z Młodzieżowego Domu Kultury w Opolu pod kierunkiem Piotra Skrzypca.

Zdjęcia z wernisażu wystawy IKONY Bronisławy Stotko (12.01.2017 r.)

12 stycznia w Bibliotece Obcojęzycznej przy ul. Koźnego 34 miał miejsce wernisaż wystawy **IKONY** Bronisławy Stotko

Zdjęcia z wernisazu fotografii „LESSING PRZEDSTAWIA LESSINGA” (9.01.2017 r.)

9 stycznia w Galerii WuBePe odbył się wernisaz fotografii Ericha Lessinga „LESSING PRZEDSTAWIA LESSINGA”. Wprowadzenie do wystawy wygłosili: **Roman Hlawacz** i **dr Edward Wąsiewicz** – **Konsul Honorowy Republiki Austrii we Wrocławiu**. (zdjęcia: Jerzy Stemplewski)

